

Munkatársak és kiadók neve

SZUBOTICA

ZMAJ JOVIN TRG 3

Telefonok

Kiadóhivatal 6-58

Munkatársak 6-10, 6-88

NAPILÓ

Kilételtől és belételtől

negyedévre 165 dinár
egy hónapra 55 dinárMegjelenik
minden nap, kivétel a
szombat és vasárnapok

XXIX. ÉVFOLYAM

SZUBOTICA, 1928. NOVEMBER 23.

319. SZÁM

PÉNTEK

A vörheny

A vörhenyjárvány, amelynek elfojtására az egészségügyi hatóságok Vajdaságszerte minden óvintézkedést megtettek, hál' Istennek, szünőben van. A járvány miatt bezárt iskolákat újból megnyitották és a szülők fölleléző megnyugvással veszik tudomásul, hogy elhárult a veszedelem gyermekeik feje fölül. Az orvosok körültekintő gondosságának köszönhető, hogy az epidémia aránylag kevés áldozatot szedett. Ez a lelkiismeretesség azonban nem elég a baj megelőzésére vagy korlátozására, hanem a közönségtől is a legmesszebbmenő támogatást kell kapnia, hogy célját elérhesse. Az alattomos betegség idején tett tapasztalatok azt mutatják, hogy e tekintetben nagy lézagok vannak, amelyek csak igen propagandisztikus felvilágosító munkával és a rendeletek végrehajtásának szigorú számonkérésével tölthetők ki.

Az alsóbb néposztályok kulturális visszamaradottságuknál és a higiénia előírásainak betartását gátló primitív gazdasági helyzetükkel fogva természetesen kevés érzéket tanúsítanak járvány esetén a profilaktikus követelmények iránt. Egy szegény asszonynak például, aki tejárusításból tartja fenn magát, vörhenybe esett az egyik gyermeke. Eszeágában sem volt orvost hívni mindaddig, míg a betegség a másik gyermekére át nem ragadt. Elkülönítésről az egyszobás lakásban szó sem lehetett, sőt az orvos megállapította, hogy az anya a kihordásra szánt tejet gyermekei betegyánál osztotta szét. Amikor az orvos kérdőre vonta és figyelmeztette, hogy ilyen módon széthurcolja a járványt, az asszony a kényszerítésre hivatkozott. Nem tehet róla, hogy csak egy szobája van és a tejet ki kell hordania, különben nincs miből megélnie. Elképzelhető, hogy ilyen eset nem szórványosan fordult elő, hanem tipikus megnyilvánulása annak a fatális egykedvűségnek, amellyel a szegénység rabjai járvány idején tölteszik magukat a szükséges rendszabályokon és ezzel a betegség terjedési körét katasztrófális mértékben kiszélesítik.

Sajnos azonban a jómódúak között is még mindig sokan vannak, akik az orvosi segítség igénybevételét takarekoskodásból halogatják és kényelmi okokból elzárkóznak a járvány terjedésének gátlására szolgáló teendők elől. Egy épséggel nem szegény családban történt, hogy a vörhenybe esett gyermekhez csak napok múlva hívtak orvost, de akkor is a család fő kikötője, hogy ne ragasszanak vörös cédulát a lakás ajtajára. Minthogy az orvos mégis bejelentette a megbetegedést a tisztí főorvosi hivatalnak és a vörös cédulát kiragasztották, a felháborodott apa azzal állt bosszút rajta, hogy többé nem hívta. Régi igazság, hogy az anyagi jólét nem immunizál a műveletlenség ellen és hogy sokan nagyobb súlyt helyeznek a kultúráltság mutatós külsőségeire, mint az egészség ápolására. Hozzá vagyunk szokva ahhoz, hogy az előkelőség máza alatt gyakran fedezzük fel a nevelés és intelligencia hiányát, mégis lesújtóan meglepő az a tudatlanság és cinizmus, amellyel járvány esetén ugynevezett jobb emberek is merényletet követnek el a közegészségügy érdekei ellen.

A vörhenyjárvány most már megérkezettnek tekinthető, de ezzel a probléma korántsem jutott megoldásra. Össze kell gyűjteni a tanulságokat és ezek alapján kijavítani a hibákat, amelyek a védekezés hatályosságát csökkentik. A noviszadi közegészségügyi ügyosztály, élén dr. Markovics Lázár osztályfőnökkel, a legnagyobb elismerésméltó buzgóságot fejt ki a népegészségügy fejlesztése terén és néhány év alatt az üdvös higiéniai intézmények egész sorát teremtette meg. A járványok ellen folytatott küzdelem tempója és méretei megfelelnek a célnak és az illetékes tényezőket lanyhaság vagy mulasztások vádjára semmiképp sem terheli. Mindamelllett a könnyelműségnek és hanyagságnak azok a tünetei, amelyek nemcsak a külvárosok, tanyák és falvak népénél, hanem a városi lakosság rendezettebb és haladottabb viszonyok között élő rétegeinél is szemügyre vehetők, amikor mindenkinek össze

kellene fogni a járvány leküzdésére, az eddigi intézményes defenzíva kibővítését teszik szükségessé. Egyfelől a meggyőzés eszközeit kell nyomatékosabban felhasználni, másfelől a bün-

tető szankciók súlyosbításától és elrettentő példák statuálásától sem szabad visszariadni, hogy kivétel nélkül mindenki beidegződjék a közegészségügyi parancsok megszeghetetlensége.

Rácics Punisa bünpörét decemberben tárgyalják

A vizsgálóbíró befejezte a vizsgálatot

Beogradból jelentik: *Milutinovic* Cveta, a beogradi törvényszék vizsgálóbírája négy havi megfeszített munka után

befejezte a vizsgálatot Rácics Punisának és letartóztatot társainak, *Popovic* Toma és *Jovanovic* Luce nemzetgyűlési képviselőknek bünügyében.

A szerb bünvádi perrendtartás értelmében a vizsgálóbíró már a legközelebbi napokban javaslatot terjeszt a bíróság elé a három képviselő vád alá helyezése iránt, úgy hogy a döntés ebben az ügyben már a legrövidebb időn belül várható. Egész közeli időpontra várható a főtárgyalás kitűzése is és

előreláthatólag december hónap közepén már megkezdik a pör tárgyalását.

A főtárgyalás iránt már most is rendkívül nagy érdeklődés nyilvánul meg. Így a beogradi ügyvédi kamara tagjai közül

eddig kétszázán jelentették be, hogy jelen akarnak lenni a tárgyaláson.

A felfokozott érdeklődés nagy gond elé állítja a beogradi törvényszéket, mert nem áll olyan nagy tárgyalási terem rendelkezésére, amely az érdeklődők tömegét be tudná fogadni. Felmerült az a terv, hogy a tárgyalást ne a törvényszék épületében, hanem vagy a kerületi törvényszék nagy tárgyalótermében, vagy a Szokolánium nagytermében tartsák meg.

A letartóztatott képviselőket állandóan igen sokan látogatják meg. Különösen *Popovic*snak és *Jovanovic* Lunának van naponta igen sok látogatója.

Popovic Toma még mindig beteg, a rabkórházban fekszik.

az orvosok véleménye szerint azonban betegsége csak muló természetű és a főtárgyaláson bizonyosan részt tud majd venni.

Őfelsége meglátogatta a beteg Marinkovicsot

A külügyminiszter távozása befejezett tény

Kormányrekonstrukció küszöbén

Beogradból jelentik: Egyéb politikai események híján ismét a kormány rekonstrukciójának kérdése áll a politikai körök érdeklődésének középpontjában. Legutóbb közölt információkat *Marinkovic* Voja külügyminiszter betegségéről és visszavonulási szándékáról megbízható helyen megerősítik. *Marinkovic* Vojának legalább egyévi pihenésre van szüksége, amit a külügyminiszter rövid időn belül meg is kezd.

Alekszandar király Őfelsége csütörtök délután öt órakor a lakásán meglátogatta *Marinkovic* külügyminisztert

és egészségi állapota iránt érdeklődött.

A külügyminiszteri tárcáért máris megindult a csendes harc. Mint már jelentettük, szó van arról, hogy a külügyminiszteri tárcát a radikálisok vennék át, amely esetben a demokraták a belügyi tárcát kapnák meg. A demokraták azonban egyelőre meg akariák tartani a külügyi tárcát, annál is inkább, mert nem biznak abban, hogy a radikálisok a belügyi tárcát nekik engednék át.

Mint külügyminiszterjelölt a demokraták részéről elsősorban *Sumenkovic* Ilija tárcarésztől miniszter jön tekintetbe,

aki eddig is, mint külügyminiszterhelyettes, *Marinkovic* betegségére alatt vezette a külügyeket. Beszélnek azonban *Kumanudi* Koszta beogradi polgármester és dr. *Milosevic* Milán volt budapesti követ külügyminiszterségéről is.

A másik verzió, amely szerint a radikálisok kapnák meg a külügyi tárcát, még szintén tartja magát és ezzel kapcsolatban

nagy jelentőséget tulajdonítanak *Vukicsovic* Velja és *Nincsic* Momcsilo csütörtök délután lefolyt tanácskozásának.

Nincsic csütörtökön egészen váratlanul megjelent a radikális klubban. Ebből sokan arra következtetnek, hogy

Nincsic elő akarja készíteni a talait a

saját külügyminisztersége számára.

Más oldalról sokkal valószínűbbnek tartják, hogy a becskeréki események készítették *Nincsic*et arra, hogy felvegye az érintkezést *Vukicsovic* Veljával, mert a legerősebb *Nincsic*-párti szervezet feloszlása után teljesen kicsuszott a talai *Nincsic* lábai alól a Felsőházban.

Vukicsovic Velja egyébként csütörtökön más radikális politikusokkal is tárgyalt, így többek közt *Markovic* Lázárral, *Sztójadinovic* Milánal és *Janjics* Vojával.

A kormányrekonstrukció kérdésével áll kapcsolatban a *Cvetkovic* Dragisa vallásügyi miniszter ellen indított kampány is. A prokupljei események ügyében *Petrovic* Nasztáz interpellációt jegyzett be a parlamentben, úgy hogy a parlamentnek foglalkoznia kell majd az ügygel és így az elégedetlen radikálisoknak alkalmuk lesz arra, hogy támadást intézzenek a kormány ellen.

Miniszterek a királynál

Őfelsége Alekszandar király csütörtök délután kihallgatáson fogadta *Barics* Sztjepán szociálpolitikai minisztert. Őfelsége ez alkalommal szentesítette az inséginunkákról szóló törvényt.

Kihallgatáson volt Őfelségénél *Szubotics* Nikola pénzügyminiszter is, aki a svéd kölcsönről szóló törvényt terjesztette Őfelsége elé szentesítés végett.

A földművelési miniszter súlyos beteg

Andric Vlada földművelésügyi miniszter szerdán akart visszatérni Szarajevóból Beogradba. Az utazásra azonban nem kerülhetett sor, mert a földművelésügyi miniszter súlyosan megbetegedett és most negyven fokos lázzal fekszik Szarajevóban.

Ismét Hainisch lesz az osztrák köztársaság elnöke

A szociáldemokraták hajlandók az alkotmány módosításához hozzájárulni — Ideiglenes elnököt választanak az alkotmánymódosítás megszavazásáig

Bécsből jelentik: A parlamenti pártok körében az ernök választás kérdése és az elnök személyének kijelölése áll még mindig az érdeklődés homlokterében. A legkomolyabb elnökjelölt Miklós Vilmos, a keresztényszocialista parlamenti többség jelöltje, csütörtökön azonban újabb fordulat állott be és a kombinációk is új irányt vettek, miután

ismét szó van Hainisch Mihály elnöki tisztség meghosszabbításáról. A szociáldemokrata párt ugyanis arra az álláspontra helyezkedik, hogy az alkotmány módosítása ellen csak akkor emel kifogást, ha ilyen módon ki akarnák terjeszteni az elnök hatáskörét,

de azt nem ellenzi, hogy a módosítás olyan legyen, hogy ne csak kétszer lehessen az elnököt megválasztani.

Ezen ezért most felmerült a terv, hogy valakit ideiglenesen megválasztanak elnöknek, mert december 5-ikén már nem lehet módosítani az alkotmányt.

Az ideiglenes elnök azután az alkotmánymódosítás megtörténtével lemondana és lehetővé tenné Hainisch elnök újbóli megválasztását.

Ezzel a megoldási tervvel egyidejűleg új jelölt neve is forgalomba került. A Landbund néven tömörült kisgazdák ugyanis báró Beck Miksa Vladimirt, a legfelső számvevőszék elnökét jelölik elnöknek és a keresztényszocialista párt jobb szárnya ezt a jelölést rokonszenvvel fogadja. A legvalószínűbb azonban mégis az, hogy Hainisch lesz az osztrák köztársaság elnöke.

Vita a tartománygyűlésen a bácskai közigazgatás csődjéről

Deák Leó két javaslatát tárgyalta a bácskai tartománygyűlés — A tartományi választmány kérelmetlen szigorral jár el a Bérics-ügyben

Szomborból jelentik: A bácskai tartomány közgyűlését csütörtökön délelőtt tíz órakor nyitotta meg dr. Manojlovics Vladiszláv elnök. Popovics Iszó jegyző a névsorolvasás után felolvasta az időközben beérkezett kérvényeket és panaszokat, amelyeket a közgyűlés az egyes bizottságokhoz utalt át. Ezután átérték az interpellációkra.

Interpellációk

Szesznák Mihály a kulpini iskolavizonyok miatt interpellált. Kulpinban 250 szlovák tanuló számára nincs megfelelő helyiség és tanító.

Klicin Mita válaszolva az interpellációra, kijelentette, hogy azt kivizsgálás végett átadja a tartományi iskolaszéknek.

Regeljac Stevan a tartományi takarékpénztár ügyében interpellált, szerinte az nem tölti be hivatását, miután nem ad olcsó kölcsönt, sőt több kamatot szed, mint a többi bankok, úgyhogy Noviszadon olcsóbban lehet a bankoktól pénzt kapni, mint a tartományi takarékpénztártól.

Klicin Mita válaszában kijelentette, hogy a Regeljac által előadottak nem felelnek meg a tényeknek, a tartományi takarékpénztár 2 százalékkal olcsóbb hitelt ad, mint bármely más bank. A tartományi takarékpénztár nem magánintézmény és az üzleti forgalmából származó hasznot az egész tartomány élvezi.

Budisin Száva szintén a tartományi takarékpénztár ügyében interpellált. Szerinte nagyon nehezen lehet ott kölcsönt kapni. Sok esetben jómódu földbirtokosok kértek kisebb kölcsönt és nemcsak a kölcsönkérő földjére táblázták azt be, hanem a kezeseikére is.

Udicki Szvetozár szerint az interpellációk nem tartoznak a közgyűlés, hanem a takarékpénztár igazgatósága elé és ilyen interpellációkkal csak rontják a takarékpénztár hitelét.

Nikolics Stevan, a takarékpénztár igazgatósági tagja válaszában kijelentette, hogy az igazgatóság tagjait morális és anyagi felelősség terheli, mert a bank közpénzeket kezel és annak kihitelezése alkalmával teljes garanciát kell biztosítani. A takarékpénztár nemcsak azért van, hogy Szombor és a környékbeli falvak lakosai juthassanak olcsó hitelhez, hanem az egész tartomány, már pedig, ha a kihitelezéseknél nem járnak el kellő óvatossággal, a Szombor könyvék az egész hitelt kimerítenék.

Klicin Mita újabb felszólalása után Popovics Iszó jegyző felolvasta dr. Deák Leó és társainak írásban beadott két interpellációját Berics Szvetiszláv, a közigazgatási iskola egyik tanárának és a községi választások körüli visszaélések ügyében. A beadvány szerint

dr. Deák kéri, hogy Berics Szvetiszlávot azonnal függesszék fel állásából, a községi választások ügyében pedig kéri, hogy mindazokat a közigazgatási tisztviselőket, akik a községi választásoknál törvénytelenül követtek el, vonják büntető eljárás alá.

Ezután az elnök szünetet rendelt el.

A Bérics-ügy

Szünet után elsőnek Bosnyák Antal bunyevác-szocialista párti szólt fel. Előadta, hogy hozzá a közigazgatási iskola több bunyevác hallgatója panasszal fordult, mert Berics Szvetiszláv, az iskola tanára a magyar, német és bunyevác hallgatókat anacionalista elemeknek nevezte és kijelentette, hogy a bunyevácok

ma is a régi magyar rezsimeket kívánják vissza. A bunyevácok Bácska őslakói, akik évszázadokon át megőrizték nyelvüket. Előadásában Berics a római katolikus vallást gyalázó kifejezéseket használt és ezzel külön megsértette az itt lakó katolikus bunyevácok vallási érzését. Berics olyan kijelentéseket is tett, hogy a katolikusok az által, hogy a szombori zárda-épület visszaadását követelik, megsértik a szerbeket. Bericsnek, aki a háború előtt nagy magyarbarát volt, ezeket a kijelentéseit a legnagyobb fölháborodással utasítják vissza a katolikus bunyevácok.

Klicin Mita válaszában előadta, hogy a tartományi választmány Budanovics Lajos szuboticei püspök feljelentéséből szerzett tudomást a Bérics-ügyről, mire felhívta az iskola igazgatóját, hogy saját hatáskörében járjon el. Az esetről jelentést tettek dr. Lalosevics Jóca nemzetgyűlési képviselőnek, a közigazgatási iskola kormánybiztosának, akit ebben az ügyben a belügyminiszter magához kéretett. Ő ettől függetlenül utasítást adott Berics ellen a fegyelmi vizsgálat elrendelésére és a megalakult fegyelmi bíróság már Berics fel is függesztette állásától. Biztosította a közgyűlést, hogy az ügyben a legnagyobb objektivitással és kérelmetlen szigorral fognak eljárni.

Konyovics Nikola, az iskola igazgatója kijelentette, hogy ő mint közvetlen felettes főnöke Bericsnek, először az esetről a lapokból értesült. A vizsgálatot csak azért indították meg két hónappal később, mert neki hivatalosan csak akkor hozták tudomására a történeteket.

Dr. Palásti Ödön felszólalásában meglepedéssel vette tudomásul Klicin közlését.

Dr. Deák újból felszólalt és kibővítette írásban beadott javaslatát, kérte, hogy egy bizottság vizsgálja meg, hogy Bericsnek meg van-e az előirt tanári képesítése. Beszédében előadta, hogy jelenleg a közigazgatási iskolánál egy kérdőívet kell a hallgatóknak kitölteni, amelyen a következő 3 kérdés van: Volt-e a hallgató büntető eljárás alatt? Mikor? Milyen ügyben? Ő ezt nagyon helyesnek találja, mert ezzel meg akarják akadályozni, hogy rovtomultu egyének községi szolgálathoz léphessenek. Azonban ez elkésett dolog, mert már a felvételeknél kellett volna ezekre a kérdésekre választ kérni.

Dr. Ivkovics-Ivandékics Imre kifejtette, hogy most, amikor az állam tíz éves fennállását ünneplik, még mindig léteznek szekvesztrálások, akkor, amikor az alkotmány is biztosítja a magántulajdon szentségét. Tudomása szerint a volt Bács-Bodrog vármegye 900.000 dinár kölcsönt vett fel iskolai célokra. Ajánlja, hogy ebből a pénzből építsenek tanítóképzőt és internátust. A szekvesztrált zárda az az ütközőpont, amely megakadályozza Szomborban a testvéri kibékülést a felekezetek között.

Dr. Manojlovics Vladiszláv felszólalásában hozzájárul Ivkovics-Ivandékics dr. indítványához, miután azonban nemcsak a katolikus egyháznak, hanem a többi felekezeteknek is elszekvesztrálták a javait indítványozza, hogy valamennyi egyház javainak visszavonása érdekében tegyenek lépéseket.

Mahler György németpárti, tiltakozott ezután Béricsnek ama beállítására ellen, hogy a németiség anacionális elem.

Klicin Mita a tartományi választmány elnöke válaszul ezután az elhangzottakra. Kijelentette, hogy a szombori zárda visszaadása ügyében már összehívott egy konferenciát, amelyen elhatározták, hogy felhívják

a tanítóképző igazgatóját, tegyen jelentést miképpen lehetne a zárda visszaadását megvalósítani annál is inkább, mert Szombor városa kilátásba helyezett ingyen telket a tanítóképző részére a tartomány pedig nagyobb összeget vett fel a költségvetésbe a tanítóképző építésére. Végül felolvasott egy miniszteri rendeletet a zárda épületének visszaadásáról.

Dr. Deák Leó hozzájárult Ivkovics-Ivandékics javaslatához, majd Terzin elnök előterjesztést tett, hogy péntektől kezdve a költségvetést a tartománygyűlés csak délelőt tárgyalja, hogy délután az albizottságoknak idejük legyen a másnapi munka előkészítésére. A gyűlés folytatását az elnök délután négy órára halasztotta.

Visszás állapotok a bácskai közigazgatásban

A délutáni ülést Manojlovics Vladiszláv elnök négy órakor nyitotta meg, majd Popovics Iszó jegyző felolvasta Deák Leó második javaslatát a szabálytalanságokat elkövető közigazgatási tisztviselők ellen megindítandó eljárásról. A javaslatot a panasz és kérvénybizottság magáévá tette azzal, hogy a tartományi választmányt bizzák meg a visszaélések kivizsgálásával.

Palásti Ödön dr. magyarpárti szólt elsőnek a javaslatához és kifejtette, hogy

a tartományban állandóan rosszabbodnak a viszonyok,

a nép elégedetlen és lassankint elveszti bizalmát a törvényekben, amelyeket éppen azok rugnak fel, akik azok védelmére hivatottak. Felolvasta az önkormányzatokról szóló törvény átmeneti végrehajtási utasítását, amely kimondja, hogy a községi választások megsemmisítése esetén a tartományi választmány hivatott dönteni elsőfokon. Az államtanácsnak egy generális rendelete is ugyanezt mondja ki.

A tartományi főispán azonban nem respektálja ezt a döntést és ezzel anarchiát teremt a közigazgatásban.

Végül javasolta, hogy a tartománygyűlés írjon fel a belügyminiszterhez, hogy utasítsa a főispánt az államtanács határozatának betartására.

Deák Leó felszólalásában csatlakozott az indítványhoz. Több lehetetlen esetet sorolt fel. Így például elmondotta, hogy Bajmokon megválasztottak egy Szendrei nevű pravoszláv vallású szerb aljegyzőt, aki Sztapáron évekig jegyző volt. Szendreit azonban nyelvvizsgára utasították és elbuktatták.

Budisin Száva szeptári tartománygyűlési képviselő felszólalásában megerősítette, hogy Szendrei kifogástalanul beszélt szerbül, majd Albrecht Károly a német párt nevében bejelentette, hogy csatlakozik Deák Leó indítványához.

Klicin Mita tartományi választmányi elnök válaszul a felszólalásokra. Szomorinak tartja, hogy a Bácskában ilyen állapotok vannak. A vármegye likvidálásánál különféle hibák történtek a tartomány rovasára és ebben az ügyben a tartományi választmány már többször követelte, hogy a tartományt hagyják meg a községek feletti ellenőrzés jogát. Eddig azonban minden másképp történt, bár a törvény világosan rendelkezik. Jelenleg olyan lehetetlenek az állapotok, hogy Pálánkán például a főszolgabíró hagyott jóvá egy községi határozatot és a község erre hivatkozva közölte a tartományi választmánnyal, hogy ő a határozatot már keresztül is vitte. Amíg a kormánypárti képviselők nem azzal foglalkoznak, amiért megválasztották őket, addig nem lehet ezeket a visszás állapotokat megszüntetni — mondotta Klicin Mita. — Most már ott tartunk, hogy tisztázni kell, hogy a törvények érvényben vannak-e vagy sem. Felsorolt több esetet. Így többek között elmondotta, hogy a főispán függesztette a Szelenács megválasztott Molnár nevű községi bírót, a főszolgabíró azonban jóváhagyta a választást és ma is Molnár a községi bíró, tehát az a látszat mintha a főbíró felettes hatósága volna a főispánnak. Az országgyűlési képviselők ne tartanak titkos gyűléseket a Bristolban — mondotta Klicin Mita — hanem nyíltan foglaljanak állást az ilyen visszásságok ellen. A tartomány újra a belügyminiszterhez fordulni azzal a kérelemmel, hogy ezeket az állapotokat szüntesse meg, mert

a mai rendszer a közigazgatás csődjéhez vezet.

Dr. Zubkovics Péter a főispán nevében válaszolt az elhangzottakra és kijelentette, hogy a főispán is megtette már a lépéseket az anomáliák megszüntetése érdekében. A főispán csak azt teszi, amire a felsőbb hatóságok utasítják és ezeknek az utasításoknak a bírálatába nem bocsájtkozik. A főispán oda fog hatni, hogy a visszásságok megszűnjenek.

Dr. Ivkovics-Ivandékics Imre ezután javasolta, hogy ne hűnvádi uton járjanak el a közigazgatási tisztviselők ellen, hanem előbb adminisztratív uton járjanak el ellenük és szóítsák fel őket az anomáliák megszüntetésére. Dr. Deák Leó ezzel szemben fenntartotta eredeti javaslatát.

Az elnök szavazásra tette fel a kérdést és ekkor Deák Leó javaslata mellett csak a magyarpárti tartománygyűlési képviselők szavaztak, míg a többség Ivkovics-Ivandékics javaslatát fogadta el.

Az elnök ezután berekesztette az ülést és folytatását péntek reggel kilenc órára tűzte ki, amikor a napirenden a költségvetés tárgyalása szerepel.

RÁDIÓ

Augusztus és szeptember hónapban zajlottak le a külföldi nagy rádiókiállítások, melyek mindegyikét gondosan, alaposan és szakszerűen tanulmányoztuk, mert — mint az ország legnagyobb rádiószakvállalata — tartozunk vevőközönségünknek azzal, hogy a legújabbat, legjobbat és — ami a legfontosabb — az itteni viszonyoknak legmegfelelőbbet keressük és nyújtjuk.

A legnagyobb ilyenmű kiállítás volt a berlini és az ott szerzett tapasztalatainkat a napi- és szaklapokban már közöltük.

Időközben kipróbáltunk mindent, ami újabbat hozott a külföld és így ma módunkban áll a közönségnek azt nyújtani, amit mint legjobban megfelelőt kiválogattunk.

Megállapítottuk, hogy a külföldön agyonreklámozott készülékeknek csak kisebb hányada felel meg a mi viszonyainknak, az is csak némi átalakítással, a nagyobbik része pedig — ily messze a leadóállomásoktól — alkalmatlan és különben sem felel meg az ügyes és ravasz reklámokban hangoztatott minőségnek.

Ot év alatt megszereztük és bírjuk a külföldi nevesebb gyárak és főleg közönségünk bizalmát, melyet mindenkor kiérdemelni igyekszünk és azért mint minden évben, a rádiómozgalom érdekében most is kérjük, hogy minden rádióügyben ingyenes tanácsért forduljanak hozzánk, továbbá, hogy rádiót kizárólag csak régi, tapasztalatokkal rendelkező speciális rádiószaküzletben vegyen, mert csak így biztosíthatja magának a tartós, zavartalan rádióörömet.

Mi ugy suboticai központunkban, mint alanti fiókjainkban állandóan lépést tartva a fejlődéssel, nemcsak mindenkor a legújabb, le szolidabb készülékeket és alkatrészeket tartjuk raktáron, hanem elavult készülékeket modernizálunk is, úgy hogy vevőinknek sohasem lesz elavut tipusu rádióberendezésük.

Kérjük még az igen tisztelt közönséget, kísérje figyelemmel ezen a helyen megjelenő sorozatos hirdetéseinket és közléseinket, mert ezek a rádió szempontjából közérdeket szolgálnak.

Ezuttal közöljük azt is, hogy a közeljövőben kiadásunkban összefoglaló

RÁDIÓ ALMANACH

jelenik meg, melyet ingyen bocsájtunk a közönség rendelkezésére és melyre előjegyzéseket egy levelezőlapon már most elfogadunk.

Konrath d. d. Subotica speciális rádiógyár és szaküzlet

Fiókjaink és főlerakataink:

Konrath Radio, Beograd, B I kanska
ulica 29

Kornel R. Kurtz, Noviszd
Hojdek i Drug, Veliki Becksere
Radio Radionica, Velika Kikinda

Ing. Julija Schunacher, St. Becej
Ing. Adalbert Bärke, Osjek, Stross-
m yerova ulca 27

R. rs hegyi József, Szombor
Jovan Sevo, Velika Kikinda

A pénzügyminiszter újból megszigorította az adóvégrehajtási eljárást

Az új rendelet szerint a végrehajtás a felszólítástól számított tizenhatodik napon eszközölhető

A pénzügyminiszter az új adó törvény 159. sz. kiegészítésében a napokban rendeletet adott ki az adóvégrehajtásról. A rendelet főbb szakaszai a következők:

Abban az esetben, ha a kivett adó még nem esedékes, vagy ha az adó még nincs kivetve, de bizonyos körülmények folytán az államot megillető adóvesztélyben forog, a pénzügyi hatóság írásbelileg felszólítja az illető személyt, hogy a kivett vagy a kiverendő adó összegét határidőre megfizesse, illetve helyezze letétbe. Az adóbiztosítás összegét a pénzügyi hatóság a hivatalos adatok alapján állapítja meg.

Az adóvégrehajtás megelőzhető és beszüntethető, ha az adós az adóösszegét betétkönyvben, vagy állami kötvényekben deponálja. A pénzügyi hatóságok biztosítésként a telekkönyvi bekebelezést is kötelesek elfogadni.

A biztosítás elrendelése ellen közvetlenül a másodfokú hatósághoz lehet felelkezni, amely utolsó fokon illetékes dönteni a kérdésben. A felelkezésnek nincs halasztó hatálya. Ha a felettes hatóság harminc napon belül nem hoz döntést, a beadott felelkezés

ügyében, akkor a biztosításról szóló határozat érvényét veszti és ennek alapján ugyancsak érvényét veszti a végrehajtást vagy bejelentett biztosítás.

Ha a személyhez intézett vagy általános figyelmeztetés után nyolc napon belül az adós nem teljesítette kötelezettségét, sem felelkezést nem adott be, sem kivételes halasztást nem kért, a végrehajtó hatóság jogában áll, hogy az adós értékeit biztosításként lefoglalja. Adótartozás fejében a földműves házáért, egy pár lovat, kocsiját és ekéjét nem lehet lefoglalni. Az államtisztviselőktől csak az alapfizetés ötven százaléka, nyugdíjasoknál a nyugdíj harminc százaléka foglalható csak le. Adóvégrehajtás nem eszközölhető a nemzetgyűlési képviselők napidíjaira, az alórmester és káplár járandóságaira, a diákok magánoktatási fizetésére, stipendiumaira és segélyeire, a postatakarékpénztárnál elhelyezett kétezer dinárig terjedő betétre, felső és alsóruhára, ágyneműre, házi és konyhai cikkekre tízennégy napra való élelmiszerekre és tüzelőanyagokra, tudományos könyvekre és más a szolgálatban szükséges tudományos eszközökre.

Ha a foglalástól számított nyolc napon belül az

adós nem fizet, a hatóságnak jogában áll a lefoglalt tárgyakat eladni. Vasárnap, ünnepnap, valamint éjszaka nem eszközölhető semmiféle végrehajtási intézkedés.

A behajthatlanság esete femforog, ha az adós vagyontalanul halt meg, ha csődbe került és ha öt éven keresztül folytatott végrehajtási eljárás eredménytelen maradt. A szabályrendelet 1929. január 1-én lép életbe.

Halál után — csődmegszüntetetés

Megszüntették a csődöt Amundsen ellen

Kopenhágából jelentik: A tragikus véget ért Roald Amundsen ellen, mint egy Oslóból érkezett hír közli, megszűnt a csőd.

Mikor a világhírű sarkkutató utolsó útjára indult Guibaud francia pilótával, hogy felkutassa az olasz északarkai expedíció elveszett tagjait, így szőlt oslói ügyvédjéhez:

— Mire visszatérek, örvendeztesz meg azzal, hogy anyagi ügyelm rendbe jönnek és kilábalok a csődből.

Egy oslói előkelő család leánya, aki atyja után szép vagyont örökölt, felajánlott Amundsen kintuteltelisért, amelyeket a világ földrajzi társaságaitól kapott, harmincezer norvég koronát és az éremgyűjteményt odaajándékozta az oslói egyetem muzeumának. Ennyi volt az az összeg, amely miatt a hitelezők csődöt vezettek Amundsen ellen.

A véres bicska

Elnapolták Becskerekén egy gyilkossági ügy tárgyalását, mert a vádlottak bicskáján levő foltokról meg kell állapítani, hogy vérfoltok-e

Becskerekről jelentik: Érdekes gyilkossági ügyet tárgyalt csütörtökön a becskerei törvényszék. A vádlottak padján Nedo Valér huszonkétéves veliktorági cigány és bátyja, Nedo Gyorgye ültek, akiket azzal vádolt az ügyészség, hogy augusztus 30-án Begaszentgyörgy községben, a piactéren bicskakkal összeszurkálták Sztán Palko cigányt, úgyhogy az sebesüléseibe belehalt.

A csütörtöki tárgyaláson elsőnek Nedo Valért hallgatták ki. A vádlott beismerte tettét és elmondotta a gyilkosság történetét. Előadta, hogy az ő családja és az áldozat hozzátartozói évek óta rossz viszonyban éltek egymással. Sztán Palko egy ízben a vízbe akarta őt fojtani, egy más alkalommal pedig betörte házuk összes ablakait.

— Amikor ablakainkat tönkrezuzta — mondotta vallomásában a vádlott — a csendőrségre mentem és feljelentést tettem ellene. Visszafelé jövet találkoztam Sztánnal, aki ismét fenyegetőzni és szitkozódni kezdett. Dühbe gurultam, elrántottam bicskámat és Sztán Palkót többször hasbaszurkáltam. Gyorgye fivérem nem részes a gyilkosságban, ő csak később érkezett oda, amikor én már végeztem Sztánnal.

— Szándékában volt hogy megölje? — kérdezte az elnök.

— Igen. Tudtam, hogy ő is meg akar engem ölni, gondoltam, inkább ő haljon meg.

Ezután Nedo Gyorgyot, a másodrendű vádlottat hallgatták ki. A vádlott testvérével egybehangzóan adta elő az esetet és kijelentette, hogy ártatlan. Amikor ő a verekedés színhelyére érkezett, Sztán Palkó már halott volt.

Ivkovics Vlasztimir dr. törvényszéki orvosszakértő terjesztette elő ezután szakvéleményét az áldozat holttestén talált sérülésekről. Az elnök a bűnfelek közül kikerestette a vádlottak bicskáját, amelyeken rozsdavörös foltok látszottak és megkérdezte az orvosszakértőt, hogy a foltokról minden kétséget kizáróan meg lehet-e állapítani, hogy azok vérfoltok.

Ivkovics dr. kijelentette, hogy a Nedo Valér késén található foltok kétségtelenül vértől származnak, a másik két foltjáról azonban nem lehet ugyanezt teljes bizonyossággal megállapítani.

A törvényszéki orvos szakvéleményének elhangzása után a tanúkihallgatásokat folytatták le. A tanúk egybehangzóan úgy vallottak, hogy a gyilkosságot a vádlottak ketten követték el és egyesült erővel szurkálták halálra az áldozatot, úgyhogy ezek szerint nem állhat meg a vádlottaknak az az egyöntetű állítása, hogy a büntényt egyedül Nedo Valér követte el.

Mrkusics dr. becskerei ügyvéd, Nedo Gyorgye védője tette meg előterjesztését ezután, amelyben arra kérte a bíróságot, hogy miután a vádlottak és a tanúk vallomásai között ellentmondások vannak, a kesket küldjék fel a beogradi vegyvizsgáló intézetbe annak megállapítása végett, hogy a foltok mindkét késén vértől származnak-e. A törvényszék helyt adott a védő előterjesztésének és elhatározta, hogy a bűnfeleket vegyileg meg fogják vizsgáltatni. A tárgyalást a bíróság ennek folytán elnapolta.

Marólugot öntött a veje szeme közé

Családi dráma Sztaribecsejen

Sztaribecsejről jelentik: Nagy János sztariyecseji huszonnégy éves géplakatos már régebb idő óta rossz viszonyban élt anyósával, akinél feleségével együtt lakott. Nagy az utóbbi időben ivásnak adta magát és ilyen állapotban, hol anyósát a hatvan éves *Skerlec* Rozáliát, hol pedig a feleségét verte meg. Az idős asszony már több ízben feljelentést tett brutális veje ellen a csendőrségen. Nagy azonban ennek ellenére tovább üldözte hozzátartozóit.

Kedden este kilencóra körül Nagy ittasan jött haza és összeverte anyósát, majd eltávozott és tovább ivott. Éjjel tizenegy órakor ismét hazajött, de mivel nem engedték be az ajtón, betörtre az ablakot. A megremült öregasszony, amikor látta a részeg vejét az ablakon bemászni, az ablaktisztításhoz használt lugkövet öntötte szeme közé. Nagy a fájdalomtól megtántorodott és lezuhant az ablakról, az öregasszony pedig a csendőrségre rohant, ahol jelentést tett az esetről. A helyszínrre kiszállt csendőrijárőr a földön fetrengve találta Nagyt. Rögtön beszállították a dr. *Vujkovic* Dusan községi orvoshoz, aki megállapította, hogy a marólug súlyos sérüléseket okozott. Beszállították a noviszadi kórházba. Az anyóst, aki önvédelemre hivatkozik, a csendőrség letartóztatta.

A garázda soffőr

Magánlaksértésért hathavi börtönre ítélték egy soffőrt

A szuboticiai törvényszéken csütörtökön tárgyalta *Ladnovics* Milán törvényszéki tanácselnök büntetőtanácsa, *Blahó* Imre szuboticiai soffőr bűnügyét. *Blahó* magánlaksértés és könnyű testi sértés vétségével vádolták. A vádirat szerint *Blahó* Imre 1926 őszén erőszakkal behatolt fivére *Blahó* Ferenc tornyospusztai lakására és ott sógornőjét, *Blahó* Ferencné született *Bordás* Rozáliát megtámadta és bántalmazta. A vádat *Csalinovic* Ferdo dr. államügyész képviselte, a vádlottat dr. *Szekely* Zoltán ügyvéd védte.

Az elnök kérdésre kijelentette a vádlott, hogy nem érzi magát bűnösnek. A kérdéses napon két barátjával együtt kirándult Tornyospusztára apja tanyájára, ahol fivére *Blahó* Ferenc feleségével együtt lakik. Amikor megérkeztek és a lakásba bementek, az ottartózkodó sógornője veszekedni kezdett vele, amiből azután összetűzés támadt közte és sógornője között. Hogy mi történt azt pontosan nem tudja megmondani, mer ittas volt.

A vádlott után *Blahó* Ferencné lépett a bírói emelvény elé. Az elnök figyelmeztette, hogy miután sógora áll a vádlottak padján, nem köteles vallomást tenni, csak ha akar. *Blahó* Ferencné kijelentette, hogy vallani akar. Elmondotta, hogy a kérdéses napon autózörgést halott. Eppen a konyhában volt és mosott. Az autó megállt a ház előtt és abból kiszállt *Blahó* Imre két fiatalember társaságában.

— Imre — mondotta *Blahó* — bejött a szobába és azt kérdezte mit csináltak. Azt feleltem neki, látja, mosok. Alighogy ezt mondtam, rámtámadt és szidott. Az asztalon volt egy bádognál, azt megfogta a fülel és a fejemre ütött vele. Ezután egy székot kapott fel és azzal akart megütni, de én hátráltam. Akkor megfogott és egy ott levő lóca felé szorított. Én egyik kezemmel a hajába kaptam, a másikkal pedig igyekeztem őt távol tartani magamtól. Eközben sivalkodtam és a lármára bejött az uram, *Blahó* Ferenc. Azután ketten kiteszkoltuk *Blahó* Imrét a konyhából az udvarra. Én a konyhába mentem és a tolózárral elzártam a konyhaajtót. A konyhából a szobába mentem és ott is elrejtéltem az ajtót. *Blahó* Imre dühösen kiáltozott, betörtre a konyhaajtót és a szobaajtót is. Én megijedtem, kiugrottam az ablakon és elfutottam dr. *Osváth*-tanyájára, ahol bemenekültem az egyik épületbe. *Blahó* Imre, aki nem tudja, hogy kiugrottam az ablakon, felkutatta a lakást utánam, majd mikor rájött, hogy nem vagyok ott, utánam kiáltott: »Megállj! Nem élsz tovább, ha még egyszer a kezembe kerülisz!«

Az elnök: Részeg volt a vádlott?

A tanu: Nem. Még ittas sem volt. Én legalább nem éreztem rajta semmi borszagot.

A következő tanu *Juhász* Viktória, aki dr. *Osváth* tanyáján lakik és akihez *Blahó* menekült. A tanu elmondotta, hogy a kérdéses napon *Blahó* Imréné nagy ijedten szaladt hozzá. Megkérdezte, hogy mi történt, mire azt felelte, hogy *Blahó* Imre meg akarja verni.

— Erre a kert végébe mentünk — mondotta a tanu — és néztük mit csinál Imre. Ott volt még a lakásban és kiabált. Én oda szoltam neki: »Te boldog, mi csinálisz! Már elszaladt az asszony.« Erre kijött és azt kiáltotta, megállj, csak a kezem közé kerülj, nem élsz tovább. Azután *Blahó* Imre az autóján elment.

A bíróság a vádlottat hat hónapra börtönre ítélt.

tot hallgatta ki, aki rendkívül értelmes és világos valómásában adta elő az esetet. Disznókat őrzött, amikor az autó jött. Hallotta a veszekedést és látta *Blahó* két kiugrani az ablakon. Mikor később bement a házba, látta, hogy a konyhaajtó és a szobaajtó fel volt törve.

A bizonyítási eljárás ezzel véget is ért és a perbeszéd után a bíróság meghozta ítéletét. A bíróság bűnösnek mondotta ki a vádlottat magánlaksértés büntetésében és hathavi börtönre ítélte. Az államügyésza megnyugodott az ítéletben, az elítélt felebbezést jelentett be.

Helyszíni szemlét tartottak Cetina Zsárkó kilakoltatása ügyében

Megállapították, hogy a butorok nem rongálódtek meg

Szentáról jelentik: *Cetina* Zsárkó volt szentai polgármester kilakoltatása ügyének újabb érdekes fejleménye van. *Cetina* — mint ismeretes — a szentai járásbírói ítélettel a kilakoltatást végrehajtó tisztviselők ellen és a járásbíró csütörtökön reggel hét órára helyszíni szemlét rendelt el annak megállapítására, a kilakoltatás folytán a butorok esetleges meg rongálódásával milyen kár érte *Cetina* Zsárkót.

Csütörtökön fél nyolc órakor jelent meg az autógarázs előtt, ahol a butorokat elraktározták, dr. *Szabotics* Gyuró járásbíró a bizottság tagjaival, a garázsban őrizőül hagyott rendőr azonban arra való hivatkozással, hogy senki sincs joga beereszteni a garázsba, utját állta a bírósági bizottság tagjainak. A bírórre a szakértőkkel átment a *Weiner*-féle butorgyárba, ahol az esetről jegyzőkönyvet vettek fel. Eközben megjelent dr. *Ludaics* Milos városi főügyész, aki közöl-

te, hogy a város részéről részt vesz a helyszíni szemlén, ami azután meg is történt. A szakértők a bírósági felszólítására alaposan megvizsgálták a butorzatot és megállapították, hogy a hurcolkodás alkalmával nem rongálódtek meg a butorok, legfeljebb újra kell azokat tisztítani, ami három ezer dinárba kerülhet. A bírór ezután befejezte a szemlét és eltávozott. *Cetina* pedig megkezdte a butorok becsomagolását és még csütörtökön délután elszállította Beogradba.

Ezzel kapcsolatban dr. *Pecárszki* Bránko és dr. *Vulcs* Szvetozár szentai ügyvédek annak közlését kérik, hogy ők nem kérték meg *Cetina* Zsárkó volt polgármester butorait őrző rendőrtől, van-e joga *Cetina* butorait elszállíttatni. *Cetina* dr. *Pecárszki* jelenlétében késő este a butorok közt valami gyógyszer keresett és előttük kijelentette a rendőr, hogyha van valamire szüksége, azt elviheti.

Nagy viharok között zajlott le a noviszadi munkáskamara közgyűlése

A független szakszervezetek élesen támadták a vezetőséget

Noviszadról jelentik: A vajdasági munkáskamara félévi közgyűlése csütörtökön reggel kilenc órakor kezdődött meg a noviszadi iparosifuság otthonában és mint előrelátható volt, a közgyűlésen összejötték a független szakszervezetek és a kamara vezetősége, továbbá a vezetőséget támogató urszisták között.

A közgyűlést *Pravica* Bözsa, a kamara elnöke nyitotta meg és még mielőtt a napirendre áttértek volna, *Rakszandics* Zvonimir a független szakszervezetek nevében éles támadást intézett a kamara vezetősége ellen, mert a független szakszervezetek által *Nikolic* Áca kamarai titkár ellen benyújtott bizalmatlansági indítvány nem került a napirendre.

Nikolic Áca kamarai titkár válaszában kijelentette, hogy a bizalmatlansági indítványt a kamara igazgatósága nagy többséggel elvetette, mert az indítvány semmivel sem volt megindokolva és így nem lehetett a közgyűlés elé terjeszteni.

Szekely József (Szombor) független szakszervezeti delegátus élesen támadta a kamara vezetőséget, amiért nem tüzte napirendre a bizalmatlansági indítványt. A többség határozata következtében ezután áttértek a napirendre és *Nikolic* Áca titkár ismertette a kamara működését. A jelentéshez elsőnek *Juriscics* Antal urszista szolt hozzá és annak elfogadását kérte. *Juriscics* Antal bírálta a független szakszervezetek magatartását és azt állította, hogy a független szakszervezetek működése a munkásság ellen irányul.

Ez a kijelentés nagy vihart keltett. A független szakszervezetiek hangosan tiltakoztak. *Juriscics* a zaj elmúltával folytatta beszédét, de gyakran megszakították a független szakszervezetiek kiüldöztetőinek közbeszólásai.

Juriscics beszéde után *Szekely* József emelkedett szólásra, aki ismét kiméltelenül támadta a kamara igazgatóságát.

— A kamara kizárólag az urszisták szolgálatában áll és üldözi a független szakszervezeteket — mondotta *Szekely* — és ha ez tovább így megy öklökkel fogunk védekezni.

Szekely beszéde óriási vihart idézett elő. *Rakszandics* Zvonimir a jelentés miatt szintén támadta a kamara vezetőségét. *Petrovics* Milán a kamara szuboticiai megbízottja közbeszólt, mire a független szakszervezetiek felugrottak a helyükről és az elnöki asztal felé futva, követelték, hogy akadályozzák meg, hogy az urszisták provokálják a független szakszervezeteket, mert ha az elnökség ezt nem teszi, a független szakszervezetek maguk gondoskodnak a sérelmek megtorlásáról.

Böszörményi Vászó (független szakszervezeti) *Nikolic* titkár támadta, aki szerinte felületesen intézi a kamara ügyeit. Kifogásolta, hogy a jelentés nem számol be a Németországba kiküldött vajdasági munkások helyzetéről. A kamara, amikor a munkásokat Németországba toborozta, kijelentette, hogy a munkásoknak németországi tartózkodásuk alatt biztosítva van a megélhetésük. Ezzel szemben a munkások Németországban valószínűleg éheztek és a kamara nem törődött velük. A kamara elnöke a munkások ré-

szére szánt pénzeket, így nemrégben a Zasztavától 16.000 dinár értékben könyveket vásároltak, amelyek most a padláson hevernek. A kamara az új kamarai otthon céljaira kijelölt *Vilson*-téri házért többet akart adni, mint amennyit kértek.

Kazinczy Lukács (szuboticiai urszista) támadta a független szakszervezeteket, mert március 15-ikén a noviszadi rendőrséget megkeresték, hogy a nem noviszadi munkanélkülieket erőszakkal távolítsák el a városból. (Óriási zaj).

Flaman József után *Stern* Adolf, a magánalkalmazottak nevében szólalt fel és bírálta a kamara jelentését. Kifogásolta, hogy az urszisták és a független szakszervezetek a kamara közgyűlését használják fel politikai harcuk lefolytatására. A jelentést elfogadta.

Herd József (grafikai munkásküldött) sajnálkozását fejezte ki a közgyűlésen történt dolgok fölött, mert a háboruszkodás miatt a kamara nem fejthet ki eredményes működést. Apellált mind a két csoportra, hogy csak a munkásság érdekében dolgozzanak és hagyjanak fel a veszekedésekkel. A jelentést elfogadta.

Kiss Béla (urszista) támadta a független szakszervezeteket. Beszéde alatt újra nagy erővel tört ki a zaj. Ismét a közepre tódultak az ellenfelek és már-már úgy látszott, hogy összejöttökésre kerül a sor, de az elnöknek mégis sikerült a rendet fenntartani.

Orosz János, a független szakszervezetek vajdasági főtitkára beszédében támadta a kamarát, mert az urszisták szolgálatában áll. Elmondotta, hogy amikor őt és társait letartóztatták a kamara semmit sem tért érdeklükben, sőt támogatta a vádat. A letartóztatás azért történt, mert a független szakszervezetek vajdasági vezetősége a kamarától kölcsönkapott tízezer dinárból ezerháromszáz dinárt egy oszjeki munkáslapnak küldött. Amikor a rendőrség erről tudomást szerzett, bizalmas kérdést intézett a kamarához, hogy volt-e joguk a független szakszervezeteknek a pénzből egy lapot támogatni. A kamara azt felelte — hogy nem volt joguk.

Mocsári József beszéde után *Stern* Adolf a magánalkalmazottak delegátusa a vita befejezését indítványozta, amit a közgyűlés el is fogadott. Ezután csak a feliratkozott szónokok kaptak szót.

Polgár András független szakszervezeti volt a következő szónok, de nem tartózkodott a teremben. Az elnök úgy tekintette, mintha *Polgár* elállt volna a szótól. Közben *Polgár* visszatért a terembe és követelte, hogy beszédét elmondhassa. Az elnök ezt nem engedte meg, mire a független szakszervezetiek az elnöki emelvény felé rohantak. A teremben óriási lármát támadt. Az elnök felfüggesztette az ülést. A szünet után *Nikolic* Áca válaszolt a kamara vezetősége ellen elhangzott vádakra és azokat erélyesen visszautasította.

Szavazásra került a sor és a közgyűlés a kamara jelentését 32 szavazattal 18 ellenében elfogadta. Ezután megkezdtek a napirend tárgyalását.

Az osztrák vizsgálóbíró súlyosan terhelő vallomást tett Erdélyi ellen

Névtelen feljelentés keltette fel az osztrák hatóságok gyanuját — Greil bíró a boncoláson pontosan kimutatta a fojtogatás nyomait

Forgács Anna barátainak vallomása

Budapestről jelentik: Hosszu évek óta nem kellett bűnper olyan izgalmat Magyarországon, mint az Erdélyi-ügy. Páratlan az az izgatottság, amely a törvényszék főtárgyalási termében észlelhető és amely főleg a vádlott személye körül összpontosul. Erdélyi frisseg meborotválva, fölényes mosollyal jelenik meg a teremben és néz végig a hallgatóságban. A folyósón a jegy nélkül maradtok szoronganak és ott vannak a csütörtökre megidézett tanúk is, köztük a millstattiak, akiknek sorából azonban hiányzanak Pichler dr., aki Erdélyi Béliánét kezelte, Thim Hilda szobalány, aki egyike a legfontosabb tanúknak. Barasch Hans, aki miatt Erdélyi igen gyakran megverte feleségét. A budapesti tanúk teljes számmal megjelentek, köztük Gáldy Nándor, aki Millstattban állandóan együtt volt Erdélyiékkel és aki először vette észre, hogy Forgács Anna meghalt.

A büntető tanács Schudi elnökkel élén háromnegyed tizkor vonul be és néhány perc múlva már olvassa is a kirendelt tolmács az osztrák tanúk neveit, figyelmeztetve őket, hogy eskü alatt vallanak, sőt, hogy vallomásukra már előzetesen az osztrák bíróság előtt esküt tettek és az az eskü most is kötelez.

Helyszíni szemlét kér a védő

Mielőtt a tanúk kihallgatása megkezdődött volna,

A millstatti vizsgálat vezetőjének terhelő tanuvallomása

A bíróság ezután megkezdi a tanúkihallgatásokat és először Greil Frigyes dr. millstatti vezetőjárásbírót hallgatja ki tolmács útján. Greil a hozzáintézett kérdésekre a következőket mondja:

— Egy nap tárgyalás közben bejött hozzám Erdélyi és Gáldy és megkérdezték, hogy megengedem-e a szerencsétlenül járt Erdélyi németetését. Érdeklődtem, hogy mi történt, mire Erdélyi azt mondta, hogy felesége a hegyek között járt és lezuhant. Tovább kérdezősködtem, majd közöltem, hogy csak a nyomozás megejtése után határozhatok arra nézve, hogy megengedem-e a temetést. A csendőrségnek utasítást adtam, hogy Erdélyivel együtt szálljanak ki a helyszínre és folytassák le a nyomozást. Pénteken Erdélyi és Gáldy újból megjelentek és ekkor közöltem velük, hogy nincs semmi akadálya a temetésnek, mert a

Fojtogatási foltok a nyakon

Erdélyi előrehajolva hallgatja, amint dr. Greil belekezd a boncolás elmondásába.

A legkisebb borzadály sem tükröződik arcán, amikor Greil elmondja, hogyan vizsgálták meg a boncoló orvosok Forgács Annát.

— Megvizsgáltuk a koponyát, majd felbontottuk. Megjegyzem, a medencén volt pár sérülés, a nyakon hátul láttam sérüléseket. Az orvosok kezükkel megmérték a nyakat, majd zsinaggal eszközölték számításokat, azonnal tisztába jöttek azzal, hogy itt burkolásnak kellett történnie. Megállapították, hogy a nyakon található nyom véraláfutás, amely nyomás folytán következett be.

— Fojtogatási nyom volt, amely vérátszűréseben jelentkezik és a halál után ülnek ki külsőleg is a nyomok a bőrre. Azonnal átvizsgáltuk a nyakon a szörzetet, a pihéket, hogy azok nem sérültek-e meg, hogy ebből megállapíthassuk, vajon ezek a nyomok nem karcolástól erednek-e. De a pihék, a szörzet a nyakon teljesen épek voltak, hátul sem volt semmiféle sérülése a pihéknek. Ennek következtében a legbiztosabban megállapítható volt, hogy a nyom a nyakon nem karcolástól és nem sérüléstől ered. Ezután megnyitották a koponyát az orvosok. Az agyat is megnéztük, az agyhártyát is, hogy nem találunk-e olyan nyomot, amiből fulladásos halálra lehetne következtetni.

Az agyat kettészelték az orvosok, majd leemeltek a koponyacsontokat is, hogy megállapítsák, nem történt-e koponyaalapi törés. Semmiféle a normálistól eltérő momentumot nem észleltünk. A nyultagyat is megvizsgáltuk s ezután az agy egy részét féltettük.

— Féltettünk az agyvelőből egy darabot, abból a célból, hogy megállapítsuk majd,

nem fordult-e elő valami mérgezés, folytatja hátborzongató előadását az osztrák vizsgálóbíró.

— Ezután Forgács Anna mellkasának felbontása következett, a hus- és a zsírréteg elválasztása, hogy meg lehessen állapítani, hogy az esés folytán nem történt-e valamilyen belső sérülés.

— A mellkas felvágása során most már szabadon látható lett a szív és a tüdő.

Feltűnő volt a szív teljesen elernyedett állapota. Ottan volt Forgács Anna szíve, mint egy kis zsák.

Gál Jenő dr. védő emelkedik szólásra és kéri, hogy a bíróság szálljon ki a helyszínre, hogy ott pontosan megállapíthassa a lezuhanás körülményeit.

Erre nézve ugyanis nem állnak pontos adatok rendelkezésre. A magyar törvény ilyen esetekre föltétlenül előírja a helyszíni szemlét, már pedig bírói szemlét az osztrák hatóságok nem végeztek, azt a vizsgálóbíró elmulasztotta és a mellékelt rajzok nem pontosak, a tanúk pedig a vizsgálat folyamán valamennyien másként ismertették a helyszínt. Fontos tehát, hogy a bíróság szálljon ki a helyszínre, eszközöljön próbaesést, hívja meg az orvosokat és állapítsák meg, mi az igazság, mert a helyszíni jegyzőkönyv teljesen értéktelen.

Temesváry Gyula dr. ügyészségi alelnök ellenzi az előterjesztést, mert szerinte a helyszíni szemle felesleges. A bűncselekmény osztrák területen történt és a magyar bíróság ott ugy sem gyakorolhat hatósági jogkört. A főtárgyalásra meg van idézve a vizsgálóbíró, aki majd előterjeszti a helyszíni észleleteket. Nem igaz, hogy a kezelőorvos végezte a boncolást, hanem csak jelen volt azon.

A bíróság a védő indítványát elutasítja

azzal, hogy a bizonyítás kiegészítésére vonatkozó indítványok során újból előterjesztheti.

csendőrörök olyan jelentést terjesztett be, hogy teljesen ki van zárva, hogy a szerencsétlenséget idegen beavatkozás idézte volna elő.

Később Millstattban beszélni kezdtek arról, hogy milyen rosszul élt a házaspár és hogy Erdélyi állandóan bántalmazta feleségét.

Névtelen feljelentés is érkezett,

mire én jelentést tettem a klagenfurti ügyészségnek, amely utasítást adott az exhumálásra. A boncolásnál dr. Lagner egy ottani öreg orvos, a fia, dr. Hans Lagner orvos, dr. Pichler, dr. Robicsek, egy bécsi orvos és én voltunk jelen. Dr. Lagner Hans végezte a boncolást, de a többi orvos is mindvégig jelen volt és nagy figyelemmel kísérték a munkát és az egyes testrészeket gondosan megvizsgálták. A boncolás nyolc óráig tartott.

amely összezsugorodva lóg a mellkasból. Tapasztalásból tudom, hiszen sok boncolásban vettem már részt, hogy a szív mindig friss, duzzadt szokott lenni boncoláskor. Sohasem láttam még ilyen zsákszerűen összezsugorodott, ernyedten lógó szívet. Feltűnt, hogy a vér csaknem feketeszinű volt a mellüregben. Megjegyzem, hogy ezek a körülmények a jegyzőkönyvben is ki vannak emelve.

Forgács Anna szíve elárulta, hogy veronálmérgezés történt

— Hogy a szívnek ez az összezsugorodott állapota a veronálmérgezéssel hozható-e összefüggésbe, vagy pedig azzal, hogy a hulla már négy napos volt a boncolás alkalmával, azt én megállapítani nem tudom. De néhány nap múlva orvoskongresszus volt Millstattban, akkor én beszéltem szakértő orvosokkal, akik azt mondták, hogy

a szívnek ez az állapota veronálmérgezésre mutat.

Ezután a hasüreg megnyitása következett.

Mikor a hullát levetkőztetve az asztalra fektették, feltűnt nekem, hogy a nyakon véraláfutási nyomok vannak. Ugyáztartott, mintha kézszerítés nyomai lennének. Mikor kezemet oda helyeztettem, a nagyujam és a mutatóujjam pontosan odailleszttek, amikor pedig megpróbáltam a hullát, a nyak hátsó részén is találtam ilyen nyomot, amelybe a másik nagyujam illett bele, a halál külső erőszak folytán következett be.

Nem az első ilyen bünesetem ez és ezért gondosan fényképfelvételeket készítettem a holttest minden oldaláról.

A tanu ezután a fényképfelvételekkel illusztrálja vallomását, majd így folytatja:

— Abbahagyttam a boncolást és közöltem észleleteimet a klagenfurti ügyészséggel. Azonnal utasították Erdélyi és Gáldy letartóztatására, de ők már nem voltak ott, mire a határrendőrségekhez telefonoztam, de ekkor már Erdélyit Budapesten letartóztatták. Én közben kérdést intéztem dr. Pichlerhez, aki Millstattban hatósági orvos, hogy miért járt el ilyen könnyelműen. Azt mondta, hogy előkelő, akadémiai végzet-

ségű embernek ismerte Erdélyit és semmi oka sem volt, hogy gyanakodjék. Egyébként elmondotta, hogy a véraláfutásokat észrevette és utána is nézett orvosi könyvekben, hogy mi lehet ezeknek az oka.

Az elnök: A boncolás során megállapítottak külső sérüléseket?

Tanu: Nem. A leggondosabban megvizsgáltuk, félre huzzuk a haját, de semmiféle sérülést nem találtunk.

— Meglepetve fogadták az orvosok a véraláfutásokat?

— Igen, mert ez a fojtogatás nyoma, ami csak a halál beállta után ütkezik ki.

Greil dr. elmondja még, hogy bár nem volt mérgezésre gyanuja, mégis az összes belső részeket elküldte Grácba vegyvizsgálat végett, ahonnan azonban a vastag- és vékonybél egy részének elküldését is kérték. Ezért kellett másodszor is exhumálni a holttestet.

A halál oka fojtogatás

Az elnök: Az első exhumálás után a volt orvosok szerint mi volt a halál közvetlen oka?

A tanu: Fojtogatás.

— Zsinogelésre nem gondoltak?

— De igen. Ezt is megfontolás tárgyává tették, de végleg nem döntöttek, mert végeredményben csak az volt a fontos, hogy

a halál külső erőszak folytán következett be.

— Megállapították, hogy idegen kéz idézte elő a halált?

— Természetesen. Hiszen önmaga nem fojtogathatta magát egészen a halálig.

Ezután a millstatti járásbíró azokról a kihallgatásokról beszél, amelyeket eszközölt. Hirdetményt függesztett ki, hogy jelentkezzenek azok, akik tudnak arról, hogy Erdélyi bántalmazta feleségét.

— Többen jelentkeztek — mondja a tanu — köztük Thim Hilda szobalány, akinek vallomásáról részletes jegyzőkönyvet vettem fel. A lány szivbajos és emiatt nem is jelent meg a tárgyaláson. Hilda elmondta, hogy takarítás közben hallotta, hogy Erdélyi né háromszor hörgéshez hasonló hangot hallatott. Figyelmeztette Erdélyit, aki erre azt válaszolta, hogy bizonyosan a lezuhanásról álmodik. Letakarta egészen a homlokáig. A lány azt mondta, hogy így megfullad, mire Erdélyi a takarót lejebb huzta a szájig. A tanuk, akiket kihallgattam, három veresről emlékeztek meg, egyszer a fürdőben verte meg feleségét Erdélyi, mert az asszony egy férfivel uszott ki. Másnap Erdélyi né a fürdőben mutatta a kék foltokat. Másodszor egy bárban verte meg a pincér és nagy közönség előtt, harmadszor az országuton.

Az elnök: Megbízhatónak tartja a szobalány vallomását?

— Igen, teljesen megbízhatónak.

— Azért kérdem, mert adatok vannak, hogy a lány nagyon babonás volt.

— Igen, tudom. Babonás volt, mindig kártyát vett és mindig a halál jött ki. De azért nem kételkedem vallomásában, mert mindannyiszor ugyanugy adta elő a dolgot és ezért meg vagyok győződve, hogy mindig a tiszta igazat mondotta.

— Mondotta a szobalány, hogy Erdélyi egyedül volt a szobában Annával?

— Azt mondtotta, hogy amikor Gáldy elment, Erdélyi pizsamában volt és előbb át kellett öltöznie, hogy ő is elmehessen.

— Más valaki nem mehetett be a szobába?

— A szobalány azt állította, hogy ő a folyosón tartózkodott, mert ott takarítania kellett.

Próbagyilkosság a bábuval

A bíró elmondja még, hogy többször tartott helyszíni szemlét és bábuval is kísérletet tett.

A bábut meglökte és az a füves talajon lecsúszva nagy erővel zuhant le és pontosan ugyanannál a fánál állt meg, ahol Forgács Anna is megakadt.

Nem felel meg a valóságnak, amit a lapok szerint Erdélyi vallott, hogy Erdélyi utána kapott és szoknyájánál megfogta. Ezt én is megpróbáltam és teljesen lehetetlennek tartom.

Az elnök: Honnan tudja, hogy a bábu épen ott akadt fel, ahol Forgács Anna?

— Mert azon a fán találtuk meg Erdélyi né botját és ha onnan tovább csuszott volna, akkor tizenhét méteres szakadékba zuhan, ahol biztosan halálát leli.

Próbagyilkosság után próbaséta

Az osztrák bíró fényképeken magyarázza, hogy Erdélyi egy kis kövön állt, amikor a lezuhanás történt.

— Amikor Erdélyi a járásbírószágon jelentkezett nálam, azt mondtotta, hogy az utolsó lépcsőfokon állt, mögötte jobb felé előre lépett a felesége és eltűnt. Én akkor nem ismertem a terepet, azt hittem, hogy rögtön annál a helynél kezdődik a meredek.

Ezután elmagyarázza, hogy milyen is ez a terep. Elővesz egy széklet és mutatja.

— Ha ez a széklet volna az a kő, amelyen Erdélyi állott, akkor ebből minden irányban nyolcvan centiméteres sík terület után következik egy husz centiméteres lejtős terület és csak azután következik a mélység. Az ut pedig a kő közelében éles kanyarulatot vesz és azután lefelé folytatódik.

— Próbát tettem egy hölgygel — magyarázza

Greil bír. — A hölgyel együtt próbáltam átmenni azon a részen, ahol Forgács Anna lezuhant. Megállapítottam, hogy csak a legszorosabban tud eljutni mellettem, mert ez a része a szerpentinnek egészen keskeny.

— A formája olyan, mint egy háztetőnek a teteje, amelynek egyik oldalán egy kőlap van, úgyhogy nem lehet tovább jutni, a másik oldalon pedig már ott a szakadék. Tehát csak a legnehezebben tudott eljutni mellettem a legnagyobb elővigyázattal. Megállapítottam, hogy hat méter hosszú a szerpentin utnak ez a része és mindössze nyolcvan negyzetméter hely áll rendelkezésére.

Az elnök ezután szünetet rendelt el, majd szünet után közli, hogy Greil dr.-nak halaszthatatlan elfoglaltsága miatt el kellett mennie és hogy vallomását később folytatja.

A bíróság egy másik millstatti tanu, Bak Gilbert kihallgatását kezdi meg.

Az el nem küldött távirat

Max Silber elmondja, hogy Erdélyinét már három éve ismeri, Erdélyivel pedig csak tavaly nyáron ismerkedett meg Millstattan. Annakidején ő és barátja Barasch Hans állandóan együtt voltak Forgács Annával.

Az elnök: Erdélyiek hogy éltek?

A tanu: Egyszer egy társaságban ültem, felindulva jött oda Anna és kért, hogy beszéljek Gáldival. Én kikísértem, mert láttam, hogy alig tudja könnyeit viszatartani. Elmondta, hogy férje megverte. Még a sebeket is mutatta.

— Milyen sebek voltak?

— Inkább karcok. Felkerestem Gáldit és elmentünk a Park-szalomba Rothnéhoz. Ott volt Barasch is és Erdélyiné. Én előbb elmentem és később Baraschtól tudtam meg, hogy Erdélyi odajött és elvitte feleségét. Egy más esetben Anna egy magyar írást adott nekem. Én nem értettem, hogy mi van rajta, mire Anna azt mondotta, hogy távirat apjához. Ekkor sokkal jobban meg volt verve, mint először. Rá akartam bérni, hogy tegyen feljelentést férje ellen, de nem akarta megtenni.

— Panaszkodott maguknak?

— Igen, elmondotta, hogy férje nagyon megverte, a földre teperte és még ott is ütötte és rugdalta.

— Nem mondta meg az okot, hogy miért verte a férje?

— Csak azt mondta, hogy férjének nem tetszik, hogy mi velünk járkal. Ez azonban a második esetben már nem lehetett ok a verésre, mert nem voltunk együtt.

A tanu elmondja ezután, hogy a táviratot nem küldték el, mert Gáldi is lebeszélte Annát, aki különben sem akarta anyját felizgatni.

A halottmosó asszony

A következő tanu Steiner Mária, ráncosképu tőpördött öregasszony, aki az elnök kérdéseire elmondja, hogy ötvennyolc éves.

— Ugyan dehogy — szól közbe az elnök — hiszen a multkor azt mondta, hogy hetvenkét éves.

Az öregasszony mereven kintart amellett, hogy csak ötvennyolc.

Az elnök: Maga öltöztette fel a halottat?

— Igen.

— I látott kék foltokat?

— Igen. Láttam. Mondtam is lányomnak, hogy úgy néz ki, mint az akasztott ember holtteste.

Akire Erdélyi féltékeny volt

Hans Barasch a következő tanu. A szimpatikus megjelenésű elegáns fiatalembert nagy érdeklődéssel nézi a tárgyalás közönsége. Barasch meghajlik az elnöki emelvény előtt és nyugodt, határozott hangon teszi meg vallomását. Elmondja, hogy huszonöt éves, Bécsben született, mérnök. Erdélyivel szemben ellenszenvet érez, de vallomásában csak a tényeket fogja előadni. 1925-ben ismerte meg Forgács Annát, nagyon sokat volt a társaságában és később Anna levélben írta meg, hogy férjhez ment. A májusi mérgezésről is Anna leveléből értesült.

Az elnök felolvassa a levelet, amely az iratok között van és amely a többek között a következőket tartalmazza:

»Egészen szerelmes vagyok az életbe. Soha sem tudnék öngyilkosságot elkövetni.«

— Igen ez az a levél — mondja élénken Barasch.

— Tud arról, hogy Erdélyi durván bánt feleségével? — kérdi az elnök.

— Igen, tudom, hogy miképpen bánt Jucival Erdélyi.

Ezután az elnök kérdéseire elmondja azt az esetet, amikor Erdélyi megverte feleségét, mert Anna Baraschal kiuszott a tóba.

— Junius 17-ikén találkoztunk Millstattan — mondja Barasch. — Erdélyiné azt mondta, hogy uszunk ki a tóba és közben beszéljünk. Így is történt. Amikor visszafelé jöttünk, a parton állt Erdélyi. Én usztam ki először és láttam, hogy Erdélyi bement a vízbe és megütötte feleségét. Azt hittem, hogy tréfa, de Juci később elmondotta, hogy olyan erős ütést kapott, hogy majdnem elájult.

Az elnök: Erdélyi elhanyagolta feleségét?

— Ezt tulajdonképpen nem mondhatom.

— Udvartolt másoknak.

— Csak egy könnyű flörtjéről tudok.

— A szerencsétlenség előtt beszélt Annával?

— Igen, félórával az eset előtt. Anna elmondotta, hogy férje már csak rövid ideig marad és ő örül, hogy még sokáig velünk maradhat.

Az elnök ezután arról az utról intéz kérdéseket, ahonnan Forgács Anna lezuhant. A tanu elmondja, hogy az utat jól ismeri, hiszen 14 nyarat töltött Millstattan. A szerencsétlenség után is megnézte a helyet és megnézte harmadnap is. Erdélyivel beszélt, aki azt mondotta, hogy Anna megcsuszott és lezuhant. Ő utána ugrott, de már késő volt.

Valószínűnek tartotta Ön akkor Erdélyi állítását?

— Nem.

— Miért?

— Ezt nehezen lehet megmondani.

Rögtön az volt a gyanum, hogy Erdélyi taszította le.

Azt gondoltam, hogy összeveszték és erős felindulásban lökte le. Arra nem gondoltam, hogy előre megfontolt szándékkal követte volna el.

Ezután dr. Gál Jenő intéz több kérdést a tanuhoz és többek közt azt kérdezi:

— Mondta-e Barasch, hogy gyengéd érzelmekkel viseltetik Anna iránt.

— Erről nem nyilatkozom, de nem is nyilatkozhatom.

— De tudja, hogy tegezte Barasch Erdélyinét és Jucinak szólította.

— Igen.

A védő: Többször szó volt bizonyos ügyvédekről, akik a haláleset után és a temetés előtt érdeklődtek. Tudja, hogy ezek a biztosító társaság ügyvédjei voltak.

— Én csak annyit hallottam, hogy a biztosító társaság képviselői uton vannak Millstatt felé.

— Járt Ön azon a helyen, ahol a lezuhanás történt, társasággal?

— Igen, ketten megállhattunk egymás mellett, de többen nem. Egyébként most már az egész uton van korlát.

Erdélyi Béla csak egyetlen kérdést intéz a tanuhoz:

— Kérem megkérdezni — mondja Erdélyi — hogy mikor beszélt velem? Mert az nem lehet, hogy a lezuhanás estéjén beszélünk volna.

A tanu: A szálloda előtt állottam, amikor autón hozták a szerencsétlen asszonyt. Késő délután volt. Ugy emlékszem, hogy Erdélyi felvitte feleségét a hotelba és félóra múlva lejött. Én a szálloda előtt odamentem hozzá és megkérdeztem, mi történt, mert nagyon meg voltak ijedve. Erdélyi azt válaszolta, hogy semmi különös nem történt.

Az ügyész indítványára a tanut megeskették.

— Kinek tett jelentést?

— Senkinek, csak a fiainak.

— Azt gondolta, hogy csak a lezuhanástól halt meg?

— Én nem gondoltam semmit, csak azt mondtam lányomnak, hogy

úgy néz ki, mintha akasztott ember holtteste volna.

Az asszony ezután az elnök kérdéseire igen hosszadalmasan és nehézkesen mondja el, hogy milyen volt Anna hálóingé, milyen volt az ágy stb. Miután már Ausztriában megeskették, újból nem tett esküt.

A magyarországi bányász-sztrájk rövidesen véget ér

Megindultak a békéltető tárgyalások a pécsi és salgótarjáni bányász sztrájk ügyében

Budapestről jelentik: Pécsen és Salgótarjánban mintegy ötezer bányamunkás sztrájkba lépett, mert a bányagazgatóságok a munkásság béremelési követeléseit nem teljesítették. A két sztrájk ügyében csütörtök délelőtt már megindultak az egyezkedési tárgyalások, amelyek előreláthatólag hamarosan eredményre fognak vezetni. Wekerle Sándor pénzügyminiszter, mint legfőbb bányahatóság indította meg az egyezkedő tárgyalásokat, amelyeknek eredményeképpen a salgótarjáni bányagazgatóság hajlandó megadni a munkások nyolc napi üdülési szabadságát, a lakbérpótlékot munkanaponként tíz fillérben állapította meg, a munkások által követelt harminc fillérrel szemben és karácsonyi segély címén a havli fizetés huszonöt százalékát hajlandó megadni. Ugyanezeket hajlandó megadni a bányászoknak a pécsi bányák igazgatósága is.

Az ajánlatokat a két bányagazgatóság november 26-ig állja és addig a munkásoknak újból meg kell kezdeniük a munkát. A munkásság előreláthatólag elfogadja az ajánlatot és így valószínű, hogy úgy a pécsi, mint a salgótarjáni bányákban egy-két napon belül újra megindul a munka.

Három szerelmi dráma egy napon, nyolc halottal

Családi drámák sorozata Franciaországban

Párisból jelentik: Párisban a bűnügyi rendőrség vezetője minden évben statisztikát készít a szerelmi gyilkosságokról és valami titokzatos törvényszerűséget fedez fel abban, hogy bizonyos időkben tömegesen, máskor pedig csak szórványosan történnek családi drámák. Szinte szabályos hullámvonalat mutat a családi drámák grafikonja. Ugyátszik, hogy most a hullámvonal ismét felfelé ível. Hétfőn három izgalmas és véres családi dráma játszódott le Franciaországban. Az egyik Párisban történt. A családi dráma főszereplője Jacques Raffatin dugdagzag kádármester, akinek a Pasteur uccában van nagyszabású műhelye. A kádármester ötvenhárom éves volt, felesége pedig huszonöt. Az öregedő Raffatin évek óta féltékenykedett feleségére, akit mindenüvé nyomomkövetett. Folytonosan ellenőrizte őt és így megtudta, hogy gyakran találkozik egy fiatal tisztviselővel. Az asszony tagadta, hogy a fiatalember a barátja, de Raffatin nem hitt neki és szobafogságra vetette a feleségét. Két héten át bezárva tartotta a lakásban. Külön szolgazemélyzetet fogadott és a szolgáltnak megparancsolta, hogy az asszonyt, ha kell, erőszakkal is akadályozzák meg abban a törekvésben, hogy elhagyja a lakást.

Hétfőn este aztán a fiatal asszony valahogy meg is kúsont a lakásból, de csak egy órára, azért, hogy lemenjen a fodrásznőhöz. Az ijedt szolgálk rögtön értesítették Raffatint, aki hazarohant és várta a feleségét. Amikor az asszony belépett, nekitámadt. A fiatal asszony anélkül, hogy egy szót szólott volna, megmutatta férjének frissen manikűrözött kezét, Raffatin azonban leteperte az asszonyt, fojtogatni kezdte, aztán előkapta a szekrényből a borotvát és elmetszette az asszony nyakát.

A szolgálk berohantak a szobába. Az asszonymak volt még annyi ereje, hogy kíváncsorgott a folyosóra, de ott összeesett. Raffatin a fürdőszobába ment és ugyanazzal a berotvával, mellyel feleségét megölte, saját nyakát is elmetszette. Mind a ketten meghaltak.

Senlisben történt a másik családi dráma. Abel Rivet adóhivatali tisztviselő két hét óta rettegésben élt. Felesége ugyanis áldott állapotba került, mire születésnőt hivatott, akit megbizott azzal, hogy segítsen rajtuk: nem akarnak több gyereket, miután van már három és ezeket is nehéz eltartani. A születésnő csakugyan »segített«, de úgy, hogy az asszony két nap múlva meghalt. Két hétig titkolta Abel Rivet a valóságot, de éjszakánként felretent álmából. Azt hitte, hogy jönnek a rendőrök és elviszik őt. Végül is az elmúlt éjszaka revolverrel agyonlőtte három gyermekét s aztán saját maga ellen fordította a fegyvert. A legkisebb gyerek, a hároméves kis Abel, életben maradt, a másik kettő meghalt és kiszendvedett a gyilkos apa is.

Saintesben játszódott le a harmadik eset. Egy Couturier nevű mérnök állás nélkül volt és emiatt válóperit indított ellene a felesége. A bíróság kimondta a válast. Az elkeseredett Couturier a válópör tárgyalása után felesége után osont s abban a pillanatban, amikor az elvált asszony be akart lépni szülei házába, revolverrel agyonlőtte. Az asszony azonnal meghalt. A gyilkos mérnök elmenekült. Valószínűleg Saintes közelében lévő erdőben rejtőzik. A rendőrség még nem találta meg. Biztosra veszik, hogy a feleséggylilkos mérnök az erdőben öngyilkosságot követett el.

Téli divatujdonságok

szövetek, téli kabátanyagok, flanellek stb. nagy választékban legolcsóbban kaphatók

BERGER GYULA

kézműárúüzletében Subotica, Terezijina ulica 3.

Gyilkosság kísérletével vádolják Vaiszlovics Emilt

A nagyváradai szállodatulajdonos jogos önvédelemre hivatkozik

Nagyváradról jelentik: A nagyváradai törvényszék gróf Nesselrode-Persigan-tanácsa csütörtökön kezdte tárgyalni Vaiszlovich Emil nagyváradai szállodás bűnpörét. A vádirat emberölési kísérlettel vádolja Vaiszlovics Emilt, aki a nagyváradai diákzavargások alkalmával súlyosan megsebesült.

Vaiszlovich Emil nyugodtan, legcsekélyebb felindulás nélkül védekezik. *Elévülés címén kéri a vád elejtését és a kirendelt közbűdő visszarendelését.* Rövid tanácskozás után a tanács mindkét kérést visszautasítja.

Az elnök felolvassa a vádiratot, amely szerint Vaiszlovich Emil 1923 augusztus 12-ikén délre alkalmatlan eszközzel megtámadta és meg akarta ölni Stetan Petrescu kapitányt.

Elnök: Bűnösnek érzi magát?

Vaiszlovich: *Nem, jogos önvédelemből cselekedtem.* A kérdéses éjszakán a kertben tartózkodtam, mikor egyik alkalmazottam, Gyapai József segélykiáltásait hallattam. Odarohantam és láttam, hogy két tiszt üti a portásomat, — egy nagyobb társaság asszisztálásával. Rájuk kiáltottam, hogy eresszük el, mire ők kardot rántottak rám. Védekezésem előrántottam bicskám, megálltam és vártam. A tisztek eltávoztak és én a szobámba menem.

Petrescu kapitány, a panaszos elmondja, hogy a maga és családja részére szoba volt rezerválva a Park-szállóban, amit ott lakó apósa, Alekszandrescu rendelt meg. Kérte a szoba kulcsát a portástól, mire az kijelentette, hogy nem az övé a szoba, nem adja ki a kulcsot. Majd később felkérte őket, kövessék a parkba, odaadja a kulcsot. Kimentek és ott a portás ismét megtámadta a szoba kinyitását, mire ő jogos felindulásában pofonvágtat a portást, aki kiáltozni kezdett. *A segélykiáltásokra érkezett oda Vaiszlovich, akit ő nem is ismertek és kiabálva bicskát rántott rájuk. Ő és bocsse, Petrescu hadnagy védelmi rántottak kardot, de összetűzésre nem került sor.*

Gyapai József portás tanu elmondja, hogy a parkban a kapitány többször pofonvágtat. Segélykiáltásaira odaérkezett a tulajdonos és rákiáltott a tisztekre, hogy ne bántásák. Hogy azután mi történt, nem tudja, mert elment értesíteni a rendőrséget.

Stellan Popescu bukaresti semmitűszéki bíró a következő tanu, aki a kapitányék társaságában volt. Ugy adja elő a tényállást, mint Petrescu kapitány. Mikor a segélykiáltásokra Vaiszlovich odaérkezett, látta, hogy Vaiszlovich a hátsó zsebébe nyúl, valami villogó tárgyat von elő és azzal a kapitányra ront.

Ezután az elnök felolvassa az azóta elhunyt Alekszandrescunak a vizsgálóbíró előtt tett vallomását, mely szerint Vaiszlovich minden valószínűség szerint a román hadsereg iránti határtalan gyűlöletből követte el a támadást.

Elnök: Mit szól ehhez?

Vaiszlovich: Ez a tanu egyéni véleménye.

Ezután az elnök a bizonyítás kiegészítése iránt intéz kérdést a felekhez. Vaiszlovich, mivel a kihallgatott tanuk elfogultak, kéri, hogy hallgassa ki a törvényszék az általa heterjesztett négy szemtanut, akik közül kettő Budapesten, kettő pedig Temesváron lakik. Az ügyész a régen húzódó per döntése érdekében ellenzi az indítványt. A törvényszék rövid tanácskozás után helyt ad a vádlott kérésének, de csak a Romániában lakó két tanu kihallgatását rendelte el és az ügy folytatágot tárgyalását december hó 10-ikére halasztotta.

Tizenkilencmillió per a noviszadi járásbírósnál

A beogradi és prékói mezőgazdasági szövetségek harca a bíróság előtt

Noviszadról jelentik: Ismeretes az a készhogyig menő harc, amely a mezőgazdasági szervezetek beogradi főszövetsége és vajdasági és szerémségi mezőgazdasági szervezetek noviszadi szövetsége között kitört. A vajdasági és szerémségi szervezetek ugyanis elégedetlenek voltak a beogradi főszövetség működésével és Noviszad székhellyel újból fel támasztották a volt zagrebi szövetséget, amely néhány évvel ezelőtt egyesült a beogradi főszövetséggel.

Ez a harc kiméletlen eszközökkel folyt és amint jelentettük, annyira elfajult, hogy a beogradi főszövetség delegátusai erőszakkal akarták elvinni a noviszadi szövetség irattárát és ezt csak Szkorics Ivánnak, a noviszadi szövetség igazgatójának érélyes fellépése akadályozta meg. A szervezetet helyiségében verekedésre került a sor és a rendőrségnek kellett az ügybe beleavatkoznia.

Ennek a harcnak egyik etappja az a per, amelynek tárgyalását szombatra, november 24-re tűzte ki a noviszadi járásbírósnál. A perben a beogradi földmivesszövetkezeteknek főszövetsége a felperes, míg az alperes a Noviszadon székelő szövetség. A per tárgya 19.400.000 dinár.

Ismeretes, hogy a háború előtt már 1895-ben Vajdaságban és Horvátszlavonország területén működött mezőgazdasági szervezetek a Relfelsen-féle mezőgazdasági szövetségbe tömörültek és ennek a székhelye Zagreb volt. A szövetségnek 400—450 mezőgazdasági szervezet volt a tagja, a szervezeteknek viszont kizárólag mezőgazdák és földmivelők voltak a tagjai, akik kollektív gazdálkodásukkal igen szép eredményeket értek el és mindenütt, ahol ilyen szervezetek működtek, felvirágoztatták a mezőgazdaságot. Ennek a szövetségnek Matijevics Vladimir, ismert zagrebi közigazgász volt a megalapítója, aki egész életét ennek a szövetségnek és a szervezetek életnek szentelte és nagy hozzájárulással védte meg a mezőgazdák érdekeit. A Matijevics által előírt uton a szervezetek fejlődésükben akadálytalanul teljesítették hivatásukat 1922-ig, amikor a régi szerbiai területen is ugyanilyen alapon szervezeteket szerveztek és Beograd székhellyel megalakították a szövetséget, amelybe a zagrebi mezőgazdasági szövetség beleolvadt és amely most már az összes földmivesszövetkezeteket magába foglalja. Ezt a fuziót azonban jogilag nem lehetett a beogradi kereskedelmi bíróságnál cégjegyeztetni, mert a beogradi semmitűszék

kimondotta, hogy a beogradi főszövetségnek egyenrangú tagjai csak azok a szervezetek lehetnek, amelyek a szerb kereskedelmi törvény intézkedései alapján vannak megszervezve. E határozat alapján az összes prékói földmivesszövetkezetek ki voltak rekesztve a szervezetek vagyonának igazgatásából. A prékói szervezetek azonban nem tudtak megbarátkozni ezzel, hogy saját vagyonuk kezeléséből ki vannak rekesztve és így egy megtartott rendkívüli közgyűlésen a régi állapot visszaállítását határozták el és kimondták, hogy magukat a szervezetek vagyon azon részeibe birtokba helyezik, amelyek azelőtt is a prékói szövetség tulajdonát képezték.

Október közepén kísérlet történt az ügy békés elintézésére, de ez nem sikerült, sőt a két szövetség megbízottai között folyt tárgyalások verekedésbe fordultak. Most a beogradi főszövetség sommás visszahelyezési pert indított a noviszadi szövetség ellen és követelte a 19.400.000 dinárral való vissza-helyezést.

Ennek az órlási összegű pernek kimenetelét nemcsak jogász körökben, hanem a közönség széles rétegeiben is igen nagy érdeklődéssel és izgalommal várják.

A vajdasági bankok szövetségének afférje a nemzetgyűléssel

A szövetség nem akarta jelentésében megsérteni a nemzetgyűlést — mondja Paulovics titkár

Noviszadról jelentik: A vajdasági bankok szövetsége néhány nappal ezelőtt tette közzé terjedelmes évi jelentését, amelyet nemcsak az összes gazdasági tényezőknek és intézményeknek, de a nemzetgyűlés tagjainak is megküldött, hogy megismertesse a képviselőkkel a gazdasági körök panaszait és sérelmeit. Ebben az évi jelentésben dr. Paulovics Róbert, a vajdasági bankok szövetségének titkára bírálat tárgyává teszi a nemzetgyűlés működését is.

Dr. Behnen Seffka volt kereskedelmi miniszter a parlament pénzügyi bizottságában szóváltotta ezt a jelentést, amelyben sértést lát a nemzetgyűlés méltósága ellen. Megkérdeztük dr. Paulovics Róbert titkárt, hogy a bankok szövetségét milyen szempontok vezették bírálatánál. Dr. Paulovics kérdéseinkre a következő választ adta:

— Távolról sem volt szándékunkban a nemzetgyűlést, vagy annak tagjait megbántani és tisztán hazafiságból a nemzetgyűlésen uralkodó állapotokat akartuk objektív bírálat tárgyává tenni, anélkül, hogy egy szóval is túlléptük volna a megengedett és indokolt bírálat határát. Bennünket csak az a cél vezérelt, hogy felelősségünk tespedéséből a nemzetgyűlést és elérjük azt,

hogy nagyobb mértékben foglalkozzanak a gazdasági kérdésekkel, a gazdasági körök panaszával. Nem lehet a gazdasági köröknek közömbös, hogy dolgozik-e a nemzetgyűlés, vagy sem. Hogy a nemzetgyűlés tagjai milyen kevés megértéssel vannak a gazdasági kérdések és a gazdasági élet iránt, bizonyítja az a körülmény, hogy az Országos Iparbankról szóló törvény tárgyalásánál csak huszonhárom képviselő volt jelen, míg a mezőgazdasági hitelről szóló fontos törvény tárgyalása negyvenkét nemzetgyűlési képviselő jelenlétében folyt le. Míg a gazdasági körök távol tartják magukat minden politikától, a nemzetgyűlésen főleg személyi viták vannak napirenden. Azt kívánjuk, hogy a gazdasági érdekek legyenek a fontosak és a politika csak eszköz legyen komoly célok elérésére. Mi örülnénk a legjobban, ha a nemzetgyűlést a helyzet magától láttnók. Jelentésünknek a szaksajtó a legnagyobb elismeréssel adózott. A Jugoszlavenszki Lloyd csodálkozik azon, hogy akadt egy képviselő, aki a jogos bírálatban sértést látott. Amennyiben a miniszter bármilyen megtorlásra készülne, az ország összes gazdasági körrel és a szaksajtó tiltakozni fog ez ellen és monstregyűlésen fogja álláspontját kifejteni.

Anglia hajlandó teljesíteni Stresemann követelését

A német külügyminiszter beszédének hatása

Párisból jelentik: Stresemann dr. külügyminiszter legutóbbi beszédével nemcsak a birodalmi gyűlésen és Németországban ért el nagy sikert, hanem Franciaországban is, ahol a sajtó nagyrésze udvariasan és kedvezően kommentálta nyilatkozatát. A párisi lapok cikkeiket egyöntetűen lovagias gesztussal kezdik és kifejezik őszinte szerencsekívánataikat Stresemann felépülése alkalmából. Együttal fölhasználják az alkalmat, hogy néhány udvarias bókot mondjanak a nagy és békésítő államférfiúnak, aki eddigi működését méltóképpen egészítette ki a minden tekintetben sikerültnek nevezhető beszédével. Stresemann ismét utánozhatatlan ügyességgel beszélt s ámbár eleget tett a németek várakozásainak, még nem nehezítette meg a küszöbön álló jóvátételi tárgyalásokat, holott a német álláspontot a legkétszínűtlenebb határozottsággal képviselte.

A francia sajtó föltűnő udvariaságát természetesen elsősorban taktikai okok diktálják.

A Journal szerint Stresemann bebizonyította, hogy a locarnói »lira« ideje elmúlt és a szép szavakat tetteknek kell követniük. Franciaország semmi más nem követel, mint hogy saját álláspontját szintén határozottan és nyomatékkal képviselhesse. A Petit Parisien úgy véli, hogy Stresemann a német álláspontot szántságokkal domborította ki oly élesen, mert így lehetővé tette a küszöbön álló tárgyalásokon az engedékenységet.

Ha másként volna, a jóvátételi tárgyalásokat eleve el kellene vetni.

Az Excelsor szerint a német külügyminiszter elmondta az összes érveket a rajnai megszállás megszűntetésének érdekében, amire a válasz nem lehet más, mint hogy Franciaország is elmondja érveit, amelyekkel a rajnai megszállást a béke és a jóvátétel zálogának állíthatja be.

Az Echo de Parisban Partinax kijelenti, hogy

a német követelések annyira távolosnak a francia állásponttól, hogy Franciaország érdekében a legjobb volna, ha egyáltalán eltekintenek a jóvátételi tárgyalások megkezdésétől.

A nemzeti sajtó szerint Stresemann nem lojális Franciaországgal szemben és föl akarta igazni a Poincaré-ellenes francia pártokat, hogy megkezdik rohamukat a miniszterelnök ellen s támadásaik alatt mindenkor számíthatnak Stresemann és Németország támogatására.

Londoni jelentés szerint a londoni sajtó feltűnő helyen és szenzációs külsőségek között közli berlini munkatársainak beszámolóit Stresemann beszédéről. A lapok kiemelik, hogy a német külügyminiszter nemcsak a rajnai kiűrtésről, hanem az angol-francia flottakompromisszumról és a jóvátételről is kimerítően megemlékezett, miközben megóvta Németország teljes semlegességét.

A Daily Chronicle jogosnak ismeri el a német külügyminiszter követelését a rajnai kiűrtésre vonatkozólag.

Ugyanez a lap azt is természetesen találja, hogy Cuslendun és Baldwin beszéde után, amelyet az angol államférfiak az angol-francia flottakompromisszumról mondtak, bizonyos nyugtalanság támadt a külföldi kancelláriákban. Elvégre Angliát is kötik Locarno általános kötelezettségei. A locarnói szerződések rendszere a legerősebb érv a rajnai kiűrtés követelésére.

Locarno erkölcsi alap és talán még vitathatalanabb, mint a versaillesi szerződés alapja.

Az angol kormánynak lathatja kell vetnie befolyását, hogy Franciaországot a Rajnavidek azonnali kiűrtésére bírja és megóvja az egyre erősödő és helyét becsülettel megálló Németországot az újabb megaláztatástól.

Tisztviselősztrájk fenyegeti Ausztriát

Az állam nem akarja megadni a fizetésemelést a tisztviselőknek

Bécsből jelentik: Az osztrák állami tisztviselők fizetésemelést kértek az államtól. A tisztviselők a fizetésemelést gyakorlati formában úgy akarják megvalósítani, hogy tizenharmadik havi fizetést kérnek, amelyet az állam minden december és június elsején két részletben folyósítana. Ebben a két hónapban az állami tisztviselők másfélhavi fizetést kapnának.

Seipel kancellár és Kienböck pénzügyminiszter ismételt kijelentették, hogy a kormány a költségvetés egyensúlyát nem ingathatja meg, de hajlandók a tisztviselőknek december és június elsején 115 százalékos fizetést adni. Ez azt jelenti, hogy az említett hónapokban a tisztviselők a rendes évi fizetésükön egy havi fizetésüknek harminc százalékát is megkapják.

Seipel kancellár csütörtökön magához kérte az állami tisztviselők huszonötös bizottságának tagjait, de azok ezt a megoldást nem akarták elfogadni, még akkor sem, amikor a kancellár felajánlotta, hogy a harminc százalékot egy összegben, december elsején folyósítja.

A tisztviselők képviselői kijelentették, hogy nem állhatnak el eredeti követelésüktől.

Miután a megegyezés nem jött létre, a tárgyalások megszakadtak. A helyzet egyébként nagyon kiéleződött és ha a közeljövőben nem történik fordulat, nem lehetetlen, hogy az állami tisztviselők sztrájkba lépnek.

TÖZSDE

Zürich, nov. 22. (Zárlat.) Beograd 9.1275, Páris 20.295, London 25.1875, Newyork 519.375, Brüsszel 72.20, Milánó 27.21, Madrid 83.725, Amszterdam 208.50, Berlin 123.75, Bécs 73, Szófia 3.75, Prága 15.40, Varsó 58.25, Budapest 90.58, Bukarest 3.12.

Beograd, nov. 22. (Zárlat.) Páris 221.49—223.49, London 275.67—276.47, Newyork 56.82—57.02, Brüsszel 789.63—792.63, Milánó 297.15—299.15, Amszterdam 22.81—22.88, Berlin 13.5475—13.57.75, Bécs 7.95—8.015, Prága 168.37—169.17, Budapest 991.22—994.22, Geni 1094.10—1097.10.

Szombori terménnytőzsde, nov. 22. Buza bácskai vasút 242.50—247.50, rozs bácskai vasút 235—240, zab bácskai vasút 240—245, árpa takarmányi 64—65 kg. 250—255, tavaszi 67—68 kg. 270—275, Baranya 60—70 kg. 285—290, újtengeri csöves 165—170, báb brig. 800—820, lisztek: 0gg 350—360, 0g 350—360, kettős 330—340, ötös 310—320, hatos 265—285, hetes 245—260, nyolcas 200—210, korpa finom 180—185. Irányzat: bárságosabb.

Noviszadi terménnytőzsde, nov. 22. Buza bácskai, felsőbácskai, tiszavidékbácskai és szerémi 70—80 kilós 245—247.50, bánáti 70—80 kilós 240—242.50. Arpa: bácskai, szerémi és bánáti 65 kilós 255—260, bácskai tavaszi 68—69 kilós 265—290, szerémi tavaszi 71—72 kilós 295—300. Zab: bácskai, szerémi, szlavóniai 245—250. Tengeri: bácskai új XII—I. 237.50—240, bácskai III—IV. 282.50—287.50, bácskai III—IV—V. 285—290, bácskai IV—V. 287.50—292.50, bácskai és szerémi száritott 265—290. Liszt: 00g és 0g 350—350, kettős 330—340, ötös 310—320, hatos 270—280, hetes 255—265, nyolcas 245—215. Korpa: bácskai 180—185, szerémi 180—185 és bánáti 175—180. Irányzat: kellemesebb. Forgalom 68 vagon.

Budapesti gabonátőzsde, nov. 22. Határidűzárlat: buza márciusra 27.42—27.56, zárlat 27.44—27.46, májusra 28.18—28.34, zárlat 28.22—28.24, rozs márciusra 25.80—25.94, zárlat 25.88—25.90, májusra 26.30—26.40, zárlat 26.38—26.46, tengeri májusra 29.26—29.40, zárlat 29.32—29.34, júliusra 29.60—29.74, zárlat 29.68—29.70. Készárúpicák: buza 25.50—26.45, rozs 23.90—24, takarmányárpa 25.75—26.25, sörárpa 27—29, köles 25—26, repce 46.50—47.50, tengeri 31.25—31.75, zab 25.50—26.25, korpa 18.75—19.

Bécsi pótvásár, nov. 22. (Josef Saborsky & Söhne Wien, St. Marx jelentése.) Felhajtás: Marha 416, zsír-sértés 908, hussértés 924. Irányzat: nagyon lanya.

Chicago-i terménnytőzsde, nov. 22. Középárúpicák (zárójelben az előző napi zárlat). Buza december (116 háromnegyed) 116 hétnyolcad, március (121 ötnyolcad) 121 ötnyolcad, május (124 egynegyed) 124 egynegyed. Tengeri december (87 háromnyolcad) 86 háromnegyed, március (89 egynegyed) 88 hétnyolcad, május (91 hétnyolcad) 91 ötnyolcad. Zab december (46 háromnegyed) 46 ötnyolcad, március (47), május (47 háromnegyed). Rozs december (103 hétnyolcad) 103, március (106 és fél) 105 és fél, május (108 háromnegyed).

Winnepgi terménnytőzsde, nov. 22. Középárúpicák: Buza december (119 egynegyed) 118 hétnyolcad, március (125 egynegyed) 125, május (126 hétnyolcad).

HIREK

— Sztipics Károly dr. polgármester Noviszadon. Sztipics Károly dr. Szubotica város polgármestere csütörtökön reggel hivatalos ügyben Noviszadra utazott. A polgármester csütörtökön délután már vissza is érkezett Szuboticára.

— Időjárás. A Meteorológiai Intézet jelenti: Egyenlőre változás nem várható, később boros, ködös idő valószínű, csapadék hajlammal és enyhüléssel.

— Az angol király beteg. Londonból jelentik: György angol király csütörtökön megbetegedett. A király betegségét enyhe természetű influenzának mondják az udvari orvosok, de mivel az első napon magas láz mutatkozott, minden udvari fogadtatást elhalasztottak és a király ágyban marad.

— Harminc tartalékos tisztet aktívának a hadügyminisztérium mérnöki és technikai osztályán. A szubotica városi katonaiosztály közli, hogy a hadügyminiszter 11754. számú rendeletével megengedte, hogy a hadügyminisztérium mérnöki és technikai osztályán üresedésben levő állásokra harminc tartalékos tiszt kerüljön, akiket aktív szolgálathoz helyeznének. Az állásokat pályázat útján fogják betölteni. A pályázatokat december 1-ig a hadügyminisztérium mérnöki osztályához kell benyújtani. A pályázat feltételei: I. osztályú kapitányi rangot meg nem haladó rang, harminc évet meg nem haladó kor, nőtlenység, középtechológiai képzettség és kéthavi gyakorlat.

— December 15-ikére halasztották a magyar-román orvostársalgatást. Budapestről jelentik: A magyar és román kormányok megállapodtak, hogy a román birtokpercek ügyében tervezett közvetlen tárgyalások időpontját december 15-ikére halasztják.

— A Népszövetség főtitkára Varsóban. Varsóból jelentik: Sir Eric Drumond népszövetségi főtitkár és Sugimura másodtitkár, a politikai osztály vezetője Varsóba érkezett. A Népszövetség közgyűlése ugyanis már régebben azt ajánlotta főtitkárjának, hogy időnként keresse fel az egyes országokat és lépjen személyes érintkezésbe az országok hatóságaival. A népszövetségi kiküldöttek tiszteletére szerdán délelőtt világszerte adott a köztársaság elnöke, este pedig Zaleski külügyminiszternél volt lakoma. Sir Eric Drumond egy felkészítőre válaszolva elmondta, hogy Genfben különös légkör uralkodik, legfőbb előnye ennek az, hogy ott nem lehet elkerülni az érintkezést mások véleményével. Befejezésül a főtitkár Lengyelországnak a Népszövetség munkájában való közreműködését méltalta.

— Az osztrák tartománygyűlés századik ülése. Osztrákországról jelentik: Az osztrák tartománygyűlés a napokban tartotta meg századik ülést, amelyen az egyes községek szegélykérvényeit tárgyalták le. A választmány tizenöt községnek mintegy 300,000 dinár segélyt szavazott meg. Ezután elhatározták, hogy a rossz állapotban levő iskolahálózatok kitarozására 250,000 dinárt utalnak ki. Elutasították egyes községeknek azt a kívánságát, hogy a tartomány vonja ki őket a nagyobb községek fennhatósága alól és önálló községekké alakítsa át. Különböző bizottságok megalkotása után az ének berekesztette a századik ülést.

— Liftszerencsétlenség egy aradi palotában. Aradról jelentik: Súlyos liftszerencsétlenség történt a napokban az aradi Bohus-palotában. A szerencsétlenség áldozata Grünstein Vilmos aradi nagykereskedő, aki csak nemrégiben költözött a Bohus-palotába. Grünstein a színházból jött haza feleségével és a kivilágatlan lépcsőházban kinyitotta a lift földszinti ajtaját. Abban a hitben, hogy a lift ott áll, belépett az üregbe, azonban a lift valószínűleg már jóval előbb fennmaradhatott egy felső emeleten és így Grünstein a mélységbe lépett. Szerencsére csupán három méter mélység van a földszint és a lift alapváza között. Grünstein így is olyan szerencsétlenül esett, hogy bordája több helyen eltört. Feleségének sikoltozására előkerült a háziülgyelő, azonnal orvost hívtak és a sérült embert felszállították a lakására.

— Elárverezett osztrák porcellángyűjtemény. Bécsből jelentik: Az ó-bécsi porcellángyűjtemények egyik legklasszikusabbika három napig tartó műárverésen, amelyre Amerikából is jöttek műgyűjtők, 823.707 sillingen kelt el, holott a kikiáltási ár csak 334.000 silling volt. A legszebb darabokat a berlini Schloss-muzeum és a hamburgi városi muzeum vásárolta meg.

— Két francia színműró plágiumharca. Párisból jelentik: Courteline, a világhírű francia vígjátékíró plágiumpörcit indított az ugyancsak világhírű Pierre Weber színműró ellen, mert ez állítólag egy színművét Courtelinének A 8 óra 47-es vonat című regényéből plágizálta. Az ügy egy hét múlva kerül a francia törvényszék elé.

— Tizenegy éves fiú agyonlőtt egy három éves kislányt. Berlinből jelentik: Egy külvárosi borkaszárnyájának udvarán két kis gyermek, egy tizenegy éves fiú és egy három éves leány katonásdit játszott. A padlason pisztolyt találtak és a fiú agyonlőtte a kislányt.

— A Vestris hajón hiányzott minden fegyelem. Londonból jelentik: A Vestris katasztrófiája ügyében folytatott vizsgálatnak jelentős eredménye volt Johnson első tiszt vallomása, aki beismerte, hogy a hajón hiányzott minden fegyelem. A mentőcsónokok vízrebocsátására szolgáló készülék nem működött minden esetben. Asszonyokat és gyermekeket helyeztek olyan csónokokba, amelyek csak nagyon kevés kilátással bíztattak arra, hogy megbirkózhainak a tenger árjával. Az alantas tisztek figyelmen kívül hagyták feljebbvalóik parancsait és a legénység nem a neki kijelölt helyeket foglalta el a mentőcsónokban, hogy segítsen az utasok mentésénél. A tanuk e vallomása nagy részét az ügyész keresztkérdései alatt tették. Johnson beismerte azt is, hogy különböző csónokok elhagyták a hajót anélkül, hogy tiszt vette volna át bennük a parancsnoklást.

— Az uri sofőrön halálos balesetet okozott és megszökött. Berlinből jelentik: A Potsdam felé vezető országúton halálos autóbaleset történt, amelyet egy uri sofőrön okozott. Potsdamból kifordult az országútra egy turkócsi, amelyet egy nő kormányozott és kivülről senki sem ült az autóban. Egyszeresen neki-hajtott egy szembejövő autóbilnak, amelyen a sofőrön kívül hárman ültek. Az összeütközés következtében ez a kocsi beleütközött egy utcai fába és felfordult. Három utasa közül az egyik szórvethalt a másik kettő és a sofőr súlyosan megsebesült, a szerencsétlenséget okozó sofőr pedig vágatva elhajtott.

— Nagyarányu régiségcsalást leplezték le Firenzében. Milánóból jelentik: Világszerte feltűnést keltett az a felfedezés, hogy firenzei antikváriusok hamisított régiségekkel becsapták több európai muzeumnak szakértőit. A csalók nevét a rendőrség egyelőre a vizsgálat érdekében titokban tartja. Arról van szó, hogy egy olasz szobrász hamisított antik szoborműveket a csalók meghízásából és azok a hamisítványokat mint ősi műrekeket eladogatták amerikai millióknak, de hozzáértő műgyűjtőknek, sőt muzeumoknak is. A csalásokra egy amerikai muzeum igazgatója hívta fel az olasz rendőrség figyelmét.

— Egy uriflu kloroformos rablómerénylete. Brünnből jelentik: Vakmerő rablótámadást követett el egy suhanc tegnap este Brünben egy taxifófor ellen. Mohacsek postatisztviselő tizenhat éves fia felfogadott egy taxit és elvitette magát egy kávéház elé, mikor pedig a kocsi a német otthon épületéhez ért, a fiatal ember előrehajolt, a sofőr fejére kloroformba mártott zsebkendőt terített, száját befogta és bele akart nyulni a sofőr belső zsebébe. A sofőr lerántotta fejéről a kloroformos kendőt, de közben eleresztette a kormánykereket és az autó teljes erővel nekivágódott egy fának, úgyhogy mind a ketten kizuhantak, a kocsi pedig darabokra tört. A sofőr rávetette magát támadójára, aki futásnak eredt, de sikerült kézrekeríteni. A fiatal rabló a rendőrségen úgy tett, mintha gyermekcsiny volna az egész. Azt mondta, hogy egy moziban látott hasonló rablótámadást és izgatta a dolog, hogy utánozni tudná-e?

— Halálozás. Szilvássy J. Zoltán horgosi állatorvos ötvenegy éves korában hirtelen elhalálozott.

— Elhalasztották a Francia Klub vasárnapi teadélutániát. A szubotica Francia Klub vezetősége értesíti a tagokat, hogy november huszonötödikére, vasárnapra kitűzött teadélutánt elhalasztották. Egyben értesíti a klub vezetősége az érdekelteket, hogy a francia nyelvfolyamon megkezdtek az előadásokat. A tanfolyamra hétfőn szerdán és pénteken délután öttől hétig lehet beiratkozni a klub helyiségében.

— Gyilkos acélsisakosok. Berlinből jelentik: A német főváros délkeleti városrészének egyik korcsmájában szerdán éjszaka az acélsisakos szervezet több tagja szőváltásba keveredett szociáldemokrata érzelmű munkásokkal és a vitának vége verekezés lett. Véletlenül került a dulakodók közé egy Kreisch nevű negyvenéves gyárímunkás, akit agyonlőttek. A halálosan megsebesült munkás még meg tudta mutatni, hogy ki volt a gyilkos. Három fiatal acélsisakost letartóztattak.

— A hetvenéves nagynéni leszurta brutális becsét. Bécsből jelentik: Szerdán éjszaka Fritsch Ágoston vendéglős ittas állapotban összeveszett feleségével, akinek hetvenéves nagynéje, Pitzka Mária segítségére sietett. Amikor a vendéglős meg akarta verni feleségét, az öreg asszony felkapott egy konyhakést és kétszer mellbeszurta unokaöcsét. A vendéglős elvérzett, mire az orvosi segítség odaérkezett.

Nászajándéknak perzsaszőnyeg, olajfestmény, iparművészeti újdonságok legcélszerűbbek, Balog Lina éég, Szubotica.

Aladdin
petroleum csodalampa
Négyen ismeretét
Barzel Subotica

— **Le akarta löni adósát.** Noviszadról jelentik: Dapcsevics Ruzsita szentai földműves múlt évi június 15-ikén felszólította Rekovics Ferenc földművest, aki adósa volt, hogy fizesse meg az adósságát. Az adós szidalmazta hitelezőjét, aki efeletti dühében revolvért rántott elő és Rekovicsnak szegezte. Rekovics Szima, a megtámadott fia, apja segítségére sietett, kiütötte Dapcsevics kezéből a fegyvert, amely abban a pillanatban elsült, de a golyó senkit sem talált. A szubotocai törvényszék ezévi március 31-ikén Dapcsevics Ruzsát emberölés kísérlete miatt hathavi fogházra és három évi hivatalvesztésre ítélte. Az ítéletet a felelővíteli bíróság csütörtökön helybenhagyta. Az elítelt és az ügyész semmisségi panaszt jelentettek be.

— **Sikkasztásért egy havi fogház.** Noviszadról jelentik: Téglás József bácsotopoljai ügynök 1924 február 26-ikán 10.000 dinárt vett át Berényi Istvántól, hogy adja át ezt az összeget Berényi József topoljai lakosnak. Téglás József az összeg felét saját céljaira fordította és csak 5000 dinárt adott át Berényinek, aki sikkasztásért feljelentette. A szubotocai törvényszék ezévi március 8-án egyhavi elzárásra ítélte. Ezt a büntetést a felelővíteli bíróság helybenhagyta.

— **Tíz napi fogház hatóság elleni erőszakért.** Noviszadról jelentik: A felelővíteli bíróság csütörtökön tárgyalta Bojkovics Bogolub szubotocai vasutas bűnügyét. Bojkovicsot hatóságelleni erőszakért a szubotocai törvényszék tizenkét napi fogházra ítélte, a felelővíteli bíróság a büntetést tíz napi fogházra szállította le.

— **Rendőrök a válótak padján.** Noviszadról jelentik: Marcius Dusan loki rendőrmester és Marics Mika loki rendőr 1923 július 29-ikén parancsot kaptak, hogy csendháborítás miatt kísérjék be Micsin Ignyat loki földművest a község házára. Micsin ellenszegült a rendőröknek és segítségül hívta Micsin Zsárkó nevű testvérét, aki egy hosszú késsel a kezében futott bátyja segítségére. A rendőrök amikor látták Micsin Zsárkót késsel közeledni, figyelmeztették, hogy tegye le a kést, de Micsin a kést továbbra is magasra tartva a rendőrök felé szurt. Marcius Dusan őrmester erre kardot rántott, Marics Mika rendőr pedig oldalfegyverével védekezett, miközben a két rendőr súlyosan megsebesítette támadóját. A noviszadi törvényszék múlt évi január 3-ikán a két rendőrt hét-hét havi fogházra és hivatalvesztésre ítélte. A felelővíteli bíróság dr. Gyurgyev Bosko alelnök tanácsa csütörtökön tárgyalta a bűnügyet, megsemmisítette az elsőfoku ítéletet és mindkét vádlottat felmentette, mert jogos védelemből cselekedtek, amikor fegyverüket használták. Az államügyész semmisségi panaszt jelentett be.

— **A szubotocai zsidó négyzet és népkonyha csokládédélutánja a Városi Színházban.** A szubotocai zsidó négyzet és népkonyha november 25-én délután öt órai kezdettel műsorral egybekötött jótékony célú Schubert-csokládédélután rendez a Városi Színház koncerttermében. A gazdag program keretében Krompholz Károly zongoraművész, Schlesinger Ily, a szubotocai közönség népszerű énekesnője, Goldner Kornél, Herzl Zsazsa és Schwimmer Lili, valamint Molnár Miklós, a széphangu szombori műkedvelő énekes működnek közre. Bevezető beszédet Párdos Böske tart. A nagyszabású és változatos műsort táncmulatság követi. A csokládédélután iránt városszerte nagy érdeklődés nyilvánul meg.

— **Fiatalon került a lejtőre.** Vinkovcáról jelentik: A vinkovciji vasúti állomáson az ügyeletes rendőrnek feltűnt egy fiatal lány, ki céltalanul kócsorgott fel és alá. Mikor kérdőre vonta, zavaros feleleteket adott. Bevitte az őrszobára, ahol megmotozták és 1500 dinárt, valamint 10 darab kis dukátot találtak nála. A pénz eredetére vonatkozólag azonban megtagadott minden felvilágosítást. B. Katica szombori születésű 14 éves leánynak mondotta magát. A vinkovciji rendőrség kéddel fordult a szombori rendőrséghez, ahonnan azt az értesítést kapta, hogy a fiatal lányt körözik, mert Viola Marija szombori lakostól 2000 dinárt ellopoit. A fiatalok tolvajja lett leányt átadták a szombori rendőrségnek.

— **A Masaryk-terju és a csehszlovák távirati iroda.** Prágából jelentik: Masaryk elnöknek a Sunday Times részére adott nyilatkozata kapcsán a hivatalos csehszlovák távirati iroda vasárnap azt a jelentést adta ki, hogy az interju Benes adta. Hétfőn a berlini Ullstein-ügynökség távirata szerint kitűnt, hogy az idézett interju Masaryk köztársasági elnöktől származik. A távirati ügynökség tévedése Prágában kínos feltűnést keltett s még a kormányajtó is »igen kínos elnézésnek« minősítette. Az agrárius Vecer csokládédélutánjának ad kifejezést, hogy a külföldi propagandával megbízott hatóságoknak sejtelmük sem volt előzetesen az államfőnek ilyen jelentős megnyilatkozásáról. A Vecerni List úgy jellemzi az esetet, hogy a »csehszlovák távirati iroda elkönfiskálta Benes részére Masaryk nyilatkozatát«. A lap a következő szavakkal zárja cikkét: »Mindez arról tanuskodik, hogy a hivatalos hírszolgálat terén nincs meg a kontaktus és hogy az illetékesek nem tudnak arról, hogy az állam feje kinek ad nyilatkozatot.« A távirati ügynökség azzal menti tévedését, hogy a Reuter-ügynökség jelentése alapján adta ki közlését és a Reuter-ügynökség kimondottan Benesről emlékezett meg.

— **Mosztár mellett lezuhant egy gyakorlatozó katonai repülőgép.** Mosztárból jelentik: Súlyos repülő-szerencsétlenség történt szerdán Mosztár közvetlen közelében. Egy Brandenburg típusú katonai repülőgép, amelyet Dejanovics Ráda pilótaőrmeester vezetett, a Mosztár melletti mezőségen lezuhant és teljesen összetört. Dejanovics pilótát és Avdanovics Vászó megfigyelőt súlyos sérüléseikkel a mosztári kórházba szállították.

— **»Egy könnyelmű ember áldozata lettem.«** Ilyen című cikkünkre vonatkozólag Kaurics Gábor az öngyilkossá lett orlováti segédjegyző özvegye annak közlését kéri, hogy férje a jegyzői teendőik végzésétől azért huzódzott, mert súlyos anyagi áldozatokba került volna neki, a szombori jegyzőtanfolyam látogatása. Amennyiben a jegyzői teendőik végzése valóban kötelessége lett volna, akkor semmisségre sem tért volna ki előle.

— **Elfoglalta hivatalát a szubotocai gimnázium új igazgatója.** Garics Janko szubotocai főgimnáziumi igazgató csütörtökön adta át hivatalát, Sztajics Vászó újonnan kinevezett igazgatónak. Garics Jankót, mint ismeretes, a közoktatásügyi miniszter a szombori tanítóképző igazgatójának nevezte ki és a szubotocai főgimnázium igazgatói állását Sztajics Vászó noviszadi főgimnáziumi tanárt nevezte ki. Garics Jankótól szerdán délelőtt bucsuzott el a szubotocai főgimnázium tanári kara és ugyanakkor fogadták az új igazgatót, Sztajics Vászót. Sztajics Vászó csütörtökön átvette hivatalát Garics Jankótól. Garics igazgató értesülésünk szerint nem foglalja el egyelőre a szombori tanítóképző igazgatói állását, hanem hosszabb szabadságra megy egészségének helyreállítására. Garics Jankó szubotocai működése alatt élénk szerepet játszott a társadalmi életben és a kiváló pedagógus nemzetiségre való nélkül általános megbecsülésben állott.

— **Két évre elítélt betörő.** Osziyekről jelentik: Gasparovics Ferenc, hajóskapitány osziyei lakásában ez év április havában betörők jártak, mely alkalommal mintegy tizenötezer dinár értékű arany és más ékszertárgyakat loptak el. A rendőrségnek sikerült a tettest Rágorsek Antal, celjei származású mézszáros-géd személyében elfogni, ki tettéért most felelt az osziyei törvényszék előtt. A bíróság a beismerésben levő betörőt két évi súlyos börtönrre ítélte.

— **Mussolini nem ad többé fényképet.** Rómából jelentik: Mussolininél az egyes vidéki társadalmi és kulturális egyesületek, valamint magánosok közül a legutóbbi időben annyian kértek autogrammos fényképet, hogy Mussolini a fasiszta pártvezetékára Turatti útján körlevélben volt kénytelen értesíteni a fényképkérőket, hogy a jövőben senkinek sem ad fotográfiát. A körlevél az egyes fasiszta pártvezeteket vezetőket felhívja, hogy ilyen tartalmú kérévényeket ne is továbbítsanak.

— **Lehet-e védekezni a sarlach ellen?** Ez a kérdés különösen aktuális most, amikor a Vajdaság néhány városában járványszerűen lépett fel ez a hosszadalmas lefolyású és veszedelmes betegség. Az orvostudomány ma — sajnos — még nem ismeri a sarlach kórokozót és épen ezért csak preventív intézkedésekkel gátolhatja meg ennek a betegségnek fellépését és elterjedését. A sarlach épen úgy, mint a tifusz, vagy diftériusz mikroorganizmusok útján terjed és nemcsak közvetlenül, hanem közvetve: butordarabok, ruhák, por, víz, levegő közvetítésével is fertőz. A lerakott sarlachbacilusok elpusztítására régebben a fertőtlenítő folyadékok egész sorát használták, leginkább karbóllal, lysollal és szublimálttal dolgoztak, ezeknek a dezinficiáló szerekek előnyei mellett több-kevesebb hátrányuk is volt. Részben kellemetlen illatuk, részben pedig mérgező hatásuk miatt jogosan idegenkedtek némelyek ezeknek a fertőtlenítő folyadékoknak az alkalmazásától. A Dr. Wander gyógyárugyár és nagykereskedő cégé az érdem, hogy legújabbban egy modern antiszeptikus szerrel, a Formaldehyddel lépett a nyilvánosság elé. A könnyen oldódó gáznemű anyag, amely az ugynevezett Formaldehyd-gépekben kerül forgalomba. Ezekkel az apparátusokkal egyszerű leszívattyuzással olyan rejtett helyeken is elpusztíthatjuk a sarlachbacilusokat, ahová egyébként edigi folyékony halmazállapotban dezinficiáló szerekekkel nem tudunk behatolni. A Formaldehyd a kór mikroorganizmusát gyorsan és biztosan megsemmisíti, háléggése nincsen káros hatással a szervezetre és így a Dr. Wander cég valóban ennek a készüléknek a forgalombahozatalával nagy lépéssel vitte előbbre a sarlach elleni sikeres védekezés munkáját.

— **Felépült Kolumbusz árbócosának mása.** Madridból jelentik: Kadiz spanyol kikötő hajógyárában szenzációsan érdekes hajót építenek. A hajó teljesen hű utánzata lesz a Kolumbusz Kristóf árbócosának és a hajón ugyanannyi matröz foglaj majd helyet, mint ahány emberrel nekiindult az óceánra Amerika felfedezője. A matrözök valamennyien XV. századbeli öltözékben lesznek. A hajót 1929. január 31-én fogja Alfonz spanyol király felavatni, aki szintén korhű öltözetben vesz részt a felavatási ünnepségeken. A hajón ünnepi lakoma lesz és a XV. századbeli tálalás mellett fogják felszolgálni az akkori szokások szerint készült ételeket.

— **Agyonlőttek száz tüntetőt Charbinban.** Nankingból jelenti a Reuter-ügynökség, hogy Mandzsuriából érkező hírek szerint charbini, csangcsuni és csi-csikari népgyűlések alkalmával, amelyeken a tüntetők kitűzték a kínai nemzeti zászlót, Mandzsuriában több mint száz embert megöltek. A jelentések szerint a csendőrség sortűzet adott a néptömegekre, azután letépte a nacionalista kínai zászlót. Japán jelentések szerint a tüntetést az váltotta ki, hogy a charbini kínai vasutépítést japánok finanszírozták. Eszerint a japán jelentés szerint a tüntetők 150 halottat vesztek és nagyon sok sebesülés történt.

— **Metkovicsban sztrájkba léptek a kikötőmunkások.** Zagrebból jelentik: Metkovicsban mintegy négyszáz kikötőmunkás sztrájkba lépett, mert a hajózársaság nem teljesítette bérkövetelésüket. A sztrájkolók és a munkaadók között szerdán a szpliti munkáskamara vette át a közvetítést és már meg is indították a békéltető tárgyalásokat.

— **Ünnepi istentisztelet a noviszadi zsidótemplomban.** Noviszadról jelentik: A noviszadi zsidótemplomban november hó 25-én, vasárnap délelőtt tizenegy órakor a felszabadulás tizedik évfordulója alkalmából ünnepi istentiszteletet tartanak.

— **Magyar villamossági társaság ténfoglalása a Balkánon.** Osztrák villamossági vállalatok véleménye szerint a Balkánon a közeli időben nagyobb változások fognak beállni a villamossági munkák terén. A »Triuna« név alatt működő osztrák-német villamossági tröszt kooperációra készül a budapesti »Részvénytársaság« villamossági művek részére vállallattal, amely nagyobb tevékenységre készül Jugoszláviában és a Balkánon. Ez a részvénytársaság a Magyar Általános Hitelbank alapítása. A részvénytársaság, amely szakkörökben Tröszt néven ismeretes, rövidesen megkezdő akcióját. A Trösztnek már eddig is néhány érdeklősége van Jugoszláviában, így többek között a noviszadi villanytelep is a Tröszt kezében van.

— **Tisztujtás a vrsaci zsidó hitközségnél.** A vrsaci zsidó hitközség most tartotta meg tisztujtó közgyűlését, amelyen a cionisták listája teljes győzelmet aratott. A választást dr. Rosenberg Miksa, a cionista egyesület elnöke mint választási elnök vezette. Elnök lett dr. Zinner Miksa ügyvéd, alelnök Steiner Simon, pénztáros Friedmann Vlad'mir, ellenőr Steiner Sándor, templomgondnokok: Bárkán Hermann és Wittenberger Tivadar, iskolaszéki elnök Berg Samu. Választmányi tagok: dr. Rosenberg Miksa, dr. Szücs Bertalan, dr. Mencer Adár, dr. Fischer György, Wassermann Hugó, Klauber Jakab, Dietrichstein Bernát, Engländer Snádor, Tausz Rezső, Bruckner Samu, Glückmann Dávid, Kohn Hugó, Fruchter Dezső, Wessel Imre, dr. Singer J. és Kacsér Mór. Az eredmény kihirdetése után dr. Rosenberg Miksa választási elnök lelkes szavakkal üdvözölte az újonnan választott hitközségi elnöket.

— **Véres verekedés a sztaribecseji szálláson.** Sztaribecsejről jelentik: Pece Péter topolajti szállási vendégőjében véres verekedés történt. Lengyel András és Pataki petrovoszelői napszámosok borozgatás közben összeeszeszték. A verekedés hevében Pataki hat késszurást ejtett Lengyelen. A súlyosan sebesült embert beszállították Petrovoszelóra, ahol kezelés alá vették. Patakit a kutaspusztai csendőrség leatrtoztatta.

— **Műkedvelői előadás Topolán.** A Topolai Sport Klub műkedvelő gárdája vasárnap Bajsán előadja Armand és Nancy háromfelvonásos vigiátékát, a Zebrát.

— **Nem azonos.** A becskerekai rendőrség, mint megirtuk, egy razzia alkalmával letartóztatta Weisz Ernő volt becskerekai kereskedelmi ügynököt. Ezzel kapcsolatban Weisz Ernő, a szubotocai Janovitz Adolf textilnagykereskedő cég utazója annak közlését kéri, hogy nem azonos a Becksereken letartóztatott Weisz Ernővel.

— **Forró vízzel télt üstbe zuhant egy kisgyerek.** Noviszadról jelentik: Borzalmas szerencsétlenség történt csütörtökön Tovarisevo községben. Antics Milován gazdálkodó dísnót vágott és az udvaron egy földbevált tüzhely felett forralták a vizet. A gazdálkodó két éves fia a tüzhely körül játszott és véletlenül belezuhant a födétlenül hagyott forró vízzel télt üstbe. A kisgyerek borzalmas skolyaira többen odarohantak és kihúzták a kisfiut, aki azonban már halott volt. A forró víz valósággal lemarta róla a húst.

— **Ellopták a hizót.** Noviszadról jelentik: Kovács Mátyás kutaspusztai gazdálkodó udvarából ismeretlen tettesek egy hizott sertést elhajtottak. A csendőrség a nyomozást megindította.

— **Borzalmas viharban kelt át az »Olimpic« az Atlant-océánon.** Newyorkból jelentik: A White Star Line »Olympic« gőzösének kapitánya, amely 16 óras késéssel ért a newyorki kikötőbe, borzasztó vihar élt át az Atlant-océán közepén. Elbeszélte a kapitány, hogy az orkán sebessége legalább 100 mérföldes volt, a hajón csak négykézláb lehetett járni. A hullámok minduntalan ácsaptak a födélzeten, a hajó korlátját sok helyen leszakították és besodorták a tengerbe, ajtókat szakított ki és mikor az »Olympic« kikötött Newyorkban, olyan volt, mintha tengeri ütközetből jött volna.

— Szerencsétlenségek napja a zagrebi pályaudvaron. Zagrebből jelentik: Sorozatos szerencsétlenségek történtek szerdán a zagrebi pályaudvaron, Tompa Mátó vasutas a délutáni órákban a tolatásoknál két teherkocsit akart összekapcsolni. A szerencsétlen ember az ütközők közé szorult, amelyek a szó szoros értelmében összelapították. Tompát holtan huzzák ki a kocsik közül. A második szerencsétlenség áldozata Turkovics Franjo negyvenhatéves vasuti munkás szintén a tolató mozdonyok körül foglalatosságot. Turkovics a sínek között állt és nem vette észre, hogy ugyanazon a sínpáron ellenkező irányból egy teherkocsi közeledik, amelyet a távolabb álló tolató mozdony lökött el. A mozdó vagon elütötte a vasuti munkást, akit életveszélyes sérülésekkel emeltek ki a kerekek alól. Kórházba szállították, de felépüléséhez nincsen remény. Csütörtökre virradó éjszaka történt a harmadik baleset. Privrsek Alojz vasutast az egyik tolató mozdony elkapta és ballábát tőből leszakította. Súlyos sérülésekkel kórházba szállították.

— A jugoszláviai dalárdák országos kongresszusa Beogradban. Beogradból jelentik: A jugoszláv dalárdák országos szövetsége december elsején és másodikon ünnepélyes keretek között tartja országos kongresszusát. A kongresszuson való részvételt már eddig is igen sok dalárda jelentette be. A szövetség közbenjárására a közlekedésügyi miniszterium a kongresszus résztvevői számára hetvenöt százalékos vasuti menetdíjkedvezményt biztosított, a közoktatásügyi miniszterium pedig öt napi szabadságot engedélyezett a dalárdákban közreműködő tanítóknak.

— Ügyvédi iroda áthelyezés. Dr. Lipozenics László ügyvéd irodáját Trg Ciril i Metod 16. szám alá dr. Kiss József irodájába helyezte át.

— A szubotical Angol Klub mulatsága. Az angol kultúra barátainak szubotical egyesülete november hó 24-ikén táncmulatsággal egybekötött öt órai teát rendez a Bárány-szálló helyiségeiben. A szubotical Angol Klub első mulatsága nagy sikerűnek ígérkezik.

— Új gyógyszerész. Joannovic Emil debellacsul lakos a zagrebi tudományegyetem gyógyszerész fakultásán gyógyszerészoklevelet nyert.

— Öngyilkos lett, mert lopás miatt feljelentették. Noviszadról jelentik: Miskov Nikola tizenkilencéves palánkai legény szerdán öngyilkosságot követett el. Miskov Nikola kedden kisebb lopást követett el gazdájánál, aki feljelentette. Szerdán délelőtt beédzték a csendőrségre és Miskov a csendőrségi laktanya helyett a dunai hajókikötő hidjára ment és onnan belevetette magát a Dunába. Miskov azonnal elmerült és holttestét még nem sikerült megtalálni.

— Orvosi hír. Dr. Jovanovic György gyermekorvos tanulmányutra Bécsbe utazott és f. évi december 10-én tér vissza.

— Véres táncmulatság. Nasice-ről jelentik: Véres verekedés-játszódott le szerdán az egyik nasicei kocsmában, ahol táncmulatságot tartottak. Olijas Jován és Pavlovics Jován ottani legények tánc közben összeveszték. A veszekedés hevében Pavlovics kést rántott és több szurással halálos sebet eített társán. A legény a szenvedett sérülések következtében még a helyszínen meghalt. A gyilkost a csendőrség letartóztatta.

— Obregon hívei meg akarják lincselni Torral. Newyorkból jelentik: Mexikói jelentések szerint a mexikói felebbviteli törvényszék pénteken fogja tárgyalni Obregon gyilkosa, a halálraítelt Torral részéről beadott ügyvédi felebbezést. Ugyancsak felebbezéssel él a husz évi fegyházra ítélt Concepcion nővér ügyvédje is. A tárgyalást nem a törvényszéken, hanem a fogházépület egyik szobájában fogják megtartani, mert a bíróságnak tudomására jutott, hogy Obregon hívei a tárgyalás alkalmával meg akarják támadni és lincselni Torralt.

— Megölték az apjukat, mert nem adott pénzt. Osziyekről jelentik: Borzalmas bűntény történt a szlávóniai Nova-Kapela községben. Bencsics Ádám módos kapelai gazdálkodó fia, Antal és József néhány nappal ezelőtt jelentést tettek a község házában, hogy apjuk hirtelen meghalt és engedélyt kértek az eltemetésére. Amikor a községi orvos kiszállt a helyszínre, hogy megejtse a halottvizsgálatot, a holttest már föl is volt ravatalozva. A halottkém a halál körülményeit gyanusnak találta és ezért nem adta meg az engedélyt a temetésre. Ehelyett jelentést tett a csendőrségen és kérte, hogy a haláleset ügyében indítsák meg a nyomozást. A csendőrség mindenekelőtt az elhunyt gazdálkodó fiait hallgatta ki, akikről mindenki tudta a községben, hogy rossz viszonyban éltek apjukkal, mert a gazdálkodó nem nézte jó szemmel a fiai dologtalan életét és ki akarta tagadni őket az örökségből. A két parasztleány a kihallgatás alkalmával rövid tagadás után megtört és mindketten beismerték, hogy megmérgezték apjukat. Elmondották, hogy néhány nappal ezelőtt kértek a öregőt, aki azonban ezt megtagadta, s ebből megfenyegette őket, hogy mindkettőjüket kitagadja az örökségből. Az elvetemült fiúk erre észrevétlenül mérget kevertek a gazdálkodó ételébe. Az apagyilkos leányokat a csendőrség letartóztatta és beszállította az osziyei ügyészség fogházába.

— Az akaraterő hajat növeszt a kopasz fején? Párisból jelentik: Mióta az autósuggerációval dolgozó couéizmus megpróbálja az emberiséget boldogítani azzal, hogy csak akarni kell és máris rózsaszínen látjuk a világot, azóta ennek a különös rendszernek egy még különösebb prófétája akadt. Nincs egyébről szó, mint hogy egy párisi doktor az akaraterőben találta fel a kopaszág radikális gyógyítását. A doktor ur azt mondja: »Ha meglevő energiámat nem használom fel munka végzésére — a felem bubiára irányítottam őket, s az energia működik, a hajam nőni kezd. Igaz, hogy kora reggel, amihelyt fölkelek, ha az uccán megyek, ha a fürdőkádamba belépek, este, ha lefekszem, egyre csak tar koponyámra gondolok és a kúra eredménye meg is mutatkozik. Hajam olyan erős, olyan dus, mint egy Apalló.«

**Ne kinozza gyermekeit
a közhönség és, nu'és csak a jólajjal**

mert itt van a JEMALT

JEMALT

amely egy a gyerekek t. mint a szülőket megkíméli a t. a sok kellemesítő, mely a t. a c. u. a. m. a. j. a. z. n. l. a. z. o. k. e. t. okozni. Kapható minden gyógyszertárban és drogeriában kis dobozban 25 fill. ért. nagy dobozban 42 fill. ért.

— Tüdőbetegszanatórium Vocsinban. Belistyéről jelentik: Vocsinban a tüdőbetegszanatórium építkezési munkálatai annyira előrehaladt állapotban vannak, hogy az épület rövidesen tető alá hozzák. Minthogy a sanatórium és a berendezés is elkészült, az ügyintézetet már a tavasszal átadhathatják rendeltetésének.

— Filmfelvételei a Déli Sarkon. Newyorkból jelentik: Commander Richard Byrd, a híres amerikai aviatikus, aki elsőnek repült az Északi Sarkra és az Atlanti Óceánt is átrepülte, most a Déli Sarkra indult és egy hollywoodi studioval szerződött, amely kizárólagos joggal fogja bemutatni a kutató expedíció filmfelvételeit. Byrd két filmoperatort vitt magával a Déli Sarkra.

— Bodrics Miska zenekarával folyó hó 24-ikétől szombat estétől kezdődőleg esténként a Bárány-kávéházban fog hangversenyezni.

— Nem szállítják le a noviszadi kórház beteglétszámát. Noviszadról jelentik: Már hetek óta olyan hírek keringenek, hogy a noviszadi kórház beteglétszámát az egészségügyi miniszter leszállította és így sok beteget elküldtek. Dr. Trifkovic György kórházigazgató-főorvos ezzel szemben annak közlését kéri, hogy jelenleg beteglétszámredukciónál nem lehet szó és ezek a hírek minden alapot nélkülöznek. Igaz, hogy tervbe volt véve a beteglétszám leszállítása, mert a minisztérium a kórház fenntartására előirányzott összeget a költségvetésben lényegesen csökkentette, de a kórház semmilyen redukciót nem hajtott végre és megvan a remény, hogy erre nem is kerül a sor, mert a kórház igazgatósága rendkívül hitel megszavazását kérte. Az egészségügyi minisztérium a napokban megküldött rendeletében elrendelte, hogy az állami kórházakba csak azok a betegek vehetők fel, akiknek meggyógyítására remény van, míg a krónikus betegeket házi kezelésre kell utasítani. A noviszadi kórház beteglétszáma állandóan 200—250 beteg között van és jelenleg is 230 beteget kezelnek. A nemibetegek osztályába is csak azokat veszi fel a kórház, akiknek kezelése feltétlenül sürgős, míg a fennjártó betegeket a magánambulanciákba küldjük. Redukciónál tehát nincsen szó.

— Ideges embereknél és lelkibetegeknél az enyhe természetű »Ferenc József« keserűvíz jó emésztést, tiszta fejet és nyugodt alvást teremt. Világhírű ideggyógyászok véleménye alapján a Ferenc József víz használata az agy és a gerincvelő súlyos megbetegedéseinél is kiválóan ajánlható. Kapható gyógyszerárakban, drogeriákban és fűszerüzletekben.

— Gyászmisze Pleszkovics Lukács dr. lelkivédért. Csütörtökön délelőtt tíz órakor a szubotical Szent Teréz székesegyházban gyászmisze volt Pleszkovics Lukács dr. volt nemzeti gyűlési képviselő elhunytának első évfordulója alkalmából. A gyászmisén nagyszámúban jelentek meg az elhunyt képviselő barátai és tisztelői.

— Baleset balesetre. Budapestről jelentik: Tömeges balesetek színhelye volt a Maglódi utnak a kőbányai gőztéglagyár melletti része. A téglagyár mellett egy sinautó haladt és ugyanakkor egy postakocsi is ment az uton. Az autó elütötte a postakocsit és a kocsit hajkáról Balázs János pénzespostás olyan szerencsétlenül esett le, hogy a postakocsi és az autó közé szorult, ahonnan nem tudták kiszabadítani. Ugyanekkor egy személyautó is haladt a Maglódi uton és az összeütközés következtében csak úgy tudott kitérni, hogy a soffőr hirtelen nagy ívben elkorcsosította a kocsit. Ekkor azonban a személyautó keresztülment egy nyolcéves kisfiún, aki éppen akkor közül Balázs Jánost a mentők sem tudták kiszabadítani, míg a rendkívül súlyosan sebesült kisfiút a kórházba szállították. Ugyanekkor értesítették a tűzoltókat is, akik szintén kivonultak a helyszínre és végre kihúzták a szerencsétlen postást a két kocsit közül. Balázs János azonban már halott volt, sőt egy tűzoltó is súlyosan megsebesült, úgyhogy egy újabb mentőautó a tűzoltót és a teherkocsit alá került embert szállította a kórházba. A tömeges szerencsétlenség ügyében a rendőrség megindította a nyomozást.

— Amundsen olasz aranyérmét kapott. Rómából jelentik: Az olasz király Mussolini javaslatára dekrétumot írt alá, amellyel az aviatikai aranyérmét adományozza az Italia mentőexpedíciójában elpusztult Amundsennek és Quilbaud francia őrnagynak.

— Szerelmi bánat miatt a halálba. Bródból jelentik: Barlovics Anka tizenhétéves leány csütörtökre virradó éjjel szüleinek lakásán zsirszódával megmérgezte magát és mire rátaláltak, már halott volt. Az életunt leány levelet hagyott hátra, amelyben azt írta, hogy boldogtalan szerelme miatt menekül a halálba.

— Halálraítelt gyermekgyilkos anya. Párisból jelentik: Az esküdtbíróság Blanche Vavrot, aki tizenhatéves mostohafiát meggyilkolta, halálra ítélte. Ez a szajnai kerületi esküdtbírósnak a harmadik asszonyra kimondott halálos ítélete.

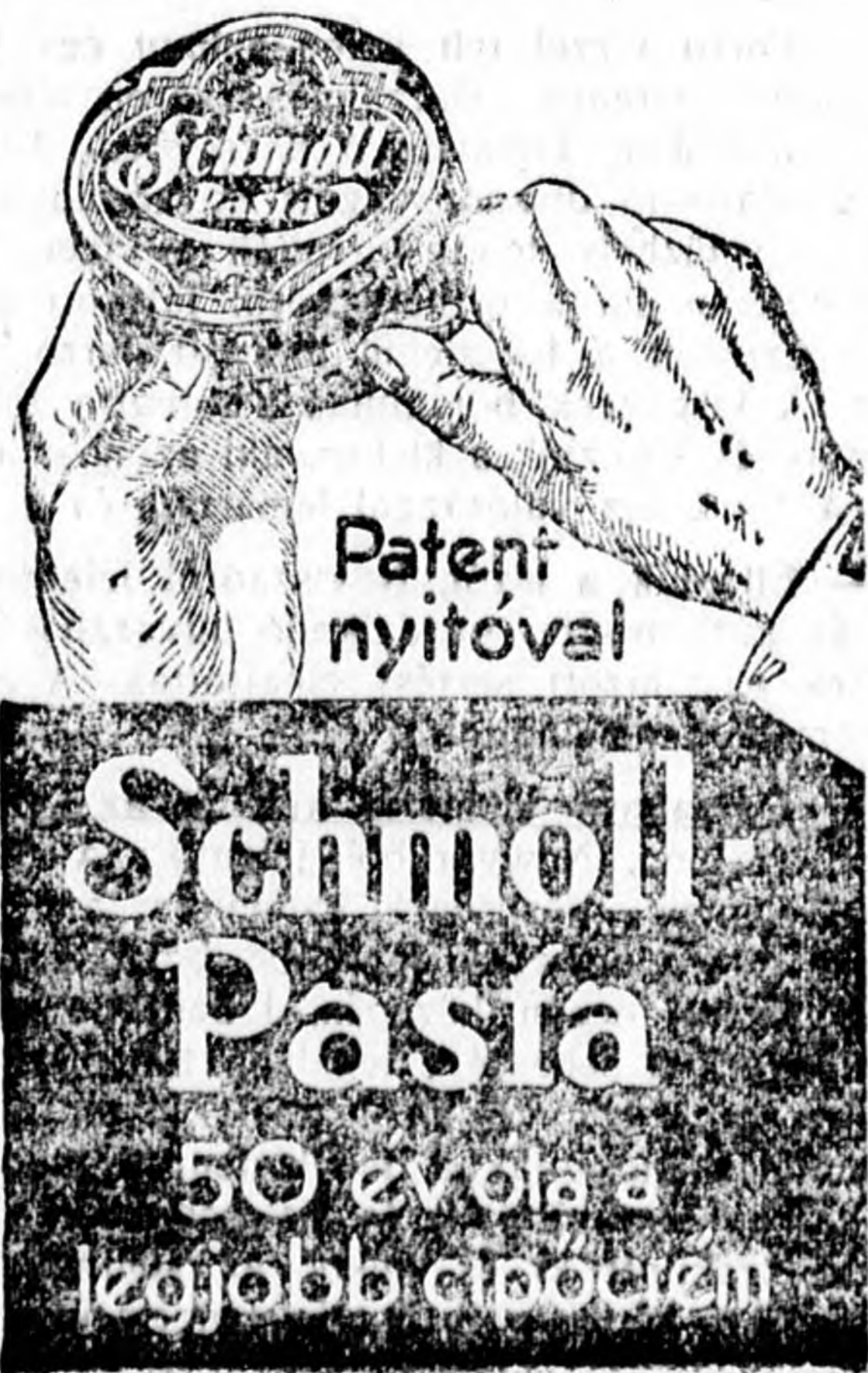
SZÍNHÁZ

Dohnányi Ernő szubotical hangversenye. Nem mindennapos zenei élményben lesz része a szubotical közönségnek december 3-ikán, amikor Dohnányi Ernő, a világhírű magyar zongoraművész tartja meg hangversenyét a Városi Színházban. Dohnányi tavalyi szubotical hangversenye évek óta a legnagyobb zenei eseménye volt Szubotícának és a közönség lelkesedése nem ismert határt. Bizonyos, hogy a világhírű zongoraművész idei hangversenyét, amelynek programja szenzációs lesz, még fokozottabb érdeklődés fogja fogadni. A Dohnányi-hangversenyre jegyek előre válthatók a Városi Színház pénztáránál.

Szubotical műkedvelők Novakanizsán. Novakanizsáról jelentik: A Weisz Eubus vezetése alatt álló szubotical műkedvelő együttes szombaton, november hó 24-ikén Novakanizsán vendégszerepel. A kiváló szubotical műkedvelő gárda Fedor László nagyszerű vigiátékát, a Templom egerét adja elő.

Dohnányó Claasens Anny hangversenye Noviszadon. Noviszadról jelentik: Nagy érdeklődés előzi meg Dohnányó Claasens Anny lautművész péntek esti noviszadi hangversenyét, amelyre néhány jegy még kapható a Bácsmegeyi Napló noviszadi kiadóhivatalában, a Lipkovic dohnánytörszében, valamint a Szlávia és a Német könyvkereskedésekben.

Hubermann Braniszláv Noviszadon. Noviszadról jelentik: Ritka művészi éreményben lesz része a közeljövőben Noviszad zenekedvelő közönségének. Az ingyenkenyér egyesületnek sikerült megnyernie egy hangverseny tartására Hubermann Braniszlávot a világhírű hegedűművészt, akinek neve a világ négy-öt legjobb hegedűsének sorában is az elsők között van. Hubermann hegedűjének csodálatos hangjait Európa és Amerika minden világvárosának kényes izlésű publikuma végigélvezte már és hangversenyei mindenütt jelentős zenei eseményt és megmaradó élményt jelentettek. Noviszadon december 9-ikén este tartja egyetlen hangversenyét a művész. A koncert iránt nemcsak Noviszadon, hanem az egész Vajdaságban rendkívül érdeklődés nyilvánul meg. Jegyeket Noviszadon a Lipkovic-trafficban, a Szlávia és a Német-féle könyvkereskedésekben, Szubotícán pedig a Bácsmegeyi Napló kiadóhivatalában lehet előjegyezni.

KÖZGAZDASÁG

Válságba került
a bácskai lótenyésztésA fajmének kilencven százaléka nem
alkalmas a tenyésztésre

Szomborból jelentik: A bácskai tartomány rendeltileg szabályozta a lótenyésztés fejlesztését és elrendelte, hogy egy ményvizsgáló bizottság a tartomány területén levő összes méneket vegye felvizsgálat alá. A kula járás községeiben 19-ikén és 20-ikán tartották meg a ményvizsgálatot. A vizsgáló bizottság tagjai: Jarakula Bogdán tartományi gazdasági előadó, Petusics Jován járási állatorvos és minden községből az előjáróság által kiküldött két-két tag volt. A bizottság a vizsgálata alapján megállapította, hogy a bácskai lótenyésztés kétségbeesett helyzetben van. A bizottság elé vezetett mének úgy külsőre, mint minőségre annyira silány állapotban vannak, hogy több mint kilencven százaléknak nem lehetett engedélyt adni. Az engedélyezett mének közül a legjobbak gazdái a tartomány alaphól 800—1000 dinár külön pénzjutalomban fognak részesülni.

A *Bácsmegey Napló* szombori munkatársa a bácskai lótenyésztés feltűnő hanyatlása ügyében kérdést intézett Tupaics Milán tartományi főállatorvoshoz, aki a következőket mondotta:

— Megfelel a tényeknek, hogy az egykor Európa-szerző híres bácskai lótenyésztést válság fenyegeti. Ennek okát egyrészt anyagi okokban kell keresni. Egy-két éves csikó nevelése gazdájának 4—5000 dinárba kerül és ha eladja alig tud 2000 dináros árat elérni. Az államnak oda kell hatnia, hogy az egykor egész Európát elárasztó sőt Amerikába is exportált bácskai lovak részére úgy a kül- mint a belföldön megfelelő piacot biztosítson. A jövőben mi teljes erővel oda fogunk hatni, hogy engedélyeket csak arra alkalmas tenyészméneknek adjanak ki. A jövőre nézve szükségesnek találom, hogy az állami méntelepek az egyes községek közt fajméneket osszanak ki. A jövő héten a bácskai tartomány többi községeiben tartjuk meg a vizsgálatot és annak eredménye alapján általános intézkedéseket fogunk tenni a válságban levő bácskai lótenyésztés érdekében.

Készül az Apatin—priglevicaszvetliváni ut. Apatinból jelentik: A napokban kezdték meg a bácskai tartomány által elrendelt utjavítási munkálatokat Apatin és Priglevicaszvetliván között. Az utjavítások és építések nagy gyorsasággal folynak és három kilométer hosszúságban már kész az út.

Állami kezelésbe vették a kovini téli kikötőt. Kovinból jelentik: A közlekedésügyi minisztérium legutóbbi leiratot intézett Kovin községhez, amelyben arról értesíti a községi képviselőtestületet, hogy az újonnan épített kovini téli kikötőt a földművelésügyi minisztériummal egyetértően állami kezelésbe veszik.

Válság a Ruhr-vidéken. A német vasiparban bekövetkezett krízis bémító hatással van Németországra, különösen pedig a Ruhr-vidék gazdasági életére. Mint ismeretes, a Ruhr-vidéken sorozatos munkáskizárásokat voltak kénytelenek eszközölni a vas- és gépipari vállalatok, úgyhogy rengeteg üzem szüntette be működését és a munkások tízezrei maradtak kenyér nélkül. Az egész német sajtó és közvélemény hatása alatt áll a Ruhr-vidéki válságnak és az általános vélemény az, hogy sürgős lehetőséget kell nyújtani a Ruhr-vidéki vas- és gépiparnak a további zavartalan működésre. A Ruhr-vidék egész forgalma az egykori forgalomnak egy aránylag jelentékeny hányadára csökkent. Az ipar erősen csökken. Szénigénylése következtében a bányák egyrésze kénytelen volt üzemi-redukciókat, sőt helyenkint teljes üzembeszüntetést keresztülvinni, úgyhogy több ezer bányamunkást kellett elbocsátani, ami ismét lényegesen emelte a Ruhr-vidék munkanélkülisének számát. A munkásság megcsökkenett fogvasztóképessége pedig odavezetett, hogy a napi szükségletek céljaira dolgozó iparvállalatok forgalma szintén hallatlanul lecsökkent, úgyhogy például a textil-, bőr- és élelmiszeripar szintén lényegesen kevesebbet kénytelen produkálni.

Árlejtés. Noviszadról jelentik: A vasutigazgatóság november 24-én párnákra és párnaáthuzatokra, november 27-én 200 kiló lenolajkence, november 29-én nagyobb mennyiségű szidolra, gipszre, krétára és mosószappanra, december 15-én pedig négyezer kilogram ólomplombára írásbeli árlejtést tart.

Állatállítást Topolán. Topoláról jelentik: A bácskai tartomány a héten Bácskatopolán tartott állatkiállítást. A tartomány részéről Budisin Száva és az állam részéről Stojcsics Damján főszolgabíró volt jelen. A zsűri tagjai voltak Jarakula Bogdán tartományi járási előadó, Anyenkov Iván kerületi állatorvos, Pece Ferenc, Spos Richard, Miatov Milán, Vujkovic Iszó gazdák, Tupaics Milos tartományi főállatorvos és

Svetez Ivó községi állatorvos. A tartomány háromezer dinár jutalmat osztott ki a díjazott állatok tulajdonosai között. Bikáért I. díjat: dr. Pletikoszics Andrija, II. díjat Lorik József, borjuért I. díjat Kihut János, II. díjat dr. Manheim Manó, III. díjat Csizik Antal, üszőért I. díjat Tokodi Mátyás, II. díjat Buza István és Csipcsak János, III. díjat Vojcsena Lajos, Német József, Csizik Antal, tehén után I. díjat Kis Károly Pál, II. díjat Szkora János, Bácsa András, Skalak Péter, III. díjat Szokolai István, Buza István, Vicsék Sándor és Pa'ásti István, IV. díjat Tölgyesi Ferenc és

Csivcsak János kapott, Mikuska M'hály az egész kiállított szarvasmarhacsoportja után diszoklevelet kapott. Lovak után I. díjat Tóth Ferenc, II. díjat Csipcsak Ferenc, III. díjat Csepcesik András, csikók után I. díjat Kis János, II. díjat Kihut János, III. díjat Varga József, IV. díjat Kerekes Péter kaptak. A kállított lovak után diszoklevelet kaptak: Kis Károly Imre és dr. Manheim Manó. Sertések után I. díjat Varga János, II. díjat Krisztovac Miklós, juhok után I. díjat Lőrinc János és szárnyas állatok után I. díjat Sili Imre, II. díjat Fischer Márton nyertek.

SPORT

A Bácska nem akar játszani
a Schellenz-serleg mérkőzésén

Az alszövetség intézkedett a mérkőzés megtartásáról

Ismeretes, hogy a szubotici alszövetség kiírta a Schellenz-serleg mérkőzéseit, amelyen a szubotici elsőosztályú csapatok játszanak. Az alszövetség igazgatótanácsa kidolgozta a Schellenz-serleg propozícióját és elrendelte, hogy az első fordulóban a SzAND—Bácska, ZsAK—SzMTC és Sport—Vilanytelep mérkőzzenek, az intézőbizottságra bízva, hogy sorsolja ki a mérkőzések terminusait és a pályákat.

Az alszövetség intézőbizottsága szerdán este tartott ülésén vasárnapra a SzAND—Bácska mérkőzést sorsolta ki és ugyancsak sorsolás után a SzAND-pályát jelölte ki a mérkőzés színhelyéről, amiről levélben értesítette az érdekelteket.

Erre az értesítésre csütörtökön beadvány érkezett az alszövetséghez a Bácskától, amelyben bejelenti, hogy megfelel a Schellenz-serleg mérkőzésén.

Az alszövetség nem veszi tudomásul a Bácska bejelentését, miután a felbevezetés nem menti fel az egyesületet a kiadott rendelkezés teljesítése alól. Csütörtökön erről újabb nyomatékos figyelmeztetés ment a Bácskának azzal, hogy a mérkőzésről való távolmaradásával súlyos büntetést hív ki maga ellen. A szövetségi szabályzat ugyanis első esetben 1000—2000 dinár pénzbírságot ír elő az engedelmséget megtagadó egyesületre, amennyiben azonban az egyesület csapata is részt vesz az engedelmességben, 2—4 hónap felfüggesztés a büntetés.

Az alszövetség — mint értesülünk — azt hiszi, hogy a Bácska vezetősége nem teszi ki az egyesületet ilyen súlyos következményeknek és intézkedett, hogy a mérkőzés megtartására tegyenek meg minden előkészületet. Sportkörökben nagy érdeklődéssel várják a SzAND—Bácska mérkőzést.

Siflis három hónapos turára megy
Mexikóba és Kubába a SabáriávalA SzAND kapusa szerdán este hirtelen elutazott és levélben
bucszott el egyesületétől

Siflis, a SzAND országos válogatott kiváló kapusa az utóbbi időben sűrűn adott alkalmat a sajtónak arra, hogy a nevével foglalkozzék. A kitűnő kapusért egész versenyfutást rendeztek a magyar profiegyesületek és szinte naponta változó formában ütötte fel fejét a híradás: Siflis a Ferencvároshoz szerződött... Szubotican marad... a Hungáriával tárgyal... a Sabaria küldte el érte megbízottját és végül Siflis, aki nem dől egykönnyen a csábítón hívogató profi karjaiba — csütörtökön este hirtelen elutazott Szuboticáról. Siflis váratlanul jött elutazása valóságos riadalmat okozott a sportolók körében és a fantázia szárnyain megindultak a legképtelenebb találgatások.

A *Bácsmegey Napló* munkatársa a sokféle kabináclóval szemben Siflis elutazásával kapcsolatban, a legilletékesebb helyeken megtudta a következőket:

Kedden este Szubotican járt Fábán Pál sporthirlapíró, a Sabaria budapesti képviselője, aki egyesülete nevében már előzőleg ajánlatot tett Siflisnek, hogy a szombathelyi Sabariával menjen el egy három hónapos turára, amelyet Mexikóban és Kubában fognak lebonyolítani. Siflist megragadta a csábító ajánlat, amely nemcsak kapuskarrierjének beteljesülését jelent, hanem olyan élményt jelent az alig huszéves fiatal embernek, amelyet senki sem tudna visszautasítani. Így Siflis is csak azt kötötte ki feltételül, ami már a Ferencvárossal folytatott tárgyalásainak is alapvető képezte, hogy amatőr akar maradni. Ezzel meg is indultak a tárgyalások a Sabaria és Siflis között és Fábán Pál ezeknek a tárgyalásoknak a perfektuálására jött el Szuboticára.

Az ügy mindenestre sürgős volt a Sabariának, amely néhány nap múlva már indulni akar és ezalatt az idő alatt meg kell szerezni a jugoszláv szövetség kiadását is. A Sabaria képviselője Szubotican érintkezése lépett a SzAND vezetőivel is, akik kijelentették, hogy Siflis átengedése elé nem emelnek akadályt, mindössze azt szeretnék biztosítani, hogy Siflis visszatérése után mielőbb játszahasson régi egyesületében. Ekkor az a terv merült fel, hogy miután Siflis amugy sem akar végleg lezserződni a Sabariához, csupán a turán való részvételéről van szó, nem szerepelhetne-e ezen mint kölcsönként amatőr játékos. Siflis ilyen értelemben alá is írt egy kötelezvényt a Sabariának azzal, hogy ahhoz a JNS jóváhagyása szükséges.

Közben azonban az ügyben komplikációk merültek fel. A SzAND választmánya kedden este felfüggesztette Siflis játékjogát, mert vasárnap indokolat-

lanul elmaradt a noviszadi Radnicski ellen játszott barátságos mérkőzésről, amiről a Sabaria megbízottjával tárgyaló vezető funkcionáriusok nem tudtak. Siflis azzal védekezett, hogy vasárnap rosszullet miatt nem játszhatott és hajlandó volt a fegyelmi bizottság eljárásának magát alávetni.

Az ügynek ebben a stádiumában következett be szerdán este Siflis váratlan elutazása. A Sabaria megbízottja ugyanis szerdán este 10 órakor Budapestről telefonon felhívta Siflist, akivel közölte, hogy nyomban el kell utaznia Budapestre, ahol a szövetségnél csütörtökön jelentkeznie kell, hogy a Sabaria elutazásáig a kiadási eljárást le lehessen folytatni. Az értesítés nyomán Siflis szerdán este a fél egy órai vonattal el is utazott Budapestre, ahonnan jelentkezése után Szombathelyre utazik, miután a Sabaria vasárnap egy tréningmérkőzést rendez, amelyen Siflist is szerepeltetni akarja.

Értesülésünk szerint azt a tervet, hogy Siflis mint kölcsönként játékos vesz részt a Sabaria turáján, teljesen eljuttették az érdekeltek, miután nincs lehetőség arra, hogy a JNS egy külföldi szövetségnek valamely játékosát kölcsönadja és a SSabaria egy felesleges eljárással nem akarja a rendelkezésére álló rövid időt elfecsérelni. Siflis Szuboticáról való hirtelen elutazása alkalmával senkitől sem bucuszhatott el személyesen, de klubjának levelet írt, amelyben elbucszik egyesületétől és kéri, hogy a vasárnapi mérkőzés miatt ne nehezítsék meg a kiadási eljárást. Siflisnek ezzel a bejelentésével és kérelmével a SzAND választmánya legközelebbi ülésén fog foglalkozni.

Siflis szereplése a Sabariában tehát attól függ, hogy a JNS, illetőleg a SzAND kiadja-e őt az MLSZ-nek. Amennyiben a kiadásat rendbe jön, úgy Siflis november 29-ikén elutazik a Sabariával a tengerentúrra. A szombathelyi proficsapatot ugyanis egy három hónapos turára szólítja a lekötése Mexikóba és Kubába. A Sabaria nagyszabású turája egészen február végéig tart és erre a hatalmas utra a Sabaria Siflisen kívül Birit, a Kispest kapusát is magával viszi.

Csak a turáról való visszatérés után dől el, hogy Siflis lekötö-e magát a Sabariának, vagy pedig a sok közül egy másik proficsapat ajánlatát fogadja el.

Elvették a Milet'csi SC pályáját. Szvetozár Mileticsről jelentik: A szvetozár-mileticsi sportklub futballpályájából a községi előjáróság elvett a vásártér rendezéséhez tizenöt méternyi területet, úgyhogy most a jóképességű egyesület pályája nélkül áll.

A Pyram titka:

a speciális nyersanyag, amit egyetlenegy más cipőkrémgyár sem ismer.

Pyram növényi paszta

TÁRCA

Barátnők

Irtta: \ értes V. Károly

Tinci és Minci barátnők voltak. Igen, így, mult időben, mert a barátságuknak egy méla akkord véglegesen véget vetett.

A Tinci és Minci neveket természetesen senki se keresse a két szépművészi hölgy anyakönyvi kivonatában, mert azokat teljesen önkényesen adoptálták. Ezek a nevek különben is csak magánérintkezéseikben szerepeltek, mert szülei a törvényesen védett Teodóra és Melanie nevekre címezték mindennapi korholásai-
kat.

Tinci és Minci barátnők voltak. Sőt legjobb barátnők. Ami mindenesetre azt jelenti, hogy egymás minden titkát ismerték; hogy egymás csínyeit takarították, hogy mindig együtt lógtak; hogy egyforma ruhákban jártak; hogy egy módszer szerint kacérkodtak a védetlen férfiakkal; hogy egy és ugyanazt a frizurát hordták; hogy... stb. és végül, hogy egységesen rájont a filmszínészekért. Ezen a téren szerepsére mégis volt eltérés köztük, mert Tinci Petrovich Szveti híve volt, viszont Minci Willy Fritsch mellett tört lándzsát. Ez a rajongásuk állandó moziba járást követelt, azonkívül azt, hogy minden megszereshető pénzt a Fortuna trafikba vigyenek el a két kedvenc fényképes lapjairól. Tincinek 96 Szvetije volt, viszont Minci 87 Willyvel kérkedhetett, amit minden adott alkalommal rendületlenül meg is tett.

Miután mindketten már abban a korban voltak, amikor a nő szépségét, (amelyet a természet nagyon gyenge kivitelben szállított le, mert nem tart soká), korrigálni kezdte mindenféle hasznos és haszontalan szerrel, szóval már a tízenyolcadik évüket taposták, magától adódik, hogy »ideálokkal« fel voltak szerelve. Ebben is rendszert tartottak. Mindegyiküknek volt egy külön udvarlója és ezeken kívül egy közös jóbarátjuk, akihez mindketten plátói érzelmekkel ragaszkodtak. Ezzel a módszerrel elérték, hogy sohasem voltak fiú nélkül, ami mai napság megbecsülendő dolog.

Teltek-multak a napok, amíg egy este Minci papája azzal az újsággal nem jött haza, hogy a napokban vendéget kapnak. Egy nagyon régi barátja jön a fiával. Minci a nagy örömet nem tudta magának megtartani, rögtön átszaladt Tincihez az örömhirt veie megosztani.

Minci nagyon örült, mert felvilágosodott leány lévén, azonnal sejtette, mit jelenthet Kalmár bácsi, a gazdag ecetgyáros látogatása, pláne ha a fiát is hozza. — Fiam, vedd tudomásul, hogy menyasszonynak érzem magam, jelentette ki Tincinek, aki ennek lát-szólag szintén borzasztóan örült.

Ettől kezdve Minciék háza teljesen felfordult.

Minden a reményteljes vendégek érkezésére készült. Az egész lakást takarították, ami ugyan Minci szerint teljesen felesleges volt, miután csak két hete volt nagytakarítás a bucsu miatt. Minci mamája azonban amellett érvelt, hogy a házat teljesen rendbe kell hozni. A konyhán napokon át olyan forgalmas volt az élet, mintha legalább is egy ötvenzeméives bankettet készítenének elő. Tinci, az önzetlen barátnő, egészen Minciékhez hurcolkodott és mindenütt, ahol csak használni lehetett, segített, Minci mamája dicsérte is érte és sokszor mondta, hogy a Tinci olyan szorgalmas, mintha a saját lagziját várná.

A várvárt vendégek megérkeztek minden a legnagyobb rendben volt. A vacsorára természetesen Tinci is hivatalos volt. Kettesben főzték Pistát a jövő eszenegvárosát. Minci persze csak hálás volt ezért, mert azt látta Tinci mindent önzetlenül csinál, az ő javára.

Kalmár bácsi nem soká kerülgette, elmondta miért jöttek. Minci szülei meg örömmel egyeztek bele.

A nagy távolság nem akadályozta az ifjú eszenegvárost, hogy minden vasárnapot Minciéknél töltson. A mátkaság ideje alatt minden mulatságon együtt voltak. Minci kimondhatatlanul boldog volt. Pláne, amikor az eljegyzési lapokat címezték. »Melanie és István jegyesek«. Milyen szépen hangzik ez a három szó! Minci boldog volt. Pista szintén boldog volt. Tinci boldogsága meg egyenesen nem ismert határt. Az egészet a maga művének tekintette, mert ugymond, ha ő nincs. Minciből sohasem lett volna a Pista menyasszonya. Ennél fogva a jegyespár állandóan hármashoz járt. Minci mamája is örült, nem kell a folytonos gardrózsással hátráltatni a stáfirung elkészítését. Minci pláne örült, mert Tincinél jobb gardet nem is lehetett elképzelni. Valóságos agent provokateur volt. Ezért meg Pista volt nagyon hálás.

Az idő mulik, mindennap közelebb hozta a várvá várt esküvő napját. A hosszú várakozás után egy szeptemberi késő délután Minci mint eszenegvárosné lépett ki a kis falusi templomból. A kóruson a kántor a Mendelssohn nászinduló't zongatta teljes orgonával. Gratulánsok és kíváncsiak tömege állt a templom előtt. Minci, hogy meg ne szólják, de lehet, hogy azért, mert tényleg sirhatnékja volt, könnyeit, a boldogság könnyeit törölte. Tinci állandóan mellette volt. Vacsora után a szokásos keretek közt folyt le a lakoma és később a fiatal pár díszrejt és angolosan távozott volna, ha Tinci nem fakad sírásra. Alig lehetett megvigasztalni szegényt. Nagyon fájt neki, hogy a hálószoba ajtajánál véget ért az ő missziója. A társaság soká együtt maradt, de Tinci az új pár távozása után azonnal hazament. Reggel könnyes párnán ébredt.

*

Tinci egyedül maradt. Egy darabig vigasztalta, majd teljesen ki is gyógyította Minci volt ideálját. Az ő lovagjának meg állandóan Pista viselkedéséről mesélt. Így akarta nyilatkozásra bírni, mert Mincit tiszta szívből irigvelte.

Mincivel sűrűn váltott intim és nyolcoldalal leveleket. A mézesetek sem tartanak örökké és Pistának

át kellett vennie az eszenegvár vezetését. Az új asz-szonyka is elkezdett unatkozni.

Egy napon a kivételesen tizenhat oldalas levél végén Minci meghívta Tincit vendégségbe. Tinci pak-kolt és ment.

Minci és Tinci egész nap felváltva meséltek egymásnak, mert hiába irtak meg egymásnak mindent ki-merítően, a szó mégis csak többet fejez ki, mint az írás, mert a szónak a hang kezelése, az arcjáték is sokat segítenek, míg az írás nem tud mindent hüen elképzelteni.

Esténként aztán Pista is hazajött és vacsora után hármashoz sétálgattak. Séta után Pista leült zongorázni, mert nagyon szerette a zenét. Tinci énekelt hozzá. Tinci nagyon jól zongorázott, míg Pista csak naturalista volt és így a játéka nem volt kifogástalan.

Minci vetette fel az eszmét, hogy Tinci, amíg itt van, taníthatná Pistát, hogy jobban megtanuljon játszani. Tinci, természetesen, azonnal benne volt és Pista minden szabad idejét lefoglalta a zongoratanulás. Minci egy kicsit botfülv volt s így nem nagyon érdekelte az egész zongorázási história. Inkább kézimunkázott, vagy anyósának segédkezett, míg a leckék tartottak.

A tanítás erősen haladt. Tinci leült Pista mellé és mutatta neki az egyes fogásokat. Közben néha hozzá-ért Pista kezéhez és ottfelejtette kezét, majd a leckét felfüggesztve, Pista kezével kapcsolatban tartott szabad előadást. Néha közelebb húzódott Pistához és édes hangon beszélt neki Minciről. Mindennap közelebb jutott Pistához, ha valami jól sikerült, szeliden átkarolta és gratulált neki.

Egyszer Kalmár néni pont olyankor jött be, amikor Pista valami érzelmes dalt játszott és azt látta, hogy a tanárno teljesen a tanítványhoz simul és borzas fejét annak vállán pihenteti.

Megharagudott a neki ugysem rokonszenves vendégre, akiben puritán és maradi gondolkodásával azonnal megszimátozta a tolvajt. Látta, hogy fia és dédelgetett menyé boldogsága forog kockán.

Elővette fiát és erősen megdorgálta, mert ilyen játékba bocsátkozik. Pista ártatlanságának teljes tudatában rossznéven vette anyja kértlen figyelmeztetését, de Mincinek semmit se szólt az esetről.

Szombat este a moziba mentek együtt. Szveti játszott, valami szörnyen szerelmes szerepet. Utána bár már jó későre járt az idő. Tinci, egy rövid zongora leckét indítványozott. Pista álmos volt, de a vendég kívánságát nem akarta megtagadni. Mincinek dolga volt még, kiment.

Kalmár néni nem tudott aludni s amikor meghal-lotta a zongorázást felkelt és a konyhában foglalatost-kodó Mincivel csendesen benyitottak a szalonba, ahol Tinci Pista vállára borulva, karját annak derekán át-fonva, szorosán hozzásimulva dudolta a nótá dallamát.

*

Tinci és Minci barátnők voltak. Sőt, a legjobb barátnők. És másnap Tincit senkise kísérte ki az állomásra...

Elengedhetetlen! Elengedhetetlen!

Rádiókereskedők! Rádióamatőrök!

Legdusabb beszerzési forrás mindennemű alkatrészekben! Banánok, tojásszigetelők, antennahuzalok, antennakapcsolók („Heliogen“), anod- és akkumulátorpótlók!

„AUDION“ Dipl. Ing. N. KUN

Novisad, Kr. Petra ul. 30. (Kath. hitközségi épület. Tel. 23—58)

Viszontelérőknek kedvezmény!

Az alan i gyárak ju-osz'áviai képviselője:

Jaroslav's Erste Glimmerwarenfabrik, Berlin (Csillám, Turbonit stb.)
Badische Uhrenfabrik A. G. Furtwangen (Mérőműszerek, Rádióalkatrészek)
»Valvo« Radioröhrenfabrik G. m. b. H. Furtwangen (Mindennemű rádiós)
Sachsenwerk Licht- u. Kraft A. G. Niederzilitz-Dresden (Motorok, perszivék)
»Eta« Elektrotechnische Fabrik G. m. b. H. Prag (Arammérők)
»Lur« Laissle und Richter, Berlin (Precíziós kondenzátorok)
Panadi Widerstandswerk, Berlin (Mindennemű ellenállás)
Richard Jahre Berlin (Mindennemű és kivétel nélküli kondenzátor)
»Frako« Frankfurter Condensatorfabrik, Frankfurt a/M.
Wilhelm Zeh, Freiburg (Anod és akkumulátorpótlók, akkumulátortöltők)
»Heliogen« Antennenmaterialfabrik, Bad-Elanckenburg (Antennaanyagok)
Neufeld és Kuhnke G. m. b. H. Kiel (Rádiók és rádióalkatrészek)

partból egy késhegynyi minden étkezés után meggyógyítja a

**bél- és gyomor-
hurutot, -aranyeret**

Gyógyszerárakban kapható csomagja
4 dinárért

pontos használat utasítással együtt

Megvételre keresünk

készpénzfizetés ellenében egy komplett, kevésbé használt

automatikus malmot

napi 15—20.000 kg. napi kapacitással, vagy esetleg ilyen malom részére szükséges gépeket és géprészeket, továbbá 1 használt 100—150 HP Dieselmotort teljesen jókarban. Részletes ajánlatokat a gyármány és a géprészek pontos feltüntetésével, valamint az ár megjelölésével „Automatikus malom“ jellegre a kiadóba kérünk.

Ügynökök kizárva

12553

Figyelmeztetek mindenkit

kirakataimban feltüntetett árakat,

mielőtt háztartás, továbbá épület-, bútort-, szerszám- és karácsonyi vásárlásait ezközö'né, tekintse meg áruim minőségéről és kiviteléről az üzletben minden vé-
telkötelezettség nélkül is meggyőződhetik

Mita Medjanski vaskereskedés, Subotica, Karadjordjev trg 9. sz.

12281

NYILT-TÉR

T. C.

Van szerencsénk tisztelettel értesíteni igentisztelt felsőbányai vevőimet, hogy vevőim kényelmére Velika Kikindán a Budisin-féle házban fiókiüzletet nyitottam.

Ezen üzletemben állandó raktárt tartok kitünő minőségű

DÜRKOPP és MINERVA varrógépekben, DÜRKOPP-, PUCH-, ORKAN- és GLORIA-kerékpárokbán,

COLUMBIA- és THALIA-gramofonokban, COLUMBIA- és ODEON-lemezekben, TELEFUNKEN, BALTIC RADIO-készülékekben,

valamint az összes ezen szakmába vágó kellékekben és alkatrészekben.

Tisztelettel értesítem továbbá igentisztelt vevőimet, hogy vevőim kényelmére összes cikkeimet igen kényelmes részletfizetésre is árusítom és mindenesetre kérem az érdeklődőket, hogy sziveskedjenek áruimat vételkényszer nélkül megtekinteni. Állandó ingyenes himzőtanfolyam.

Kérem az igentisztelt vevőim szives támogatását.

S. AD. ENGL

fiókiüzlete

VELIKA KIKINDA,

az új Budisin-féle házban

12109

Engelsmann Zoltán

Ócskavas bevásárlási telepét áthelyezte Cara Lazara (volt Fűzfás) ul. 13. sz. alá

Telefon: 5-95

Rongy-, csont- és bőrszáritó-telep marad továbbra is Oslobodjenje (Zentai) ul. 138. szám alatt

12267

Zsifkovics Jovanné házat vegyeskereskedéssel együtt Csurogon megvettem. Követelések november hó 30-ig vétetnek figyelembe.

Rozsi Károlyné

Vranjevo

12225

Közsegi Előjáróság Bácska Topola.

9299/928. szám.

Hirdetmény

Bácska Topola község előjárósága az 1929. évre szükséges irodai szükségleti cikkeket árlejtés után óhajtja beszerezni. A szükségletéről a községi előjáróság szolgál bővebb felvilágosítással. Az árlejtés 1928 december 3-án d. e. 10 órakor tartatik meg. A kellően felhelyezett és felszerelt ajánlatok a községi pénztárnál nyújtandók be.

Bácska Topola, 1928 november 20.

12335

Közsegi Előjáróság.

Csődöt elháríthat

minden kereskedő, ha nehéz helyzetbe jut és ha táncsért bármely nagykereskedőhöz vagy védegyeletez fordul. Minden egyes a legmelegebben ajánlani fogja, hogy bizalommal forduljon

Čeda Dimitrijević

Zemun. Telefon 32

hatóságilag engedélyezett egyeztetési irodájához, amely egy külföldön, mint belföldön a legsikeresebben működik.

12229

A legdivatosabb női ridikülök

férfi pénz-, szivar- és cigarettatárcák, berendezett kazetták, manikűrözök és az összes apró bőrárúkból

mélyen leszállított árak mellett nagykarácsonyi vásárt rendezek

Tessék meggyőződni vételkényszer nélkül

SCHLAGER HENRIK

bőrárú specialista Subotica, Kr. Aleksandra ul. 1.

A BŰVÖS TALLÉR

A „BÁCSMEGYEI NAPLÓ” EREDETI REGÉNYE

Irtá: Somlay Károly

— Elsőben is, hogy a grófnak néhány nap múltán megjön a régi kastélyba, hogy a kocsordosi nádast megvadássza, ott a Tiszánál. Tele vannak most a rekettvények vadászóval, rókával. A szőlőliakban, a perjés parlagokban és az erdőirtványokban hemzseg a sok fácska, fogoly. Az ingoványok felett meg ezrével esatangol a vizinép, a vadruca és a vadlud. Hát hajtókat verbuváltam jó napszámért a zsellérsoron meg a tanyákon... Aztán, hogy árverés lesz a Harmatéknál. Ellicitálják a Harmaték vityillóját.

Az öregnek hirtelen kiesett kezéből a förlőrongy. Szétnyíltak az ajkai. Szemét hiedten meresztette Zsigára. Zilált a melle. Alig tudott szóra jutni.

— Azt a mállott házikót, akiben most a Lidi, a Harmat Ferenc árvája lakik? Azt licitálják el? — kérdezte halkán.

— Azt hát. Ha akad reája vevő, — felelte közönyösen a másik és nézegette, hogyan bodorodik karikára a cigarettá füstje.

— Szegény Lidi, hát földönfutóvá lesz.

— Sose obégasson kend, — torkolta le az öreg Zsiga. — Lesz annak a kontyán még kőcsagtollas kalap is. Páváskodik az még selyemruhában is... Szép lány az a Lidi, okos lány, aki érti a módját, hogyan kell a városi urakra kacintgatni... Mer' hogy maholnap a városba, talán Pestre kerül, olyan bizonyos, mint amilyen igaz, hogy Coki Zsiga az én becsületes nevem.

A vén hajdu arca izzott a haragtól. Szemében szikrák lobbantak. Útésre emelt jobbajával Zsigához rohant.

— A Jézus felejtse el, te ország hazugja, — kiáltotta fuldokolva. — Pofán ritytyentlek, ha azt a lányt gyaláznai, ócsárolni, gyanúsítani mered... Tiszta ő, mint a menynyek angyalai.

— Nono... Hátla vakot vet a kelmed vén szemem... Tudom én amit tudok. Nem jöttem én rótszamáron a világra. Én is tudom, hogy a mokus nem róka és hogy a róka nem mokus. Az angyalare mögött sokszor ördög lakik, Móri bátyám.

— Azért jár a pletykanyilásod, mert ő nem szokott olyan magadformájú, ceda sem mirevalóval ihogni, vihogni... Te falucápája!

— Kell is nékem az a gányólány!... Aki angyala van, engem nem nyultojásból költöttek. Én válogatós legény vagyok, akinek nem kell olyan suta, amit más a sutba dobott.

Mórit elöntötte az epe. Örülteként rohant Zsigára, hogy mellen ragadja.

— A hóhér máglyája gyulladjon meg alattad, te poklok fenévedja, tüstént torkodra fojtom a szót, — rikácsolta és öklével a gyalázkodó embert homlokra sujtotta.

Ez, bár kissé italos volt, mégis iparkodott magát féken tartani. Megelégedett azal, hogy az öregot ellődítsa magától.

— Lassan kása, ne rőtyögj! — mondta kacagva. — Az egész falu látta, hogy három évvel ennekelötte hányszor leste ezt a gyenge tavaszi nárciszt a dohánypajták alatt a gróf jágerlegénye, a Tamás... Nagy kutyának is adott enni az a Tamás. Tudta, hol kell elmetezni a madzagot.

— Én pedig azt mondom, hogy senkinek sincsen jussa Lidit rágalalmazni, kicégézni. Becsületes volt, az is maradt.

— Azt csak a Tamás mondhatná meg. Volt is annak magához való esze... Leszedte a tejfölt, aztán megáldj' Isten kapufélfá.

— Ha még egy szót ejtesz, agyoncsaplak, — szikrázott Móriból a düh és egy széket fogott, hogy leüsse Zsigát.

Ez csak röhögött az öreg. Kicsavarta kezéből a széket, aztán újra cigarettára gyujtott.

A vén hajdu gyöngyöző homlokát törülgette. Szólni akart, de nem mozdult a nyelve. Mintha a guta ütötte volna meg. Egy székre rogyott.

— Ha huszonötéves koromban kerültél volna a kezem közé, mikor Boszniában Mag-

Csunya fogkő

eltorzítja a legszebb arcot is. A kellemetlen szájszag visszataszító. Mindkét szépséghibát nyom nélkül el lehet tüntetni a pompás, üdítő Chlorodont-fogkrém gyakran már egyszeri használatával. A fogak bedörzsölés után gyönyörű elefántcsontszinben ragyognak, még a fogak belső részei is, különösen ha a tisztításhoz külön erre a célra készített, fokozatos sörtejű Chlorodont-fogkefét használjuk. A fogak közé szoruló, rothadt ételmaradékok, melyek a kellemetlen szájszagot okozzák, ezzel a fogkefével alaposan eltávolíthatók. Tegyen kísérletet egy kis tubus fogkrémmel. Chlorodont-fogkefe gyermekek és hölgyek részére (puha sörtejű), urak részére (kemény sörtejű). Csak kék-zöld színi csomagolásban »Chlorodont« felirattal valódi. Mindehütt kapható. Leo-Werke A. G. jugoszláviai vezérképvisellete: Tvrnice Zlatorog, Maribor.

WEITZENFELD I DRUG

Telefon 192 SUBOTICA Telefon 192

Zsinege, gabonás és lisztes zsákok, vízmentes ponyvák, szőnyegek, linoleumok, butorszövetek és egyéb kárpis cikkek legolcsóbb bevásárlási forrása. Kérjen árajánlatot. Külön felhívjuk a t. vásárló közönség figyelmét nyugágyainkra, amelyek a legjobb anyagból vannak összeállítva és a legolcsóbbak az egész környéken

láj ostrománál ropogatták a mánlíkerek* a mogyorót, — sóhajtotta tehetetlensége tudatában ernyedten az öreg.

— Ugy mondják, hogy maga csak szakács volt a századánál, Boszniában, — tüzelte gunyos vigyorgással az ellenfél.

— Vakapád volt szakács. Én wirtgliche cukkáplár voltam katonáéknál. Én ott léptem sarzsira Magláj ostrománál.

— Ott verték el a maga hátán a generálmarsot a bosnyákok, — ingerkedett Zsiga, hogy ugrassza az öregot és egy telipofára való füstöt fujt az orra alá.

Móri leütötte rosszmájú hajdutársa feiéről a sipkát.

— Lódulj előlem, — mordult a legényre. — Szegény Lidi, öt éves voltál, mikor apádat temették; tavaly halt meg az anyád. Most meg azt a vályogból rakott zsellérházikót akarják tőled elvenni. — mondta hangosan tűnődve, aztán a nyitott ablakhoz lépett, hogy az ucca képe kissé lecsendesítse.

Talán negyedóráig tépelődött a tenni-valókon, hogy miképen lehetne az árverést elhárítani, vagy legalább elhalasztani addig, míg az a leány esetleg az ősszel vagy talán atélen férjhez talál menni. Nem lehetetlen, hogy valamelyik jómódu gazdalegény szemet vet reája. Ha gazdalegény nem is, talán valamelyik dohánykertész. Ezek között is akad akárhány józanéletű, becsületes legény, akinek van a takarékbán pénze is.

Köpenyét, sipkáját lekasztotta a fogasról, ócska kardját derekára szíjjazta, aztán Zsigához lépett.

— Ma még egyetlen falatnak sem láttam színevilágát. Hazanézek reggelizni. Ha a bíró, vagy a jegyző ur keresne, hát gyere értem, — mondta és elsietett.

Az utcán egy kopott koci dőcög a korcsma felé. Gyékényfonatos ekhója alól egy subába burkolt, deresbajszu, bozontos öreg gyeplőzi a rud mellett lihegve lépkedő sovány lovacskát. A koci előtt egy kócos komondor cammog.

(Folyt. köv.)

Beogradi kereskedelmi vállalat üzletembereket keres

akik állami szállításokkal és más kereskedelmi
üzletekkel foglalkoznak, mint társakat
egyedülálló üzletekben megfelelő tőkével
vagy tőke nélkül jutalékra. Aján-
latok „337” jellegével a Jugosl.
Rudolf Mosse A. D. Beo-
grad címre küldendők
12329

December

1

Szombat

— Mester! Ki-
mult őseim és a
jövő generáció ne-
vében kérlek, ke-
gyelmez! Szün-
tesd a város-
zését.

December

2

Vasárnap

— Nincs kegyelem! Nincs
irgalom, mert szombaton és
vasárnap

disznótoros vacsora

lesz

Hirt Pali bácsi vendéglőben

Külön-
italok!
Nagy-
szerü-
z ne!

Kérjen mindenütt
»TRETORN«
sár- és hócipőt. A

TRETORN

cipőknek nincs
versenyhársal!

„PHARMA”
SAPPAN-LAMIGO

Ez aztán öröm!

Amióta a fejemet naponta

Pharma-szappannal

mosom, a hajam többé nem hullik, hanem újra nőni
kezd, a fejbőröm megerősödik és nincs többé fejkorpám
Drogerija i Laboratorija

„Lamico”

Beograd, Obilievac v. 41

**A legkönnyebb módszerrel
tanulhat szerbül**

Vujkovic Marica „Szerb-
Magyar nyelvkönyv“-ből! —
Ára 30 dinár. Portóra 2 dinár
küldendő. — Kapható:

Minerva r.-t. könyvostályában

KINTORNA

Férj: Ez a levél részre érkezett Párisból.
Feleség: Add csak ide. Az új estélyi ruhám van
benn, amit a szépségversenyen fogok viselni.

Két leány beszélget:
— Jankának még mindig nincs állása?
— Nincs. És szegény már az utolsó rud szájpri-
rositónál tart.

— A tegnapi próbapülésre a pilóta az anyósát
vitte föl magával.
— Miért nem a feleségét?
— Ki akarta próbálni a gépe teherbírását.

A kis zenei csoda ott ül a hangverseny-dobogón s
esodálatosan zongorázik.
A jegyszedő hallgatja, de aztán ásitózik, inkább
kartársnőjével beszélget.
— Nem érdekel? — kérdi az tőle.
— Nem, már vén. Őt esztendő.

— Mielőtt feleségül vettél, azt mondtad, hogy ér-
tem szívesen feláldozod a cigarettázást.
— Most viszont eljutottam oda, hogy a cigarettá-
zásért szívesen föláldoznék téged.

Egy szubotical újságról egy vajdasági város ven-
dégglóciében ebédelt. Ebéd után kérte a számlát. Rápi-
lantott a számlára és azt mondta:
— Küldjék ide a tulajdonost.
— A főnök ur a városban van, — felelték neki,
— Keressék meg.
Félóra múlva lélekszakadva megjelenik a tulaj-
donos.
— Maga a főnök itt? — kérdezte az újságitó.
— Igen.
— Biztos?
— Igen.
— Akkor csokoljon meg. Jobbról is, balról is.
— De miért, kérem szépen?
— Azért, mert maga többé engem itt, ebben a ven-
dégglóciében nem fog látni soha.

Látogató: Itthon van Smidt ur?
Szobalány: Nincs itthon kérem. Elment karácsonyi
levelezőlapokat vásárolni.
Látogató: Karácsonyi levelezőlapokat november-
ben?
Szobalány: Igenis, kérem. Smidt ur ugyanis erő-
sen dadog.

Két kocavadász beszélget:
— Miért hozod minden vadászatra magaddal ezt
az öreg hölgyet?
— Taktikából. Bizalmat tudok kelteni a vadakban.
Önagysága ugyanis az állatvédő liga elnöknője...

A szeszélyeiről ismert szubotical nagyságos asz-
szonyhoz új szobalány lépett be. Az ideges hölgy va-
lamiért csengetett az új lánynak, de az csak nem
jelentkezett. Végül is, amikor már kiabálással variálta
a csengetést, a lány belépett a szobába. A nagyságos
asszony haragosan kiáltott rá:
— Hol mászkál maga?! Már éppen ötödször csen-
getek.
— Boesánat nagyságos asszony, elromlott a
csengő — hangzott a válasz.
A nagyságos asszony gúnyosan szól a lánynak:
— És ezt most mondja, az ötödik csengetésnél?
Miért nem jelentette mingyárt az első csengetés után?

Megérkezett

**az eredeti orosz
háromszög védjegyű
hó- és sárcipők**
első szállítmánya

Jövő héttől kezdve kapható az
összes szakmabeli üzletekben
Vezérképviselőt Jugoszlávia részére:

Brača Fuchs i Ruben
Beograd, Trgovačka ulica 3.

„ANKER”
ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ R. T.
WIEN

BEOGRAD igazgatóság ZAGREB
Alaptőke 465 millió dinár
Fiók: SUBOTICA

Rudičeva ulica 1. (Labor-palota)

Vállal:
**ÉLET-,
BALESET-,
TUZ-**
BIZTOSÍTÁSOKAT A LEGELŐNYÖSEBB
FELTÉTELEK MELLETT
Helyi- és vidéki képviselőket felvesszünk

1929. évi
Minerva-naptárak
elkészültek
és azonnal szállíthatók!

Ha még nem rendelt belőlük,
azonnal küldje be
naptárrendelését
Szállítás a rendelés sorrendjében!
Minerva-nyomda R.-T.
Szubotica

Legolcsóbb beszerzési forrás!

Mindennemü vas és vasárnap
Konyhaberendezési és ház-
tartási cikkek

Mindennemü szerszámok
Épület- és butorvasalások
Mezőgazdasági gépek

Szenes Kálmán

vas- és gépkereskedés, Szubotica

Hölgyek figyelmébe!
Értesitem a n. é. közönséget, hogy tűzveszélyes (városban épület) Hír Rózi kalapüzletébe helyentem át és kérem a t. közönség további támogatását. — Javításokat legolcsóbb áron végez. Kiváló tisztelttel!

STRÓMER
tűzveszélyes

Bácskában jól bevezetett,
**rövidáruszakmában jártas utazót
azonnali belépésre keres**
Hütter Árpád nagykereskedő cég, Subotica
Ugya: ott kifutó is felvételeik

KÉPES VASÁRNAP VAJDASÁGI IRÁS
TÁRSADALMI KÉPES HETILAP
Szerkeszti: CSUKA ZOLTÁN
A KÉPES VASÁRNAP mellékletében független irodalmi szemle
Szerkeszti: SZENTELEKY KORNÉL

A KÉTŐ EGYÜTT
52
OLDAL
AZ ÁRA CSAK **5** DINÁR

A világ eseményei friss képekben a „Képes Vasárnap” minden számában

Sándor Pál: „Raszkojnikov-Szibériában” c. eredeti nagyregénye a „Vajdasági Irás”-ban...

Minden vajdasági magyar legszenvedelmesebb kulturális és nyelvészeti érdeklődő, a vajdasági magyar írókat támogatni!

LEA VIZ
Kiváló hatású speciális szesz-pattanások és miteszerek ellen, valamint kigyógyítja a seiros és tág porcos arcbőrt. Ára pontos használati utasítással 60.— dinár. Készíti és postán utánvétellel szétküldi

LEA KOZMETIKA
Beograd, Knez Mihajlova 18 III. Telefon 45—46

A legnagyobb suboticai
kölcsönkönyvtárban
Strosmajerova 16, Huspiac
25 dinár havi előfizetésért naponta cserélhet és 4000 kötet magyar, német, szerb és francia könyv közt válogathat

Új üzlet! Olcsó árak!
ERNYŐK a legmodernebb kivitelben, javítások és átalakítások a legolcsóbban
HERNFELD speciális ernyőüzletében, Subotica, Radiceva utca (Földes ruhaüzlete mellett)

Olcsóbb
lett a
mazsola
Engros - Detail
Manó Sugár
Telefon 47

CITROËN
hathengeres 17/44 HP
TORPELO LUX nyitott 79.0.0 dinár
LIMUSIN, négyüléses 8.0.0 „
LIMUSIN, hatüléses 93.000 „

16 havi lefizetésre!
MITA BERBERSKI VE IKI B. ČKEREK

ELŐNYOMDÁT
legmodernebb stílus rajzokkal és kellekekkel legolcsóbban szállít
LEOPOLD SÁMUEL, SENTA
modern előnyomdaberendezéssel gyára
Relief-festéshez való festékek, porok és kellekek kaphatók

Hirdetéseket
Sentán a Bács megyei Napló részére
Molnár Sz. Vince
könyvkereskedése veszi fel.

A MAGYAR KÖNYVKIADÁS ESEMÉNYE:

A PANTHEON 15 KÖTETES MODERN REGÉNYSOROZATA

A KIVÁLASZTOTTAK

KORUNK LEGKITÜNŐBB IRÓINK LEGUJABB ÉS LEGERTÉKESEBB MŰVEI

Havonta két kötet jelenik meg a következő sorrendben

1. Hauptmann: A Démon. (A német Wanda c. kiadással egyidejűleg jelenik meg.)	1928	9. Mauriac: Sorsok.	Március
2. Kessel: A rongyos hercegek.	November	10. Walpole: Harmer John pünkösdi királysága.	
3. Wassermann: A Maurizius-ügy, I.	December	11. H. G. Wells: Mr. Blettsworthy a kannibálok szigetén. (Wells legújabb regénye.)	Április
4. „ A Maurizius-ügy, II.		12. Meyrink: A nyugati ablak anygala.	
5. André Gide: Pásztorének. — Isabelle	1929	13. Knut Hamsun: Csavargók, I.	Május
6. Werfel: Az érettségi találkozó.	Január	14. „ „ „ „ II. (Knut Hamsun legújabb műve.)	
7. Conrad: Öregek és fiatalok	Február	15. Eredeti magyar regény, az 1929. évi Mikszáth Kálmán pályázat díjnyertes regénye.	
8. Schnitzler: Teréz.			

A KIVÁLASZTOTTAK

egy-egy kötetének bolti ára: füze 24 dinár, vászonkötésben 36 dinár. Aki legkésőbb karácsonyig megrendeli az egész sorozatot, a köteteket

füze **19 dinár**, vászonkötésben **28 dinár**

kedvezményes árban kapja. A kedvezményes előjegyzés nem jár semmiféle anyagi megterheléssel, mert havonta csak két kötet árát kell kifizetni. A majdnem 50%-os kedvezményen kívül az előjegyzők a sorozat **meglepetésszámba menő 15-ik kötetét teljesen ingyen kapják.** A paratlan kedvezményben mindenki résztvehet, aki az ide mellékelte rendelőlappot kiállítja és beküldi vagy a Bács megyei Napló bármely árusítójának átadja. Ne mossa el a kedvező alkalmat, mert az Ön könyvespolcáról sem hiányozhat

A KIVÁLASZTOTTAK
nagyértékű, érdekesítő regénysorozata

MEGRENDÉLŐLAP

T. Bács megyei Napló kiadóhivatala

Subotica

Ezennel megrendelem a KIVÁLASZTOTTAK című regénysorozatot 15 kötetben. Havonta 2 kötetet veszek át és 14 kötet átvétele után az utolsó kötetet ingyen kapom.

FÜZVE 19 dinár kedvezményes árban.
KÖTVE 28 dinár kedvezményes árban.
A két könyv árát minden hó elején előre beküldöm.
Minden elsején tessék két kötetet utánvétellel küldeni.
A köteteket minden hó elején személyesen veszem át és fizetem ki Önöknél.

Név: _____
Foglalkozás: _____
Pontos cím: _____

LIFKA-MOZI

Csütörtöktől vasárnapig!
2 sláger! 2 ujdonság!
Amit a szülők nem tudnak
 Minden rövidítés és változtatás nélkül
16 éven felülieknek
CIRCUS WILD WEST
 Izgalmas cowboy-cirkus-film. Főszereplő:
HOOT GIBSON
 Hétfőtől **DINA GRALLA**
A revü szépe

UFA

UFA

Ha KÖNYVSZAKERTŐRE lesz szüksége
 írjon **Borbély L.** Novisad, postafiók 75 címre

Autobusz közlekedés
 1928 november 20 óta
 Vel. Bečkerek - Melence - Basahid -
 Vel. Ribinča között
 Indulás:
 Vel. Bečkerekől (Vojvodina kávéháza) reg. 7 órakor
 Vel. Kikindáról d. u. 1
 Erkezés:
 Vel. Bečkerekre d. u. 3 órakor
 Vel. Kikindára d. u. 2

Naponta garantált friss

La teavaj

Tescheni vaj, Rodič-féle Ementhali sajt, Gruyer-sajt, Roquefort-sajt, Francia Gorgonzola-sajt, Olasz Eidami sajt, Hollandi Óvári sajt, Magyar Szalámi sajt, Ementhali krém (préselt) sajt, Kačkavalj-sajt, pirotski Trappista-sajt, boszniai Trappista-sajt, bánáti Kasinó-sajt, Líptói túró, Sombori túró, Kvargli, Imperial-sajt, Romadour-sajt, Reggeli sajt, Fröhstüch-käse, Hegyi sajt, Kräuter-käse, Édes tejszel, Tehéntúró és mindenféle bel- és külföldi dobozos csemegesajtok kaphatók
Trišić Tódor
 tejtermékek kereskedésében
 Subotica, Strassmajerova ul. 22. Halpiac

LEVELEZÉS

Noviszádi csinos hölgy ismeretséget keresi garzon fiatalember. Fényképes levelet, diszkréció biztosítása mellett a noviszádi fiókiadóhivatalba Gentleman jellegre kérek.
 12331

FOGLALKOZÁS

13-16 éves fiút keresek. Jelentkezni a gimnázium előtti trafikban.
 12348

Péksegédet, fiatalot, 20 éven alulit keresek azonnali belépésre. Bábics György pékmester, Igys (Bánát)
 12352

Ügynök privátvelek látogatására fix fizetéssel felvétetik. Cím a kiadóban.
 12322

Magisterek, assistensek és praktikánsok, kik elhelyezést óhajtanak, írjanak Kemaikalija, Novisad, címre.
 12346

Nevelőnőt keresek szerb, német nyelvismerettel, megfelelő képesítéssel elemibe járó három gyermekhez. — Bizonyítványmásolatokkal és fényképpel ellátott ajánlatokat a fizetési igények megjelölésével Kardos hirdetővállalathoz Novisad kéretnek.
 12344

Ügyes, önálló gépész, aki a motorkezeléshez és esztorgályos munkákhoz is ért, felvétetik. Ajánlatok bizonyítvánnyal S. Kopp i Sinovi d. d. keményítőgyár céghez, Subotica, Majšanski put küldendők.
 12327

Hölgyeim! Kabát- és bundabéléseiket és most készülő ruhákat csak 'Heléna' műhímző vállalatnál (Pašičeva 7) himeztessék, mert a legdivalósabb minták és legmodernebb gépeink minden igényt kielégítenek.
 11930

Manikűrösleány azonnali belépésre állást keres. — Cím a kiadóban.
 12186

Varrónő többévi gyakorlattal házhoz ajánkozik. Esetleg vidékre is. V., Ravna ulica 14.
 11954

Gyógyszerész-assistentet szerb, magyar, német nyelvismerettel keresek. — Belépés megegyezés szerint M. Ivacković gyógyszerész, Vel. Kikinda.
 11703

Dicznóvági, hufüstölést szakszerűen vállal Horváth Imre hentes és mészáros, VI, Madjarska ul. 19.
 12193

Házvezetőnőt keresek, ki a teljes házvezetést önállóan elvállalja. Lányi Béla kereskedő, Subotica, Majšanski put.
 12252

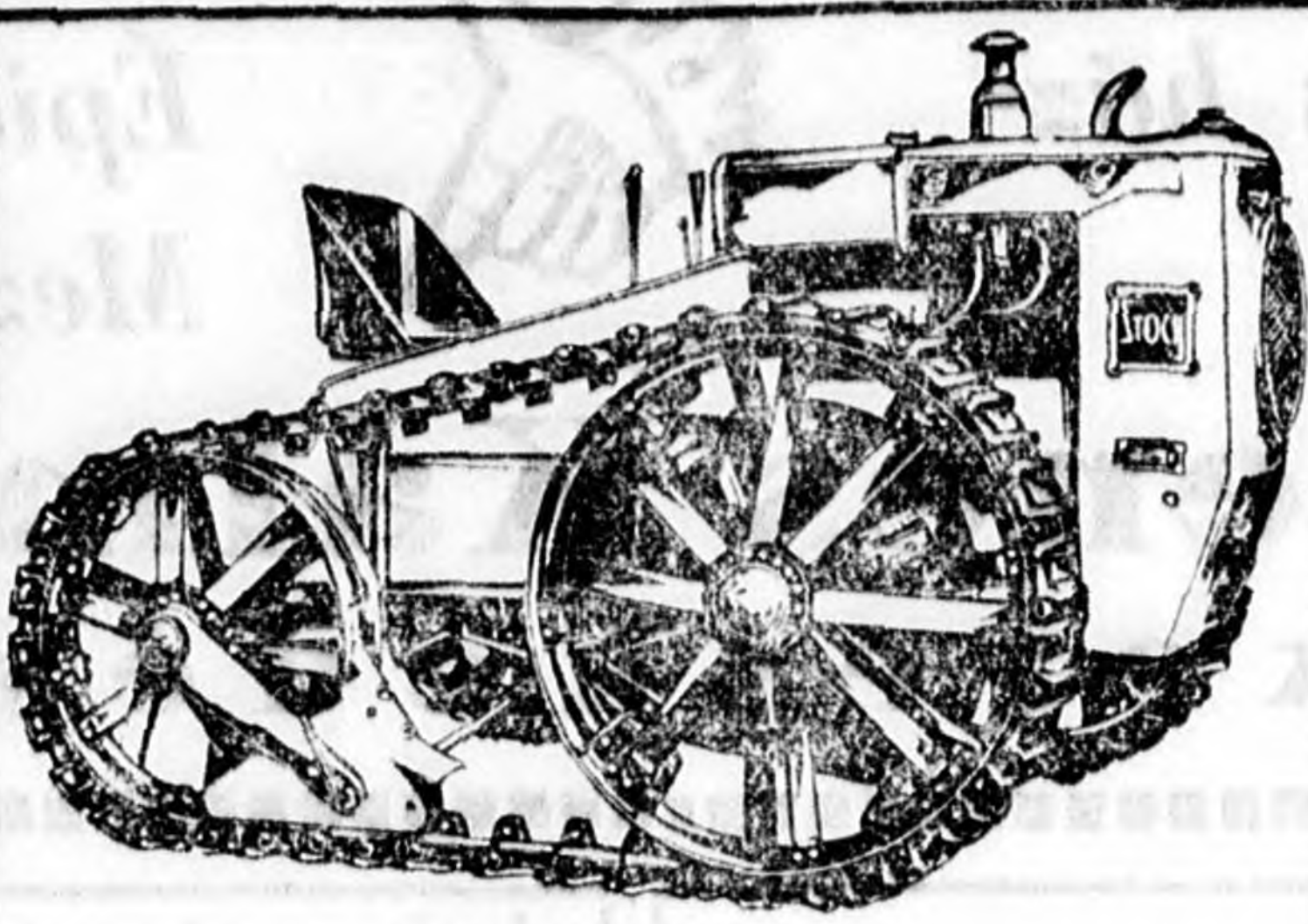
35-40 éves jobb nőt másfél éves gyermekhez keresek. Hasonló minőségben jártasak, varrás és kézimunkához értők előnyben. — Fényképes ajánlatokat feltétlen megbízható jellegre a kiadóhivatalba kérek.
 12258

Házmesternek felvétetik gyermektelen házaspár. Somborski put 8.
 12276

Ügynökök, kik fényképanygításokkal foglalkoznak, felvétetik. Atelier Czeck, Belackva.
 12253

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, tartogatás és elmondás költsége számítt. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Csak felbontott jellegű leveleket tevébbítünk. Kérdésekben vázambélyog mellékelend.

Legjobban
 szánt arat csépel vontat
A Stock lánc talpas Tank rendszerű traktor
 Raktárról szállítható és munkában megtekinthető
Barzel d. d. géposztálya
 SZUBOTICA 12132

EUCHARISZTIKUS

KONGRESSZUS

Ha társi levő össze-
kalapjaimat,
 amelyek
a legutolsó divatnak felelnek meg,
 az előrehadott szezon miatt **kiárulom**
Pogány kalapszalón
 (Ljubibratić-ház, I. emelet, hitelbankkal szemben)

VÉTEL-ELADÁS

Malomtulajdonosok! Értesitem, hogy átvettm a trsteniki malomkőbánya vojvodinai vezérképviselőt. Raktáron tartok kukoricadaras, korpakiörölő, paprikaörölő köveket 82"-48"-ig. Mintalakat városházával szemben Sack gépraktár. Kövek üzemben itt megtekinthetők. A kövek minőségéről szavatosságot vállalok, meg nem felel esetén a pénzt visszaadom. Olcsó árak, kedvező fizetési feltételek. Ajánlat díjmentes. Subképviselőket keresek. Adok-veszek malomfelszereléseket, motorokat. Ivan Mamuzsics, Subotica, Sudareva ulica 9.

Modern gyönyörű hálószoba, előszoba, konyha és többféle más butorok azonnal sürgősen eladók, esetleg beltéren lévő kétszobás lakással együtt azonnal átvethető. Cím a kiadóban.
 12359

Idei tisztított dió a legolcsóbb napi áron, továbbá maróni, citrom, kapható M. Tucicnál, Zrinjski tér 11.
 12262

Molon ház jóforgalmu vendéglővel és fűszerüzlettel más vállalkozás miatt eladó. Erdélyi Lajos, Mol.
 12308

Alló 4 HP Szlavia-motor körfűrésszel eladó. Asztalos István Čonoplja.
 12341

Ház eladó. Három éve épült, egészséges lakásokkal, szépen rendbehozva. A SzAND-pálva mögött. Tomičeva ul. 56.
 11391

VÁROSI MOZI

Szordától:

Hugo Viktor klaszikus regénye

A nevető ember

Főszereplők:

CONRAD WEIDT
 Mary Philbin, Olga Baklanova

A film főhőműve a No'ra Damei toronyór monumentál filmet is

Wertheimkasszát, 4-6 számgig, keresek megvételre. Ivan Mamuzsics, Sudareva ulica 9.
 12333

Sarokház, üres lakással sürgősen eladó. Cím Lagner Iodrásnál, Pašičeva ulica.
 12149

Polgári tejszarnok, Zrinjski trg 14. értesíti a t. közönséget, hogy naponta kapható friss tejtermékek legolcsóbb áron szvetozár, mileticsi tehénészetükből. Az összes friss tejtermékek legolcsóbban kaphatók mint sajt túró, vaj stb. Tej literenként 3 dinár.
 12246

Figyelem. Legjobban és legolcsóbban, csakis a 'Néparuházban' vásárolhat, Conen palota, csirkepiac sarok. Amerikai rendszerrel részletre is.
 12263

Favágómotor, 10 HP, körfűrésszel, szalagfűrésszel és baltázóval, autórendszerű, elköltözés miatt 12.000 dinárért sürgősen eladó. Tóth A. János, Senta, plébánia alatt.
 12264

Sarokház lakásokkal, házak telekkel a posta közelében, villa Palicsan két lánc földdel eladó. Földes ruhaüzlet.
 11743

Kóser-vendéglő Jugoszlávia egyik fővárosában, jól bevezetve, jömeneteli, más vállalkozás miatt eladó. — Szükséges készpénz 30.000 dinár. Cím a kiadóhivatalban.
 12248

KÜLÖNFÉLE

Pötteren butorozott szoba, esetleg üresen is kiadó. Cím a kiadóban.
 12360

Női és férfi fodrászteremnek kiválóan alkalmas üzlethelyiség Bácska járási székhelyének főterén bérbeadó. Biztos, jó existencia. Ajánlatok 'Fodrászterem' jellegre a kiadóba kéretnek.
 12330

Egy szoba-konyhás lakás kiadó. V., Ruska ul. 14.
 12324

Figyelmestetek mindenkit, hogy fiamnak Topolcsányi Lajosnak kölcsönt vagy hitelt ne adjanak, mert azokért nem szavatolok. Bácsko Petrovoszelő, 1928 november 22. Topolcsányi Pál.
 12354

Butorozott szoba különbejáratúval, esetleg két ágyval kiadó. Sienkievičeva ul 14
 12318

Friss töltésű
ROHITSI
 ásványvizek

a legolcsóbb árban szereshetők be

A. ZORIC

fűszer- csemege, és festéküzletében
SOMBOR,
 Kraljevića Djordja ul.5

Gulyás-tejszarnok

Subotica, Trumbičeva 7
 Papucspiac. Conen-palota

Legolcsóbb
 bevásárlási
 forrás

Ne üljön fel

utánzatokra, mert rengeteg üző anyagot takarít meg, ha kályhájára

"VULKAN"
 csövet szerelhet fel, Kapható kizárólag Kovács Ferenc háztartási felszerelési üzletében Lifka mozi épület 11912

Szoba-konyha gyermektelen házaspárnak kiadó. — Cím a kiadóban.
 12170

A dohányzás teljes vagy részleges leszokására orvosok által ajánlott Afumapasztillák a legjobban beváltak. Dobozonként 30 dinár. Készíti Blum gyógyszerár, Subotica, főpostával szemben. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban.
 11357

Vendéglőt, azonnali átvételre, elszámolásra vagy bérbé keres, személy engedéllyel bír, óvadékképes szakember 'Böniches' ügynöksége, Bačka-Topola.
 12279

A Pötér közvetlen közelében két egymásba nyíló, elegáns butorozott szoba garderobe (mosdó) szobával, nagy uccai teraszszal, két személynek, esetleg irodának azonnal kiadó. Felvilágosítást nyújt Dunav biztosító, Vilsonova ulica 11.
 12311

„DANICA“ CIPÓGYÁR értesíti a b. vevőközönséget, hogy az eddigi Jelašičeva-utca 7. számú „DANICA“-féle cipőbizományi raktárt beszüntette, azért kérem a vevőközönséget, hogy aki „DANICA“-féle cipőt akar vásárolni

„Danica“ cipőt Szuboticán csak az Aleksandrova utcai „Danica“ cipőüzletben kap.

A raktáron lévő egyes cipők árait leszállítottuk annyira, hogy a nagyérdemű közönségnek beszerzési áron adjuk. Mielőtt cipőt vásárol, kérjük kiratunkat megtekinteni!

Tisztelettel „DANICA“ CIPŐÜZLET